

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNKDM24
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A magyar kül- és biztonságpolitika aktuális kérdései
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Hungarian foreign and security policy
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Gazdag Ferenc, DSc, professzor emeritus
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 2 (1 EA + 1 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy oktatásának célja, hogy a Nemzeti Közszolgálati Egyetem NKK MA mesterképzésében résztvevő hallgatók számára kurrens információk nyújtása Magyarország nemzetközi törekvéseiről, a magyar külpolitika előtt álló feladatokról, a nemzetközi szervezetekben játszott szerepről. A hallgatók tájékozódnak a magyar külpolitika ágazati feladatairól, a mindenkori külpolitikai stratégia irányairól, a magyar külpolitika törekvéseiről az Európai Unióban, a NATO-ban, és más releváns nemzetközi szervezetben. Áttekintés kapnak a szakpolitikai törekvésekről. A hallgatók közvetlen ismereteket szereznek az egyes tárcák nemzetközi típusú feladatairól, a minisztériumközi együttműködésről, a kormányhatározatok születésének eljárási rendjéről. Tájékozódnak a diplomáciai karrier tartalmi és formai elvárásairól, különös tekintettel a külügyi, a belügyi és a honvédelmi tárcák vonatkozásában.
A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to provide current information on the international endeavors of Hungary, the tasks that Hungarian foreign policy faces as well as the role that Hungary plays in international organisations.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A tárgy az alábbi szakmai (kognitív) kompetenciák fejlesztését célozza: A tantárgyi ismeretek elsajátítása eredményeképpen a hallgatók képesek lesznek integráltan értelmezni a magyar külpolitika fejlődését és mindenkori problémáit. Képesek lesznek elemezni szövetségi és tagsági dimenziókban a nemzeti érdekérvényesítés lehetőségeit és módszereit.

Képességei: Képes a biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és kockázatok elemzésére és értékelésére. Képes a nemzetközi szervezetek és intézmények tevékenységében való részvétellel. Képes a magas színvonalú, akár stratégiai jellegű elemzésekre és szakértői munkára.

Attitűdje: Elkötelezett a közszolgálat, nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a

szervezet céljai és érdekei iránt, képes felelősségteljes és toleráns magatartás tanúsítására, valamint mások véleményének tiszteletben tartására. Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik. Képes megosztani szakmai álláspontját az általa képviselt szervezet érdekeit és céljait szem előtt tartva. Megszerzett tudására támaszkodva képes az általa képviselt szervezet érdekeinek védelmére és képviselésére.

Autonómiája és felelőssége: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli az állami, illetve nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljait és érdekeit. Képes mérlegelni a lehetőségek között, és az általa képviselt szervezet szakmai érdekeit és céljait szem előtt tartva kiválasztani a legmegfelelőbb megoldást. Képes autonóm módon szakmai álláspontot kialakítani és döntést hozni.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The course aims at developing cognitive competencies: Students will be able to interpret the evolution of Hungarian foreign policy and its current challenges from an integrated perspective. They will be able to analyse the possibilities and methods of promoting national interest in the dimensions of alliances and memberships.

Capabilities: He/she is capable of analysing and assessing security challenges, threats and risks. He/she is capable of participating in the work of international organisations and institutions. He/she is capable of preparing high quality as well as strategic reports and expert work.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by the commitment to public service; commitment to the goals and interests of the organization if working for an international one; responsible and tolerant behaviour, respect for the opinions of others. His/her personal attitude is characterized by an ability to identify, analyse and solve problems. His/her personal attitude is characterized by an ability to share his/her professional opinion with regard to the interests and goals of the organization. His/her personal attitude is characterized by an ability to protect and represent the interest of the organization based on his/her knowledge.

Autonomy and responsibility: He/she is committed to serving and representing the goals and interests of the international organisation or public service he/she works for. He/she is able to consider options and select the best alternative while taking into consideration the professional interests and goals of his/her profession. He/she has a professional opinion and able to decide accordingly.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. A magyar külpolitika történelmi korszakolása, a függetlenség visszanyerése
- 12.1.2. A külkapcsolati rendszer földrajzi determináltsága: szomszédsági, regionális, integrációs és globalizációs vetületek
- 12.1.3. A nemzeti érdekérvényesítés mechanizmusai, intézményei
- 12.1.4. A külpolitikai mozgástér alakulása a rendszerváltás után, a külpolitikai konszenzus 1990 – 2004
- 12.1.5. Az intézményi beágyazottság fejlődése: Európa Tanács, EBESZ, OECD, NATO
- 12.1.6. Az EU-tagsághoz vezető tárgyalások
- 12.1.7. Külpolitikai konszenzus felbomlása és következményei
- 12.1.8. A nemzetpolitika feloldhatatlan ellentmondásai és eredményei
- 12.1.9. A magyar biztonságpolitika keretrendszere: a szövetségi működés kialakítása
- 12.1.10. A külkapcsolati rendszer aktuális helyzete

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Historical milestones of Hungarian foreign policy, regaining the sovereignty
- 12.2.2. Geographical situation of the foreign relations: neighbourhood policy, regional and global effects.
- 12.2.3. Mechanisms of national interest assertion, and its institutions.
- 12.2.4. Foreign policy room of maneuver after the system change and the political consensus since 1990 to 2004
- 12.2.5. Institutions: Council of Europe, OSCE, OECD, NATO
- 12.2.6. Road to Euroatlantic accession
- 12.2.7. The end of foreign policy consensus and its consequences
- 12.2.8. Antagonism in kin-state policy and its consequences
- 12.2.9. Framework of Hungarian security policy: the functioning in the transatlantic alliance
- 12.2.10. Current situation of the foreign relations

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Részvétel kötelező a foglalkozások legalább 60%-án. Pótlás nem lehetséges, orvosi igazolással sem fogadható el 40%-nál több hiányzás.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Évközi teszt eredményes megírása.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A 14. és 15. pontban szereplő feltételek teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A számonkérés módja írásbeli vizsga, kollokvium (K). A kredit megszerzésének a feltétele legalább elégséges kollokvium teljesítése.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Gazdag Ferenc (szerk): A magyar külpolitika a 20. században. Budapest, Zrínyi, 2004. ISBN: 9789633273869
2. Gazdag Ferenc: Biztonsági tanulmányok. Budapest, NKE egyetemi jegyzet, 2004.
3. Gazdag Ferenc (szerk): Biztonsági tanulmányok – biztonságpolitika. Budapest, ZMNE. 2011. ISBN: 9786155057236
4. A Kormány 1163/2020. (IV. 21.) Korm. határozata Magyarország Nemzeti Biztonsági Stratégiájáról
5. Békés Csaba : Evolúció és revolúció. Budapest, Gondolat. 2007. ISBN: 9639610909

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Oplátka András : Egy döntés története. Budapest, Helikon. 2010. ISBN: 9789632272191
2. Tóth Péter (szerk.): Az integrált biztonsági szféra megteremtése felé. Budapest, MTA. 2008. ISBN: 978-963-8302-32-8

3. Tálás Péter (szerk.): Nemzetközi biztonsági tanulmányok. Budapest, Zrínyi. 2006. ISBN: 9633274125
4. Magyar külpolitika az EU elnökség után: Budapest, Külügyminisztérium. 2011.
5. Közigazgatási szakvizsga - Kül- és biztonságpolitika ágazat (tankönyv), Budapest, Nemzeti Közszerológati Egyetem Vezető- és Továbbképzési Intézet, 2016.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Gazdag Ferenc, DSc,
professzor emeritus sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁAÖKTM01
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A magyar külügyi igazgatás gyakorlati kérdései
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Practical Aspects of Hungarian Foreign Administration
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közzolgálati kapcsolatok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Alkotmányjogi és Összehasonlító Közjogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Halász Iván, PhD, egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 2 (0 EA + 2 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus foglalkozik a külügyi igazgatás általános fogalmával, meghatározó történeti és aktuális külföldi modelljeivel, továbbá részletesen a magyar modelljével. Ebbe beleértendő a központi igazgatási szerkezetnek (azaz minisztériumnak), a külképviseletek típusainak, továbbá a központ-külképviselet kapcsolatainak a bemutatása. Fontos még az ide vonatkozó főbb hazai és nemzetközi jogi normák prezentálása, az állami protokoll és diplomáciai érintkezés főbb szabályainak, valamint a külpolitikai tevékenység főbb döntéshozatali mechanizmusainak és a külügyminisztériumon kívüli szereplőinek az ismerete.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course deals with the general concept of foreign administration, its major historical and current models, and the Hungarian model in details. This includes the presentation of the central administrative structure (i.e. the ministry), the types of missions and the relations between the headquarters and the missions. It is also important to present the relevant major domestic and international legal norms, the main rules of protocol and diplomatic intercourse, and the main decision-making mechanisms of foreign policy activities and those outside the foreign ministry.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Alapos és átfogó külügyi igazgatási és alapvető konzuli ismeretekkel rendelkezik.

Képességei: Képes a közzolgálat nemzetközi kapcsolataiban döntések előkészítésére és meghozatalára.

Attitűdje: Felelős módon gazdálkodik a rábízott vagy megszerzett információval a külügyi igazgatásban.

Autonómiája és felelőssége: A külügyi karrierutak ismeretének birtokában felelősségteljesen építi fel szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának

kibontakoztatását.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student is familiar with foreign policy administration in detail and basic consular issues.

Capabilities: The student is capable of preparing and making decisions in international public service relations.

Attitude: The student's personal attitude regarding foreign administration is characterized by responsible information management.

Autonomy and responsibility: Based on the knowledge of career paths in the foreign administration, the student builds up his/her professional career and supports the development of the career path of the staff he/she manages.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezetés, fogalmak, az önálló külügyi igazgatás kialakulása
- 12.1.2. Történelmi előzmények és a nagy meghatározó külügyi modellek (Osztrák-Magyar Monarchia, USA, Oroszország/Szovjetunió stb.)
- 12.1.3. Az önálló magyar külügyi igazgatás kialakulása a polgári korban, valamint az 1989 előtti története.
- 12.1.4. A külügyi igazgatás lehetséges korszerű modelljei, külön közép-európai kitekintéssel.
- 12.1.5. A minisztérium és központi apparátusok szerkezete, működési szabályok, kapcsolat a döntéshozó államhatalmi szervekkel.
- 12.1.6. Az állandó külképviseletek kialakulása, típusai, a jelenlegi magyar helyzet
- 12.1.7. A magyar külképviseletek működési rendje, a központ és a külképviselet kapcsolattartásának sajátosságai, a diplomáciai futárszolgálat.
- 12.1.8. A konzuli igazgatás különböző aspektusai.
- 12.1.9. A diplomáciai protokoll alapjai.
- 12.1.10. Az Európai Külügyi Szolgálat fogalma és a magyar külügyi igazgatás kapcsolata
- 12.1.11. Önkormányzati külkapcsolatok.
- 12.1.12. Nemzetközi szervezetek és a külügyi igazgatás. A nemzetközi szervezetek működése, titkárságai.
- 12.1.13. A nemzetközi szervezetek külügyi tevékenysége, képviselői, azok működési sajátosságai
- 12.1.14. A diplomaták kiválasztásának módjai, a diplomataképzés intézményei és dilemmái

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction, basic concepts evolution of foreign administration.
- 12.2.2. Historical background and models of foreign administration (Austro-Hungarian Monarchy, Russia, Soviet Union, etc.)
- 12.2.3. Evolution of separate Hungarian foreign administration within the Austro-Hungarian Monarchy and its history until 1989.
- 12.2.4. Contemporary models of foreign administration with special regard to Central Europe.
- 12.2.5. Structure and operation of the foreign ministry and other central authorities. Relation to other

state organs.

- 12.2.6. Evolution of permanent diplomatic missions. The current Hungarian situation.
- 12.2.7. Operation of Hungarian Embassies. Relationship and contact with the centre. The diplomatic courier service.
- 12.2.8. Different aspects of consular service.
- 12.2.9. Foundations of diplomatic protocol.
- 12.2.10. The European External Action Service and its relation to the Hungarian foreign administration.
- 12.2.11. Foreign affairs of local governments.
- 12.2.12. International organizations and the foreign administration. Operation and secretaries of international organs.
- 12.2.13. Foreign activity of international organs. Diplomatic missions and international organs.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Kötelező az órák legalább 70%-án való részvétel. Az ezt meghaladó rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) igazolás benyújtása fényében pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Elvárt az órákon való aktív részvétel. A hallgatók a félév során kötelesek az első órán megbeszéltemában egy tizenöt perces referátumot tartani. Az utolsó előtti órán egy zárthelyi dolgozat megírására kerül sor, amelynek pótlására, javítására az utolsó órán lesz lehetőség.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláíráshoz a 14. pontban meghatározottak szerinti jelenlét szükséges.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy három összetevőből áll. Ezek az aktív órai jelenlét, az első órán egyeztetett témában és időpontban megtartott referátum és a 15. pont szerinti zárthelyi dolgozat sikeres teljesítése. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és gyakorlati jegy (GYJ).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bába Iván – Baller Barbara – Halász Iván – Tóth Norbert: A magyar külügyi igazgatás alapjai. Budapest, Dialóg Campus, 2016. ISBN: 978-615-5680-11-3
2. Halász Iván: Diplomácia és diplomaták. Budapest, Aula, 2010. ISBN: 9789639698918

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Pritz Pál: Magyar diplomácia a két világháború között. Budapest, MTT, 1995. ISBN: 963-04-551-6
2. Győri Szabó Róbert: A magyar külpolitika története 1848-tól napjainkig. Budapest, Helikon, 2011. ISBN: 9789632273280

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Halász Iván, PhD,
egyetemi tanár sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** ÁNJTM06
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** A nemzetközi jog és a nemzetközi szervezetek kihívásai a 21. században
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** International law and international organizations: challenges in the 21st century
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1.** 2 kredit
  - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Jogi Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Vizi Balázs, PhD, egyetemi docens
- 8. A tanórák száma és típusa**
  - 8.1.** össz óraszám/félév:
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
  - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
  - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus célja bevezetni a hallgatókat a nemzetközi jog és a nemzetközi szervezetek világába, bemutatni nekik a nemzetközi jog alapfogalmait és problémáit, a nemzetközi szervezetek kialakulásának történetét, tagságukat, főbb működési sajátosságait, és azokat a kihívásokat amelyekkel napjainkban szembesülnek.
A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): This course aims at offering an introduction to the world of international organizations and to international law: by giving an overview of the main concepts of international law, of the history and evolution of international organisations, their functioning, membership and the challenges IOs face today.
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a Magyarország szempontjából releváns nemzetközi szervezeteken és intézményeken belüli döntéshozatal elméleti és gyakorlati kérdéseit.

Képességei: Képes a nemzetközi szervezetek és intézmények tevékenységében való részvételre.

Attitűdje: Képes megosztani szakmai álláspontját az általa képviselt szervezet érdekeit és céljait szem előtt tartva.

Autonómiája és felelőssége: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli az állami, illetve nemzetközi szervezetenél való munkavégzés esetén a szervezet céljait és érdekeit.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):
Knowledge: The students become familiar with the theoretical and practical questions of decision-making within the international organizations and organs relevant for Hungary.

Capabilities: Students are capable participating in the work of international organisations and institutions.

Attitude: His/her attitude is characterised by an ability to share his/her professional opinion with regard to the interests and goals of the organization.

Autonomy and responsibility: He/she is committed to serving and representing the goals and interests of the international organisation or public service he/she works for.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. A nemzetközi jog koncepciója és legfontosabb fogalmi elemei (jogalanyok, jogforrások).
- 12.1.2. Történeti áttekintés. A modern nemzetközi jog.
- 12.1.3. A nemzetközi jogrend sajátosságai és kapcsolata belső jogrenddel.
- 12.1.4. A nemzetközi szerződések joga.
- 12.1.5. Az állam, mint a nemzetközi jog alanya. Az állami szuverenitás.
- 12.1.6. Az államterület és a területi felségjog alatt nem álló térségek.
- 12.1.7. A nemzetközi szervezetek általános elmélete.
- 12.1.8. Az ENSZ. 9. Regionális és partikuláris nemzetközi szervezetek: Arab Liga, AU.
- 12.1.9. Az európai regionális nemzetközi szervezetek: Európa Tanács, EBESZ, EU.
- 12.1.10. A diplomáciai és konzuli kapcsolatok.
- 12.1.11. Az államok közötti viták békés elintézése. A nemzetközi bíróságok
- 12.1.12. Az államok nemzetközi felelőssége.

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. The fundamental concepts of international law (sources and subjects, etc.)
- 12.2.2. Historical overview - the evolution of modern public international law.
- 12.2.3. The specific characteristics of international law and its relation to domestic law
- 12.2.4. The State as subject of international law, the concept of state sovereignty
- 12.2.5. Territory and spatial dimensions of the State
- 12.2.6. The theories of international organizations
- 12.2.7. The UN
- 12.2.8. Regional and particular international organizations: African Union, League of Arab States
- 12.2.9. Regional international organizations: Council of Europe, OSCE, EU
- 12.2.10. Diplomatic relations and consular relations
- 12.2.11. Peaceful settlement of international disputes. International courts
- 12.2.12. State responsibility in international law.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az órák legalább 60%-án kötelező a jelenlét, az esetleges hiányzásról igazolást kell hozni, a 40%-on felüli hiányzás igazolás esetén sem fogadható el, ebben az esetben az aláírás megtagadható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Nincs

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A 14. pontban foglaltak teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Az aláírás megszerzése és szóbeli vizsgán legalább elégséges érdemjegy.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Kardos Gábor – Lattmann Tamás (szerk.): Nemzetközi jog. Budapest, Eötvös Kiadó, 2015. ISBN: 9789633120224.
2. Blahó András – Prandler Árpád: Nemzetközi szervezetek és intézmények. Budapest, Aula, 2014. ISBN: 9789630595278

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bruhács János: Nemzetközi jog III. Pécs, Dialog-Campus, 2009. ISBN: 9789639310537

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Vizi Balázs, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** RNETM31
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A rendészet, rendvédelem nemzetközi kapcsolatai
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** International relations of law enforcement
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Rendészettudományi Kar, Nemzetközi és Európai Rendészeti Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Nagy Judit, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tárgy kitekintést nyújt a rendészet és rendvédelem nemzetközi dimenziójára, kapcsolatrendszerére, az együttműködések szintjeire, modelljeire, típusaira (univerzális – regionális - bilaterális relációban) a nemzetközi rendészeti együttműködés lehetőségeire (a határon átnyúló bűnüldözéstől kezdve a békefenntartásban történő rendőri szerepvállalásig), annak alapjául szolgáló elméletekre, jogi és intézményi háttérre (univerzális és uniós jogi dokumentumok, nemzetközi szervezetek: Interpol, uniós ügynökségek: Europol, Eurojust, Frontex...stb). A tárgy érinti az egyes rendvédelmi szervek (rendőrség, büntetésvégrehajtás, hivatásos katasztrófavédelem, polgári nemzetbiztonsági szolgálatok) nemzetközi életben betöltött szerepének bemutatását, valamint egyéb rendészeti együttműködési formák (képzési) felvázolását is.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The subject provides an overview of the international dimension of policing and law enforcement, its system of relationships, levels of cooperation, models and types (universal - regional - bilateral relations) to the possibilities of international police co-operation (from cross-border law enforcement to peacekeeping in police), legal and institutional background (universal and EU legal documents, international organizations: Interpol, EU agencies: Europol, Eurojust, Frontex, etc). The subject concerns the presentation of the role of individual law enforcement agencies (police, prosecution, professional disaster protection, civilian national security services) in international life as well as outlining other forms of police cooperation (training).
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a nemzetközi és európai rendészeti együttműködés sajátosságait. Ismeretekkel rendelkezik a szabadság, a biztonság és a jog térségére vonatkozóan. Ismeretekkel rendelkezik az európai rendőrségi képzési együttműködésre vonatkozóan.

Képességei: Képes integrált ismeretek széleskörű alkalmazására a közigazgatási, rendészeti és honvédelmi komplex területeken. Képes a biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és kockázatok elemzésére és értékelésére.

Attitűdje: Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik. Képes a csoportos és egyéni munkavégzésre is.

Autonómiája és felelőssége: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli az állami, illetve nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljait és érdekeit. Szakmai álláspontjának képviselőként bátran és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The peculiarities of international and EU criminal cooperation. Areas of freedom, security and law. Cooperation in law-enforcement training in the European Union.

Capabilities: The widescale application of integrated knowledge in the complex areas of public administration, law enforcement and defence. Analysing and assessing security challenges, threats and risks.

Attitude: An ability to identify, analyse and solve problems. The ability to work both in teams and individually.

Autonomy and responsibility: He/she is committed to serving and representing the goals and interests of the international organisation or public service he/she works for. By representing his/her professional position, he/she responsibly participates in the operation of his/her work organisation, in the elaboration, discussion and implementation of professional concepts.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezetés. Rendészet kontra rendvédelem
- 12.1.2. A rendészeti, rendvédelmi együttműködések modelljei, formái és szintjei
- 12.1.3. Nemzetközi rendészeti kapcsolatok hazánk stratégiáiban
- 12.1.4. Nemzetközi rendészeti együttműködés az Európai Unióban (intézményi és jogi háttér)
- 12.1.5. Az egyes rendvédelmi szervek nemzetközi kapcsolatrendszere (Rendőrség, Büntetésvégrehajtási szervezet, Hivatásos katasztrófavédelmi szerv...etc)
- 12.1.6. Zárthelyi dolgozat
- 12.1.7. Operatív együttműködés (SOCTA, EU Policy Cycle, EMPACT, közös nyomozócsoportok...etc)
- 12.1.8. Rendészet szerepe a békefenntartásban
- 12.1.9. Nemzetközi együttműködés a rendészeti oktatásban
- 12.1.10. Egyéb együttműködési formák

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction, Policing contra law enforcement.
- 12.2.2. Models, forms and levels of law enforcement cooperation.
- 12.2.3. International law enforcement cooperations in Hungarian strategies.
- 12.2.4. International law enforcement cooperation in the European Union (legal and institutional background)

- 12.2.5. International relations of each law enforcement authorities (Police, correctional service, Disaster management...etc)
- 12.2.6. Internal midterm exam
- 12.2.7. Operational cooperation (SOCTA, EU Policy Cycle, EMPACT, joint investigation teams...etc)
- 12.2.8. Role of police in peacekeeping.
- 12.2.9. Internaional cooperation in aw enforcement training
- 12.2.10. Other cooperation forms.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 60%-án részt venni. Amennyiben a hallgató az elfogadható hiányzások mértékét túllépi, a részvétel a tanárral való egyeztetés alapján meghatározott házi dolgozat készítésével pótolható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tantárgy elméleti ismeretanyagát feldolgozó 1-7. tárgykörök elsajátításának szintfelmérése a szorgalmi időszakban egy alkalommal, zárthelyi írásbeli feleletválasztó kérdéssor formájában valósul meg. A tantárgy elméleti ismeretanyagának elsajátításához a hallgató a kötelező és az ajánlott szakirodalom alapján készül fel a tematikában meghatározott, valamint a tanórákon, illetve a konzultációkon ismertetett tananyag elsajátításával. Az írásbeli ZH pótlására, illetve elégtelen osztályzatról történő javítására a szorgalmi időszak végéig kettő alkalommal van lehetőség az oktatóval egyeztetett időpontokban. A zárthelyi írásbeli dolgozat értékelése az elért maximális pontszám 60%-ig elégtelen; 61-70%-a között elégséges; 71-80%-a között közepes; 81-90%-a között jó; e felett jeles.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a tanórákon részvétel a 14. pontban meghatározottak szerint és a ZH-k eredményes megírása.

16.2. Az értékelés:

A félév értékelése kollokvium – írásbeli vizsga. A Tanszék felkészülési kérdéseket ad ki. A vizsga tartalmát az előadáson elhangzottak és az alább felsorolt kötelező és ajánlott irodalmak anyagai képezik. A vizsgadolgozat értékelése szummatív: 0-50% - elégtelen, 51-70% - elégséges, 71-80% - közepes, 81-90% - jó, 91-100% - jeles. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a kollokviumi legalább elégséges szintű teljesítése.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Nagy Judit: Az uniós bűnügyi együttműködés tendenciái (út a jogsegélytől az Európai Ügyészségig és közös nyomozócsoportokig) In: Ruzsonyi, Péter (szerk.) Tendenciák és alapvetések a bűnügyi tudományok köréből Budapest, Nemzeti Közszolgálati és Tankönyv Kiadó Zrt., 2014. ISBN: 9786155491337.

2. Hollán Miklós (szerk.): Az EU mint a szabadság, a biztonság és a jog térsége : Magyarország az Európai Unióban 2004-2014. Budapest, Nemzeti Közsolgálati Egyetem, 2014. ISBN: 978-615-5491-39-9.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Leyrer Richárd: A nemzetközi rendőri együttműködés aktuális kérdései. In: Jogelméleti Szemle, 2009/4. HU ISSN: 1588-0800.
2. Hegyaljai Mátyás: A változások és a belbiztonsági stratégia. In: Pécsi Határőr Tudományos Közlemények XIII. Magyar Hadtudományi Társaság Határőr Szakosztály Pécsi Szakcsoportja, Pécs, 2012. HU ISSN 1589-1674.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Nagy Judit, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEUTTO02
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Az Európai Unió politikai rendszere
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** The political system of the European Union
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európa-tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Koller Boglárka, PhD, egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 2 (1 EA + 1 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Az Európai Unió sem a nemzeti, sem pedig a nemzetközi politika fogalomrendszerével nem írható le teljes mértékben. Egy ún. sajátos hibrid, politikai rendszerről van szó, amely egyedi jellemzőkkel rendelkezik. A hallgatók a kurzus során megismerik az Európai Unió ún. sui generis politikai rendszerét, a nemzeti és nemzetközi politikai rendszerekkel meglévő párhuzamok és különbségek bemutatásán keresztül. A hallgatók a tantárgy keretében értelmezik az európai uniós politikai rendszer sajátosságait, egyediségét. Ismereteket szereznek a többszintű európai kormányzás (multi-level governance / MLG) működéséről, elsajátítják az európai kormányzást értelmező elméleteket. A hallgatók megismerik az európai uniós döntéshozatali folyamatokat, és az uniós intézmények szerepét a különböző döntéshozatali formákban. A kurzus külön foglalkozik a tagállami érdekérvényesítéssel, valamint az uniós politikai rendszer néhány fontos működési hiányosságával, és végül az európai uniós polgárok és a politikai közösség viszonyával is.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The European Union cannot be fully described by neither the concepts of the national nor the concepts of international politics. It is a hybrid political system with unique characteristics. In this course, students learn about this sui generis political system. Students interpret the characteristics and uniqueness of the European Union's political system within the framework of the course. They learn about the functioning of multi-level governance (MLG), learn the main theories that can be applied to interpret European governance. Students learn about EU decision-making processes and the role of EU institutions in different decision-making forms. The course deals specifically with the Member States' interest representation, as well as some important operational shortcomings of the EU political system, and finally the relationship between EU citizens and the hybrid political community.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a közszolgálat ágazati rendszereinek működési és szabályozási alapvonásait, a

gazdaságirányítás és a közigazgatás kapcsolatrendszerét, illetve a költségvetési jogot és az államháztartás működésének részleteit.

Képességei: Képességei kiterjednek az informatikai és elektronikus kommunikációs rendszerek alkalmazására, a közszolgáltató szervezetek működési elveinek és rendszerének áttekintésére, elemzésére, a jogalkotási, jogalkalmazási, valamint igazgatási feladatok ellátására.

Attitűdje: Alkalmas az együttműködésre, a csoportmunkában való részvételre és kellő gyakorlat után a vezetői feladatok ellátására.

Autonómiája és felelőssége: Felelősséget érez a közhatalmi tevékenységgel járó munka és a beosztottak által végzett feladatok minősége és következményei iránt.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The operational and regulatory principles of the public service sector, the network of economic management and public administration, budget law and operational details of public finances.

Capabilities: Using electronic and information communication systems; analysing and understanding the operating principles and system of public service organisations; fulfilling or managing legislation, implementation and administration; managing and fulfilling duties in human development in public service; organising and supervising economic and financial duties of budgetary institutions.

Attitude: A willingness to cooperate, participate in team work and performing managerial tasks after having gained sufficient experience.

Autonomy and responsibility: For his/her work as a leader, performing appropriate leadership, initiating decisions.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezetés, követelmények
- 12.1.2. Mi jelent az integráció? Hogyan értelmezzük? - Integrációelméletek történeti perspektívában.
- 12.1.3. Az európai uniós politikai rendszer. Törvényhozó, végrehajtó és bírói hatalom egy hibrid struktúrában.
- 12.1.4. A politikai rendszer szereplői; politics/policy/polity értelmezése.
- 12.1.5. Governance government nélkül az EU-ban
- 12.1.6. Az uniós közpolitika értelmezése. Tagállam EU hatáskörmegosztás.
- 12.1.7. Közpolitikaformálás ciklusa
- 12.1.8. A döntéshozatal intézményi rendszere I. - az Európai Bizottság
- 12.1.9. A döntéshozatal intézményi rendszere II. -A Tanács és az Európai Tanács
- 12.1.10. A döntéshozatal intézményi rendszere III.- Az Európai Parlament
- 12.1.11. Demokrácia, pártok, választások
- 12.1.12. Tagállami érdekérvényesítés
- 12.1.13. Uniós közvélemény, bizalom a nemzeti és uniós intézményekben
- 12.1.14. Euroszepticismus

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction, requirements
- 12.2.2. What is integration? How do we interpret it? - Integration theories from a historical perspective
- 12.2.3. The political system of the European Union. Legislative, executive and judicial power in a hybrid structure.
- 12.2.4. Actors in the political system; interpreting politics / policy / polity
- 12.2.5. Governance without government in the EU
- 12.2.6. Understanding EU public policy. Member State EU competence sharing
- 12.2.7. The cycle of public policy making
- 12.2.8. Institutional decision - making system I. - The European Commission
- 12.2.9. The institutional system of decision-making II. - The Council and the European Council
- 12.2.10. Institutional decision-making system III.- The European Parliament
- 12.2.11. Democracy, parties, elections
- 12.2.12. National interest representation
- 12.2.13. EU public opinion, trust in national and EU institutions
- 12.2.14. Euroscepticism

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Részvétel az előadások legalább 75%-án, ha meghaladja a 30% hiányzást az aláírás megtagadásra kerül, a hiányzást követően az igazolást be kell mutatnia és fel kell készülnie önállóan a vizsgára.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Nincs

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele az előadások legalább 75%-án történő részvétel.

16.2. Az értékelés:

Írásbeli vizsga, melynek anyagát az előadáson elhangzottak és a kötelező irodalom együttesen alkotja. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás és legalább elégséges érdemjegy megszerzése.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Az EU és Európa stratégiai kérdései (szöveggyűjtemény). Ludovika Egyetemi Kiadó, megjelenés alatt
2. Arató Krisztina – Koller Boglárka (szerk.): Az Európai Unió politikai rendszere. Budapest, Dialóg-Campus Kiadó, 2019. ISBN: 978-963531-074-6

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Navracsics Tibor: Európai belpolitika: az Európai Unió politikatudományi elemzése. Budapest,

- Korona Kiadó, 1998 ISBN: 9639036838
2. Simon Zoltán (szerk.): Döntéshozatal és jogalkotás az Európai Unióban. Elmélet és gyakorlat. Budapest, L'Harmattan Kiadó, 2013. ISBN: 9789637343247
  3. Osztovits András: EU döntéshozatal. Nemzeti Közszerológálati Egyetem Vezető-és Továbbképzési Intézet, Budapest, 2014.
  4. Gyurgyák János: Európa Alkonya? Budapest, Osiris Kiadó, 2018. ISBN: 9789632762999.
  5. Lovász László - Trócsányi László (szerk.): Kitekintés: európai értékek és gyakorlatuk az Európai Unió tagállamaiban. Budapest, Ludovika Egyetemi Kiadó, (Várható megjelenés: 2020. november).

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Koller Boglárka, PhD,
egyetemi tanár sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEKMTM11
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Az Európai Unió joga a gyakorlatban
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** European Union law in practice
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 2 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európai Köz- és Magánjogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy az Európai Unióról szóló már megszerzett ismeretek felidézését követően megismertesse a hallgatókat az uniós jog dinamikus működésével. A hallgatók a különböző jogterületeken megszerzett elméleti uniós jogi ismereteiket főként gyakorlati ismeretekkel bővíthetik. A kurzus sikeres teljesítésével a hallgatók képesek lesznek arra, hogy megértsék az EU működését, elsajátítsák az uniós jogi terminológiát. A kurzus hozzásegíti a hallgatókat ahhoz, hogy felismerjék az egyes jogviszonyokban az uniós jogi kérdéseket, valamint ismerjék és biztosan használják az Európai Unió Bírósága esetjogát.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to familiarize students with the dynamic functioning of the EU law, after recalling already acquired knowledge of the European Union. Students can expand their theoretical knowledge mainly with practical knowledge of EU law in different areas. Upon successful completion of the course, students will be able to understand how the EU works and to master EU legal terminology. The course helps students to recognize EU law issues in each legal relationship and to know and use the case law of the Court of Justice of the European Union.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Részleteiben ismeri az Európai Unió politikáit, illetve intézményi és jogrendszerét. A hallgató ismeri az uniós jog működését, arról gyakorlati ismeretekkel is rendelkezik. Az uniós jogot összefüggéseiben látja, mély ismeretei vannak az egyes uniós területek jogforrásairól és jogalkalmazási gyakorlatáról.

Képességei: Képes a nemzetközi, illetve európai integrációs és döntéshozatali folyamatok értelmezésére és az azokban való hatékony részvételre. Képes a közszolgálat nemzetközi kapcsolataiban döntések előkészítésére és meghozatalára. Képes a nemzetközi szervezetek és intézmények tevékenységében való részvételre. Képes az európai és a hazai közpolitikai és

kodifikációs folyamatokban való közreműködésre. Magas szintű kapcsolatteremtési készséggel rendelkezik. Az állami vagy nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén a szervezet céljai és érdekei szem előtt tartásával kreatívan alkalmazkodni képes az újszerű feladatok megoldásához. A hallgató képes az autonóm uniós jogi fogalmak, az Európai Unió Bírósága által kialakított doktrínák szakszerű használatára. A hallgató képes érvelni jogi szakkérdésekben. A hallgató képes felismerni az egyedi jogviszonyokban uniós jogi elemeket és problémákat.

Attitűdje: Elkötelezett a közszolgálat, nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljai és érdekei iránt, képes felelősségteljes és toleráns magatartás tanúsítására, valamint mások véleményének tiszteletben tartására. Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik. Képes a csoportos és egyéni munkavégzésre is. A hallgató elkötelezett az uniós értékekkel, törekszik az uniós jog hatékony alkalmazására, elfogadja a sajátos uniós jogrendszerből adódó jogértelmezési és jogalkalmazási feladatokat.

Autonómiája és felelőssége: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli az állami, illetve nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljait és érdekeit. Képes autonóm módon szakmai álláspontot kialakítani és döntést hozni. Feladatait a szakterületére vonatkozó hivatásetikai standardok figyelembevételével látja el. A hallgató felelősséget vállal az Európai Unió jogának területére eső szakmai munkájáért. A kurzus segít abban, hogy a hallgató kreatívan oldja meg jogi feladatait, autonóm módon, önálló javaslatokat fogalmazzon meg uniós jogi kérdésekben.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The policies, institutional and legal system of the EU in detail. The student is familiar with the functioning of EU law and has practical knowledge of it. He/she sees EU law in context and has a deep knowledge of the sources of law and enforcement practice in each area of the Union.

Capabilities: Interpreting and shaping international and European integration and decision-making processes. Preparing and making decisions in international public service relations. Interpreting and shaping international and European integration and decision-making processes. Participating in the work of international organisations and institutions. Participating in domestic and European public policy and codification processes. Building relations professionally. Adapting to new challenges taking into account the goals and interests of the organization while working for a state or international organization. The student will be able to use autonomous EU law concepts and doctrines developed by the European Court of Justice. The student is able to argue on legal issues. The student will be able to identify EU legal elements and problems in individual legal relationships.

Attitude: The commitment to public service; commitment to the goals and interests of the organization if working for an international one; responsible and tolerant behaviour, respect for the opinions of others. An ability to identify, analyse and solve problems. The ability to work both in teams and individually. The student is committed to the values of the Union, seeks to apply EU law effectively, and accepts the tasks of interpretation and enforcement arising from the specific EU legal system.

Autonomy and responsibility: He/she is committed to serving and representing the goals and interests of the international organisation or public service he/she works for. He/she has a professional opinion and able to decide accordingly. He/she considers the professional ethical standards while working. The student takes responsibility for his/her professional work in the field of European Union law. The course helps the student to solve his / her legal tasks creatively and formulate autonomous proposals on EU legal issues.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

12.1.1. Az uniós jogrendszer bemutatása

- 12.1.2. Gyakorlat, jogesetelemzés az uniós jogrendszer témaköréből
- 12.1.3. Az uniós jog doktrínái működésben I. A közvetlen és a közvetett hatály problematikája
- 12.1.4. Gyakorlat, jogesetelemzés a közvetlen és a közvetett hatály témaköréből
- 12.1.5. Az uniós jog doktrínái működésben II. A közvetlen alkalmazhatóság, a szupremácia, a primátus, a pre-emption modell
- 12.1.6. Gyakorlat, jogesetelemzés a közvetlen alkalmazhatóság, a szupremácia, a primátus, a pre-emption témaköréből
- 12.1.7. Az uniós jog doktrínái működésben III. Felelősségtan
- 12.1.8. Gyakorlat, jogesetelemzés a felelősségtan témaköréből
- 12.1.9. A belső piac jogának áttekintése I. Az áruk, személyek, munkavállalók szabad mozgása
- 12.1.10. Gyakorlat, jogesetelemzés az áruk, személyek, munkavállalók szabad mozgása témaköréből
- 12.1.11. A belső piac jogának áttekintése II. A letelepedés és szolgáltatásnyújtás szabadsága, a tőke szabad mozgása
- 12.1.12. Gyakorlat, jogesetelemzés a letelepedés és szolgáltatásnyújtás szabadsága, a tőke szabad mozgása témaköréből
- 12.1.13. Alapjogok, fogyasztóvédelem
- 12.1.14. Gyakorlat, jogesetelemzés az alapjogok, fogyasztóvédelem témaköréből, értékelés

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction to the EU legal system
- 12.2.2. Practice, case study from the topic of the EU legal system
- 12.2.3. The doctrines of EU law in operation I. The problems of direct and indirect effect
- 12.2.4. Practice, case study in the field of direct and indirect effect
- 12.2.5. The doctrines of EU law in operation II. Direct applicability, supremacy, primacy, pre-emption model
- 12.2.6. Practice, case study on direct applicability, supremacy, primacy, pre-emption
- 12.2.7. The doctrines of EU law in operation III. Theory of responsibility
- 12.2.8. Practice, case study in the field of responsibility
- 12.2.9. Internal Market Law Review I. Free movement of goods, persons and workers
- 12.2.10. Practice, case study on the free movement of goods, persons and workers
- 12.2.11. Internal Market Law Review II. Freedom of establishment and services, free movement of capital
- 12.2.12. Practice, case study on freedom of establishment and freedom to provide services, free movement of capital
- 12.2.13. Fundamental rights, consumer protection
- 12.2.14. Practice, case study on fundamental rights, consumer protection, evaluation

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A foglalkozásokon való részvétel kötelező. Legfeljebb a foglalkozások 25%-án (nappali tagozaton három alkalommal, levelező tagozaton egy konzultációról) megengedett a hiányzás. A hiányzást

nem szükséges igazolni, azonban a megengedett mérték túllépése esetén az aláírás megtagadható. Megengedett mértékű mulasztás esetén a hallgató köteles a tantárgyi programban leírt kötelezettségeket teljesíteni, a mulasztott foglalkozás anyagából önállóan felkészülni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Legfeljebb két prezentáció a félév során, jogesetmegoldások és órai aktivitás értékelése. Prezentációk és jogesetmegoldások a 12. pontban meghatározott gyakorlati óránál az ott jelölt témakörökből. A prezentációk, a jogesetmegoldás és az órai aktivitás az évközi értékelés 33-33-33%-át teszi ki.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

16.2. Az értékelés:

Évközi értékelés. A prezentációk, a jogesetmegoldás és az órai aktivitás az évközi jegy 33-33-33%-át teszi ki. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és évközi értékelés (ÉÉ).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges évközi értékelés (ÉÉ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Gombos Katalin: Az Európai Unió joga. Budapest, Patrocínium Kiadó, 2017. ISBN: 978-963-413-183-0
2. Bóka János – Gombos Katalin – Nagy Barna Krisztina: Európai köz- és magánjogi jogesetgyűjtemény. Nemzeti Közszolgálati Egyetem (egyetemi jegyzet), 2016.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Gombos Katalin: Európai jog – Az Európai Unió jogrendszere. Budapest, Wolters Kluwer, 2019. ISBN: 978 963 295 890 3
2. Gombos Katalin: Az Európai Unió jogrendszere és közjogának alapjai. Budapest, Wolters Kluwer, 2017. ISBN: 978 963 295 650 3
3. Blutman László: Az Európai Unió joga a gyakorlatban, Budapest, HVG-ORAC, 2013. ISBN: 978 963 258 202 3
4. Király Miklós (szerk.): Az Európai Unió gazdasági joga I.: A belső piac és a közös kereskedelempolitika. Budapest, ELTE Eötvös Kiadó, 2014. ISBN: 978 963 312 032 3
5. Dán Judit – Gombos Katalin – Kertészné Váradiné Szilvia: Bevezetés az Európai Unió versenyjogába. (szerk: Gombos Katalin) Szeged, JATE Press. 2014. ISBN: 978 963 315 160 0
6. Strihó Krisztina: Elektronikus kereskedelem. Budapest, Wolters Kluwer, (megjelenés alatt).

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM46
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Az online kommunikáció szabályozási kérdései
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Regulatory aspects of online communication
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 2 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Bartóki-Gönczy Balázs, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus során a hallgatók megismerkednek az internet hatására megváltozott nyilvánosság társadalomra gyakorolt hatásaival. Külön foglalkozunk az internet működésének alapjaival, a közösségi média, valamint a keresőmotorok jogi és szabályozási kérdéseivel, az online személyiségvédelem és szabadságjogok, adatvédelem legfontosabb ismereteivel.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): During the course, students learn about the impact of the Internet on public communication. We cover the basics of the Internet, the legal and regulatory issues of social media and search engines, and the most important legal issues such as online privacy and liberties, protection of personality.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri az Európai Unió jogrendszerét és annak sajátosságait.

Képességei: Az állami vagy nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén a szervezet céljai és érdekei szem előtt tartásával kreatívan alkalmazkodni képes az újszerű feladatok megoldásához.

Attitűdje: Nyitott, befogadó, ugyanakkor kritikus a szakterületének innovációs törekvései iránt.

Autonómiája és felelőssége: Felelősségteljesen építi fel szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The legal system of the European Union and its peculiarities.

Capabilities: Adapting to new challenges taking into account the goals and interests of the organization while working for a state or international organization.

Attitude: Openness, creativity and solution-oriented to professional challenges.

Autonomy and responsibility: Builds up his/her professional career and supports the development of the career path of the staff he/she manages.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. A szólásszabadság alapvonalai 1
- 12.1.2. A szólásszabadság alapvonalai 2
- 12.1.3. A médiaszabályozás alapjai 1
- 12.1.4. A médiaszabályozás alapjai 2
- 12.1.5. Az internet működésének alapjai
- 12.1.6. Keresőmotorok és algoritmusok
- 12.1.7. Pluralizmus és a véleménynyilvánítás szabadsága
- 12.1.8. Személyiségi jogok védelme a médiában és az interneten
- 12.1.9. Felelősség kérdése a közösségi médiában
- 12.1.10. Az online kommunikáció büntetőjogi vonatkozásai
- 12.1.11. Választási kampányok médiajogi szabályai, ideértve a közösségi média felületeket (Fake news)
- 12.1.12. Adatvédelem az online kommunikációban
- 12.1.13. Közérdekű adatok nyilvánossága
- 12.1.14. Kereskedelmi kommunikáció (hagyományos és online felületen)

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Basic principles of freedom of expression 1.
- 12.2.2. Basic principles of freedom of expression 2.
- 12.2.3. Basics of media regulation 1.
- 12.2.4. Basics of media regulation 2.
- 12.2.5. Basics of the Internet's functioning
- 12.2.6. Search engines and algorithms
- 12.2.7. Pluralism and freedom of expression
- 12.2.8. Protection of privacy in the media and on the Internet
- 12.2.9. The issue of responsibility in social media
- 12.2.10. The criminal aspects of online communication
- 12.2.11. Election Campaign and Media Law, including Social Media Platforms (Fake news)
- 12.2.12. Privacy in online communication
- 12.2.13. Publicity of data of public interest
- 12.2.14. Commercial Communication (Traditional and Online)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a

távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni. A feladat olyan írásbeli beadandó dolgozatot jelent, melyet a szorgalmi időszak végéig kell teljesíteni a tantárgyi tematikában jelölt valamely témában.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Nincs

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:**16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:**

Az aláírás megszerzésének feltétele az órákon való előírt részvétel.

16.2. Az értékelés:

Szóbeli vizsga, amelynek során a kötelező irodalom és a foglalkozások anyagának ismerete a követelmény. A kredit megszerzésének feltétele a legalább elégséges érdemjegy.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:**17.1. Kötelező irodalom:**

1. Koltay András: Az új média és a szólásszabadság. Budapest, Wolters Kluwer, 2019. ISBN: 978 963 295 879 8

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bartóki-Gönczy Balázs: Az online közvetítők mint az információhoz való hozzáférés új kapuőrei. Budapest, Pázmány Press, 2019. ISBN: 978 963 308 349 9

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Bartóki-Gönczy Balázs, PhD,
adjunktus sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNJTM31
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Diplomáciai kapcsolatok joga
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Law of diplomatic relations
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Jogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Tóth Norbert, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A hallgatók alapos és átfogó ismereteket kapnak a diplomáciai kapcsolatok folytatásának alapját jelentő nemzetközi jogi szabályokról. Ennek során megismerik a diplomáciai kapcsolatok jogának a nemzetközi jog egészén belül elfoglalt helyét, valamint a konzuli kapcsolatok jogával való viszonyát. Megismerik a diplomáciai kapcsolatok jogának alapfogalmait, a diplomáciai kiváltságokat és mentességeket.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course covers primarily the very essential topics of the law of diplomatic relations including first and foremost the most important definitions used by the area in question, legal questions raised by the bilateral and multilateral relations of states. In addition the class deals with the legal consequences of relations among states and other subjects of public international law. Some newly emerging issues of the law of diplomatic relations are also discussed within the framework of the course.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Mélyrehatóan ismeri a nemzetközi jog összefüggéseit, a nemzetközi szervezetek rendszerét.

Képességei: Az állami vagy nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén a szervezet céljai és érdekei szem előtt tartásával kreatívan alkalmazkodni képes az újszerű feladatok megoldásához.

Attitűdje: Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik.

Autonómiája és felelőssége: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli az állami, illetve nemzetközi szervezetenél való munkavégzés esetén a szervezet céljait és érdekeit.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The context of international law in detail and the system of international organizations.

Capabilities: Adapting to new challenges taking into account the goals and interests of the organization while working for a state or international organization.

Attitude: An ability to identify, analyse and solve problems.

Autonomy and responsibility: He/she is committed to serving and representing the goals and interests of the international organisation or public service he/she works for.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. A diplomáciai és konzuli kapcsolatok jogának kialakulása, történeti fejlődése, kodifikációja és helye a nemzetközi jog rendszerében
- 12.1.2. A diplomáciai és konzuli kapcsolatok jogának forrásai
- 12.1.3. A diplomáciai és konzuli kapcsolatok jogának alapfogalmai I.
- 12.1.4. A diplomáciai és konzuli kapcsolatok jogának alapfogalmai II.
- 12.1.5. A diplomáciai és konzuli képviselő személyzete, feladatai
- 12.1.6. A diplomáciai és konzuli kapcsolatok folytatása, felvétele, felfüggesztése, megszűnése, megszüntetése
- 12.1.7. A diplomáciai és konzuli kapcsolatok felfüggesztése, megszűnése, megszüntetése
- 12.1.8. A diplomáciai és konzuli személyes kiváltságok és mentességek
- 12.1.9. A diplomáciai és konzuli kollektív kiváltságok és mentességek
- 12.1.10. A diplomáciai és konzuli poggyász
- 12.1.11. A diplomáciai és konzuli futár
- 12.1.12. A diplomaták sérelmére elkövetett bűncselekmények megelőzése és üldözése
- 12.1.13. A diplomáciai menedék
- 12.1.14. A diplomáciai és konzuli védelem
- 12.1.15. Összegző foglalkozás

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. The codification of the law of diplomatic and consular relations
- 12.2.2. Sources of law on diplomatic and consular relations
- 12.2.3. Basic concepts of diplomatic and consular law I.
- 12.2.4. Basic concepts of the law of diplomatic and consular relations II.
- 12.2.5. Staff and duties of diplomatic and consular missions
- 12.2.6. Legal status of diplomatic and consular relations I.
- 12.2.7. Legal status of diplomatic and consular relations II.
- 12.2.8. Diplomatic and consular privileges and immunities I.
- 12.2.9. Diplomatic and consular collective privileges and immunities II.
- 12.2.10. Diplomatic and consular pouch
- 12.2.11. The diplomatic and consular courier
- 12.2.12. Prevention and prosecution of offenses against diplomats
- 12.2.13. The diplomatic asylum

12.2.14. Diplomatic and consular protection

12.2.15. Final class

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az órák 67 százalékán kötelező a részvétel. Az egyéni tanrendesek beadandóval válthatják ki a jelenléti kötelezettséget. A hiányzási kvóta túllépése az aláírás megtagadását vonja maga után. A távolmaradás – a tantárgyfelelős ezirányú döntése esetén – beadandóval pótolható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Fiktív jogeset megoldása a félév végén írásban.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A 14. és 15. pontban szereplő feltételek teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Félévközi értékelés. Aláírás és írásbeli vagy szóbeli. Az írásbeli számonkérés egy fiktív jogeset megoldását jelenti, az értékelés ötfokú skálán történik. Két sikertelen írásbeli esetén a harmadik vizsgaalkalom szóbeli lesz, amely esetében a kurzus témakörei egyúttal a szóbeli vizsga témaköreit is jelentik.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges évközi értékelés (ÉÉ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Hargitai József: A diplomáciai és konzuli kapcsolatok joga. Budapest, Aula Kiadó, 2005. ISBN: 963958570X 694
2. Tóth Norbert: Diplomáciai kapcsolatok joga (jegyzet, előkészületben)

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Frank Tímea – Sulyok Gábor: A diplomáciai és a konzuli kapcsolatok joga. Budapest, Rejtjel Kiadó, 2002.
2. Ustor Endre: A diplomáciai kapcsolatok joga. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1965.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Tóth Norbert, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKNGTM07
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Gazdaságpolitika
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Economic Policy
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33% gyakorlat, 67% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Kutasi Gábor, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 42 (28 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 12 (8 EA + 4 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 3 (2 EA + 1 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tárgy célja a gazdaságpolitika elméleti alapjai, a gazdaságpolitikai praxist meghatározó tényezők, a gazdaságpolitikai döntések sajátosságai megismertetése, rendszerezése. A stúdium kiindulópontja a modern gazdasági rendszerek bemutatása általános érvényű tulajdonságaikra építve: hogyan épül fel, miképpen működik a piac, az állam és a korporatív intézmények – a gazdasági rendszerek alapvető meghatározó elemeiként, továbbá: a közép-kelet európai országok átmeneti (tranzíciós) folyamatainak bemutatása, a gazdasági rendszerek fő sajátosságai, különös tekintettel a magyar gazdaságra. A modernizáció sajátosságai az információs társadalom, illetőleg a globalizáció következményeinek tárgyalása során kerülnek rendszerezésre. A tantárgy keretében áttekintésre kerülnek a fő gazdaságpolitikai irányzatok, iskolák, a tagállami gazdaságpolitikák lehetőségei az Európai Unió erőterében. További fő témakörök: monetáris politika; költségvetési politika; növekedés, innováció, versenyképesség; strukturális politikák; foglalkoztatáspolitikák; jóléti politika; gazdasági ciklusok, ingadozások, válságok; külső gazdasági nyitottság és a gazdaságpolitikai mozgástér. A stúdium a hallgatók addigi tanulmányai során megszerzett közgazdaságtani ismereteinek összefoglalására, rendszerezésére és alkalmazására is lehetőséget nyújt.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to introduce and systematize the theoretical foundations of economic policy, the factors determining economic policy practice, and the peculiarities of economic policy decisions. The starting point of the course is the presentation of modern economic systems based on their general characteristics: how the market, the state and corporate institutions are structured as essential components of economic systems; the transition processes of Central and Eastern European countries; the main features of economic systems, with special regard to the Hungarian economy. The peculiarities of modernization are systematized in the discussion of the information society and the consequences of globalization. The course reviews the main economic policy directions, schools, and economic

policy options of the Member States in the European Union. Other main topics: monetary policy; fiscal policy; growth, innovation, competitiveness; structural policies; employment policy; welfare policy; economic cycles, fluctuations, crises; external economic openness and room for maneuver in economic policy. The study also provides an opportunity to summarize, systematize and apply the economics knowledge acquired by students during their studies.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: Ismeri a hazai és nemzetközi válságkezelési folyamatok alapjait. Ismeri a stratégiai szemlélet, a stratégiai tervezés és elemzés sajátosságait. Ismeri a gazdaságpolitika eszköztárát és hatásmechanizmusát.

Képességei: Képes pontosan, gyorsan és lényegre törően megfogalmazni szakmai álláspontját az adott ügy kapcsán. Képes a gazdaságpolitikai döntéshozatal következményeinek átlátására.

Attitűdje: Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik. Integrálja a tudományágak adta eszköztárakat.

Autonómiája és felelőssége: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli az állami, illetve nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljait és érdekeit. Képes autonóm módon szakmai álláspontot kialakítani és döntést hozni. Felelősen dönt társadalompolitikai kérdésekben.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The basics of domestic and international crisis management. The peculiarities of strategic thinking, planning and analysis. Knowledge of the tools and the mechanism of economic policy.

Capabilities: Forming his/her professional opinion accurately, fast and concisely. Capability of understanding the consequences of economic policy-making.

Attitude: An ability to identify, analyse and solve problems. Integration of the various scientific disciplines instruments.

Autonomy and responsibility: He/she is committed to serving and representing the goals and interests of the international organisation or public service he/she works for. He/she has a professional opinion and able to decide accordingly. Responsible decision making in social policy questions.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Állami szerepvállalás, társadalmi modellek, a gazdaságpolitika autonómiája a globális világgazdaságban,
- 12.1.2. Gazdaságpolitikai irányzatok, iskolák, módozatok, gazdaságstatisztika,
- 12.1.3. Növekedés, versenyképesség,
- 12.1.4. A makrogazdasági egyensúly,
- 12.1.5. Konjunktúraciklusok és a gazdaságpolitika tennivalói Aktuális egyensúlytalanságok, kockázatok a világgazdaságban,
- 12.1.6. Gazdasági válságok eseményei és kezelésük,
- 12.1.7. Ökológiai fenntarthatóság közgazdasági összefüggései,
- 12.1.8. A fiskális politika alapjai, egyenlegmutatók
- 12.1.9. Adópolitika, az államadósság menedzselése,
- 12.1.10. Jóléti politika, jövedelmek, szociális gondoskodás, lakáspolitika,

- 12.1.11. Demográfia és gazdaságpolitika: Népesedéspolitika, Társadalmi és jövedelmi egyenlőtlenségek, idősödő társadalom,
- 12.1.12. Fejlesztéspolitika, innovációs politika,
- 12.1.13. Monetáris politika, pénzkínálat, inflációs célkitűzés, kamatdöntés, árfolyamrezsim-választás
- 12.1.14. Összefoglalás

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Role of state, social models, economic policy autonomy in the global global economy,
- 12.2.2. Economic policies, schools, methods, economic statistics,
- 12.2.3. Growth, competitiveness,
- 12.2.4. Macroeconomic equilibrium,
- 12.2.5. Business cycles and economic policy issues. Current imbalances, risks in the global economy,
- 12.2.6. Impacts and management of economic crises,
- 12.2.7. Economic context of ecological sustainability,
- 12.2.8. Fundamentals of fiscal policy, balance indicators
- 12.2.9. Tax policy, debt management,
- 12.2.10. Welfare Policy, Income, Social Security, Housing Policy,
- 12.2.11. Demography and economic policy: Population policy, Social and income inequalities, aging society,
- 12.2.12. Development policy, innovation policy,
- 12.2.13. Monetary policy, money supply, inflation target, interest rate decision, exchange rate regime
- 12.2.14. Summary
- 12.2.15.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az aláírás megszerzéséhez az elvárt részvétel legalább 5 szemináriumi és legalább 8 előadás alkalmon. (A zárthelyi dolgozatok hetei nem számítanak bele az előadás-részvételbe.) Több hiányzás nem megengedett és nem pótolható. Ez esetben nem szerezhető meg az aláírás.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Két félévközi zárthelyi dolgozat eredményes megírása a 8. és a 14. héten Egyéni és kollektív feladatok teljesítése az órán feladott esettanulmányok elemzése során. Aktív részvétel a szemináriumon és a kis csoportlétszámú előadásokon. Csoportmunkában, esettanulmány-elemzésbe aktív részvétel.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Legalább 5 szemináriumi és 8 előadás alkalmon való részvétel. A zárthelyi dolgozatok hetei nem számítanak bele az előadás-részvételbe. Több hiányzás nem megengedett és nem pótolható. Ez esetben nem szerezhető meg az aláírás.

16.2. Az értékelés:

2 db félévközi zárthelyi dolgozat vagy összevont vizsga, aktív szemináriumi részvétel, aktív

előadás-részvétel. Aki megírja mind a 2 zárthelyi dolgozatot, és összeségében legalább 51 %-ot ér el, úgy, hogy közben mindkét zárthelyi dolgozaton az adott vizsga pontjainak legalább 30%-át elérte. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és kollokvium (K), írásbeli vizsga.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Kutasi Gábor (szerk.): Gazdaságpolitika. 2020. Ludovika Egyetemi Kiadó, megjelenés alatt
2. Bod Péter Ákos: Bevezetés a gazdaságpolitikába. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2014. ISBN: 9789639698093
3. Benczes, István: Válság és válságrendezés a Gazdasági és Monetáris Unióban: A pénzügyi és gazdasági integráció forgatókönyvei. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2019. ISBN: 9789634543480

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bod Péter Ákos: Gazdaságpolitikai döntések válságos időkben - A magyar eset (2008-2010). Budapest, Századvég Kiadó, 2011. ISBN: 978 963 7340 99 4
2. Halmai Péter: Krízis és növekedés az Európai Unióban. Európai modell, strukturális reformok. Budapest, Akadémiai Kiadó. ISBN: 978 963 05 9523 0
3. Csaba László: Európai közgazdaságtan. Budapest, Akadémiai Kiadó. 2013. ISBN: 978 963 05 9467 7
4. B. Eichengreen: Lessons of the crisis for emerging markets, International Economics and Economic Policy, Volume 7, Berlin, Springer2010, ISSN: 1612-4812
5. Going for Growth,OECD, Paris. 2016. ISSN: 1813-2714

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Kutasi Gábor, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁISZLB201
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Idegen nyelv I.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Foreign Language Studies I.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 2 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Nagy Zsuzsanna, , nyelvtanár
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 56 (0 EA + 56 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 16 (0 EA + 16 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy a hallgatók nyelvi készségei szóban és írásban is fejlődjen angol, német, francia, orosz, olasz, spanyol vagy arab nyelven. A résztvevők szókinccse a kurzus nyelvi szintjének megfelelően bővül. Az általános nyelvi fejlesztésen túl a munkahelyi készségek (telefonálás, megbeszélések, vélemény kifejtése, érvelés, írott hivatalos kommunikáció) is hangsúlyos részét képezik a kurzusnak.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course aims to improve both the written and oral skills of students in English, German, French, Russian, Italian, Spanish or Arabic. It also expands students' vocabulary at the level of the course. Besides general skills practice, the course focuses on essential communications skills necessary at work (telephoning, meetings, expressing opinions, argumentation, formal writing).
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a nemzetközi tárgyalások és kommunikáció, illetve a közösségi média nemzetközi kapcsolatokban betöltött szerepét és a protokoll jellemzőit a közszolgálatban. Alapszinten ismeri a közigazgatási, közszolgálati szaknyelvet és az Európai Unió egyes szaknyelvi sajátosságait. Idegennyelv-tudása fejlődik a fent említett témák tekintetében.

Képességei: Képes idegen nyelven munkahelyi környezetben hatékonyan kommunikálni szóban és írásban. Képes a nemzetközi, multikulturális közegben való munkavégzésre.

Attitűdje: Mások véleményét tiszteletben tartja, ugyanakkor álláspontját hitelesen képviseli. Nyitottá válik a szakmai diskurzusokra idegen nyelven is.

Autonómiája és felelőssége: Szervezeti struktúrában elfoglalt helyétől függően konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban, minden esetben Magyarország vagy alkalmazásától függően az adott nemzetközi szervezet céljainak és érdekeinek elsőbbséget biztosítva.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The role of international negotiations and communication and social media in international relations, and the characteristics of protocol in public service. The professional language of public administration, public service and certain characteristics of the professional language of the European Union. His/her foreign language skills improve regarding the topics mentioned above.

Capabilities: Efficient oral and written communication at his/her workplace in foreign languages. Working in an international and multicultural environment.

Attitude: Respect towards other people's opinions while adopting an authentic viewpoint. He/she becomes open to professional discourses in a foreign language as well.

Autonomy and responsibility: To constructively and confidently enforce interests within and outside the organisation, depending on his/her position in the organisation; giving priority to the goals and interests of Hungary or the given international organisation.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezetés
- 12.1.2. Szókincsfejlesztés
- 12.1.3. Nyelvtani ismeretek rendszerezése
- 12.1.4. Nyelvtani ismeretek bővítése
- 12.1.5. Olvasáskészség és szókincsfejlesztés
- 12.1.6. Beszédértési gyakorlat
- 12.1.7. Ismétlés
- 12.1.8. Zárthelyi dolgozat
- 12.1.9. Nyelvtani ismeretek bővítése
- 12.1.10. Olvasáskészség és beszédértés fejlesztés
- 12.1.11. Szóbeli kommunikáció a munkahelyen
- 12.1.12. Írásbeli kommunikáció a munkahelyen
- 12.1.13. Ismétlés
- 12.1.14. Zárthelyi dolgozat

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction
- 12.2.2. Vocabulary practice
- 12.2.3. Revising grammar structures
- 12.2.4. Grammar practice
- 12.2.5. Improving reading skills and expanding vocabulary
- 12.2.6. Listening practice
- 12.2.7. Revision
- 12.2.8. Test I. Unit 1-7
- 12.2.9. Grammar practice

- 12.2.10. Improving reading and listening skills
- 12.2.11. Oral communication at work
- 12.2.12. Written communication at work
- 12.2.13. Revision
- 12.2.14. Test II. Unit 8-13
- 12.2.15.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások min. 75%-án részt venni. Rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik. Egyéb esetből fakadó több mint 25%-os hiányzás esetén, a félév teljesítése nem írható alá.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Két zárthelyi dolgozat /időpontja a tantárgyi tematikában látszik/, 8-10 perces idegen nyelvű prezentáció tartása, melyet az oktatóval a félév elején egyeztetnek a hallgatók. Témája: a tantárgyi tematika egyik témájának altémája, a tematika által meghatározott héten. A zárthelyi dolgozatok 35-35%-ot, míg a prezentáció 30%-át teszi ki a gyakorlati jegynek. Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%-tól jeles/. A dolgozatok pótlása a dolgozat utáni legelső alkalommal

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A 14. és 15. pont feltételeinek teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy(GYJ) osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%-tól jeles/ A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és gyakorlati jegy (GYJ).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. A kurzus kötelező irodalmát mindig az oktató határozza meg a kurzus nyelvének és nyelvi szintjének függvényében.

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2021.01.05.

Nagy Zsuzsanna, ,
nyelvtanár sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁISZLB202
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Idegen nyelv II.
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Foreign Language Studies II.
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 2 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Nagy Zsuzsanna, , nyelvtanár
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 56 (0 EA + 56 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 16 (0 EA + 16 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 4 (0 EA + 4 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy a hallgatók nyelvi készségei szóban és írásban is fejlődjen angol, német, francia, orosz, olasz, spanyol vagy arab nyelven. A résztvevők szókincse a kurzus nyelvi szintjének megfelelően bővül. Az általános nyelvi fejlesztésen túl a munkahelyi készségek (telefonálás, megbeszélések, vélemény kifejtése, érvelés, írott hivatalos kommunikáció) is hangsúlyos részét képezik a kurzusnak.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course aims to improve both the written and oral skills of students in English, German, French, Russian, Italian, Spanish or Arabic. It also expands students' vocabulary at the level of the course. Besides general skills practice, the course focuses on essential communications skills necessary at work (telephoning, meetings, expressing opinions, argumentation, formal writing).
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a nemzetközi tárgyalások és kommunikáció, illetve a közösségi média nemzetközi kapcsolatokban betöltött szerepét és a protokoll jellemzőit a közszolgálatban. Alapszinten ismeri a közigazgatási, közszolgálati szaknyelvet és az Európai Unió egyes szaknyelvi sajátosságait. Idegennyelv-tudása fejlődik a fent említett témák tekintetében.

Képességei: Képes idegen nyelven munkahelyi környezetben hatékonyan kommunikálni szóban és írásban. Képes a nemzetközi, multikulturális közegben való munkavégzésre.

Attitűdje: Mások véleményét tiszteletben tartja, ugyanakkor álláspontját hitelesen képviseli idegen nyelvű környezetben is. Nyitottá válik a szakmai diskurzusokra idegen nyelven is.

Autonómiája és felelőssége: Szervezeti struktúrában elfoglalt helyétől függően konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban, minden esetben Magyarország vagy alkalmazásától függően az adott nemzetközi szervezet céljainak és érdekeinek elsőbbséget biztosítva.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The role of international negotiations and communication and social media in international relations, and the characteristics of protocol in public service. The professional language of public administration, public service and certain characteristics of the professional language of the European Union. His/her foreign language skills improve regarding the topics mentioned above.

Capabilities: Efficient oral and written communication at his/her workplace in foreign languages. Working in an international and multicultural environment.

Attitude: Respect towards other people's opinions while adopting an authentic viewpoint, in a foreign environment as well. He/she becomes open to professional discourses in a foreign language as well.

Autonomy and responsibility: To constructively and confidently enforce interests within and outside the organisation, depending on his/her position in the organisation; giving priority to the goals and interests of Hungary or the given international organisation.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezetés
- 12.1.2. Szókincsfejlesztés
- 12.1.3. Nyelvtani ismeretek rendszerezése
- 12.1.4. Nyelvtani ismeretek bővítése
- 12.1.5. Olvasáskészség és szókincsfejlesztés
- 12.1.6. Beszédértési gyakorlat
- 12.1.7. Ismétlés
- 12.1.8. Zárthelyi dolgozat
- 12.1.9. Nyelvtani ismeretek bővítése
- 12.1.10. Olvasáskészség és beszédértés fejlesztés
- 12.1.11. Szóbeli kommunikáció a munkahelyen
- 12.1.12. Írásbeli kommunikáció a munkahelyen
- 12.1.13. Ismétlés
- 12.1.14. Zárthelyi dolgozat

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction
- 12.2.2. Vocabulary practice
- 12.2.3. (Revising grammar structures
- 12.2.4. Grammar practice
- 12.2.5. Improving reading skills and expanding vocabulary
- 12.2.6. Listening practice
- 12.2.7. Revision
- 12.2.8. Test I. Unit 1-7

- 12.2.9. Grammar practice
- 12.2.10. Improving reading and listening skills
- 12.2.11. Oral communication at work
- 12.2.12. Written communication at work
- 12.2.13. Revision
- 12.2.14. Test II. Unit 8-13
- 12.2.15.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások min. 75%-án részt venni, rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik. Egyéb esetből fakadó több mint 25%-os hiányzás esetén, a félév teljesítése nem írható alá.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Két zárthelyi dolgozat /időpontja a tantárgyi tematikában látszik/. Egy prezentáció tartása. Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%tól jeles/. Zárthelyi dolgozatok 35-35%-ot, míg a prezentáció 30%-át teszi ki a gyakorlati jegynek. Dolgozatok pótlása a dolgozat utáni legelső alkalommal.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A 14. és 15. pontban foglaltak teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy(GYJ) osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%tól jeles/ A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és gyakorlati jegy (GYJ).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. A kurzus kötelező irodalmát mindig az oktató határozza meg a kurzus nyelvének és nyelvi szintjének függvényében.

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2021.01.05.

Nagy Zsuzsanna, ,
nyelvtanár sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEUTTM26
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Jelentéstevés a diplomáciában
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Diplomatic Reporting
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 2 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európa-tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Mocsáry Péter, PhD,
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 14 (0 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 4 (0 EA + 4 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 1 (0 EA + 1 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy egyrészt bemutatja a külképviseletek és a központi kormányzat, elsősorban a Külgazdasági és Külügyminisztérium kapcsolatát, a kapcsolattartás különböző formáit, a KÜM szerepét az egycsatornás kommunikáció terén, valamint a diplomáciai jelentéskészítés elveit, tartalmi, formai szempontjait és gyakorlatát. Bevezetést ad a magyar diplomáciában használatos a nyílt és védett jelentési formákba, valamint a diplomáciai levelezés protokolláris formáiba. A kurzus ismerteti továbbá a fogadó országgal való írásbeli kommunikáció szabályait és gyakorlatát.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course - on one hand - presents the relationship between the foreign representations and the central government, primarily the Ministry of Foreign Affairs and Trade, various forms of communication, the role of the Ministry of Foreign Affairs and Trade in single channel communication as well as the principles, content, formal aspects and practice of diplomatic reporting. It introduces the use of open and protected forms of communication used in Hungarian diplomacy and the protocol forms of diplomatic correspondence. The course also describes the rules and practices of written communication with the host country.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A kurzus célja, hogy annak elvégzése után a hallgató ismerje a diplomáciában használt legfontosabb írásbeli formákat, azok egyes részeit, valamint képes legyen az egyes jelentés- és írásbeli kommunikációs formák használatára.

Képességei: Képes a Magyarországot körülvevő külpolitikai, gazdasági, biztonsági környezet változásainak értelmezésére.

Attitűdje: Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik. Képes a csoportos és egyéni munkavégzésre is.

Autonómiája és felelőssége: Képes autonóm módon szakmai álláspontot kialakítani és döntést hozni.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The aim of the course is to provide students with the most important written forms used in diplomacy, their individual parts, and the ability to use each form of report writing and written communication.

Capabilities: He/she is capable of Understanding the changes undergoing in the foreign policy, economic and security environment around Hungary.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by an ability to identify, analyse and solve problems.

Autonomy and responsibility: He/she has a professional opinion and able to decide accordingly.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. A diplomácia fogalma, intézményei, szereplői, feladatai
- 12.1.2. A diplomácia intézményeinek egymás közötti kapcsolattartása
- 12.1.3. A diplomáciai írásbeliség formái
- 12.1.4. Jelentés, távirat, e-mail, VKH, jegyzék, személyes levelezés
- 12.1.5. Mandátum, hátterek, gondolati elemek, beszédelemek
- 12.1.6. A diplomáciai jelentés fontossága, célja
- 12.1.7. A diplomáciai jelentés részei
- 12.1.8. A diplomáciai jelentések formai követelményei
- 12.1.9. Az emlékeztető formai követelményei
- 12.1.10. A döntéselőkészítő feljegyzés formai követelményei
- 12.1.11. A védett jelentések és a titoktörvény
- 12.1.12. A védett jelentések formai követelményei
- 12.1.13. A mandátum
- 12.1.14. Diplomáciai levelezés más államokkal – A jegyzék
- 12.1.15. Záródolgozat: egy jelentés megírása

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. The definition of diplomacy, institutions, actors and tasks
- 12.2.2. Communication of diplomatic institutions
- 12.2.3. Written form of diplomacy
- 12.2.4. Report, telegram, email, personal emails
- 12.2.5. Mandate, background stories, cognitive elements, speech elements
- 12.2.6. Importance of diplomatic reports and their goals
- 12.2.7. Parts of the diplomatic report
- 12.2.8. Formal requirements of reports
- 12.2.9. Formal requirements of memos

- 12.2.10. Decisiion-making preparation memos
- 12.2.11. Classified reports and legislation
- 12.2.12. Formal requirements of classified reports
- 12.2.13. Mandate
- 12.2.14. Diplomatic mails
- 12.2.15. Test

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az órák 80%-án való részvétel, ennél több hiányzás esetén az aláírás megtagadható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Házi dolgozatok minimum 51%-os teljesítése, eredményes záródolgozat megírása.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A 14. és 15. pontban foglaltak teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy(GYJ) osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%tól jeles/ A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és gyakorlati jegy (GYJ).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Speciális, a tárgyhoz kifejlesztett gyakorlati útmutató anyagok
2. KKM tananyagok, útmutatók

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Mocsáry Péter, PhD,
sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKPTB13
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Kormányzati és európai döntéshozatali folyamatok
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Governmental and European decision-making processes
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közpénzügyi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Nyikos Györgyi, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy keretében a hallgató megismeri közpolitikai döntéshozatalt, a szereplőket és érdek-, hatás mechanizmusokat. Tanulmányozza a kormányzási és kormányzati modelleket, valamint a jó kormányzás alapvető jellegzetességeit és összetevőit. Megismeri a különböző demokrácia modelleket valamint a költségvetési döntéshozatali keretek és gazdasági versenyképesség összefüggéseit. Megérti az EU működésének fő kereteit, rendszerét, a döntéshozatali folyamatok gyakorlati működését és rejtélyeit.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): In the course the student becomes acquainted with decision-making in public policy, the actors, the mechanisms of interest representation and influence. She/he studies governance and governance models, as well as the essential characteristics and components of good governance. She/he will learn about the different models of democracy and the interrelationship between the budgetary decision-making framework and economic competitiveness. She/he understands the main framework of function of the EU, practicalities and mysteries of the decision-making process.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Behatóan ismeri az EU szervezetét, érti annak működését.

Képességei: Szakmai felkészültsége alapján rendszerszinten képes tervezési, stratégiai, elemzési és vezetési feladatokat ellátni.

Attitűdje: Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására.

Autonómiája és felelőssége: A megfelelő irányítás mellett képes átfogó és komplex feladatok önálló végzésére.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: She/he knows thoroughly the structure and institutions of the EU and understands its operation and decision-making process.

Capabilities: Performing planning, strategic, analytical and managerial tasks systematically based on his/her professional competencies.

Attitude: An intention to apply the comprehensive knowledge acquired systematically.

Autonomy and responsibility: He/she is capable of carrying out comprehensive and complex tasks on his/her own initiative.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Közpolitikai döntéshozatal
- 12.1.2. A kormányzás és kormányzati modellek
- 12.1.3. A jó kormányzás alapvető jellegzetességei és összetevői
- 12.1.4. Demokrácia modellek
- 12.1.5. Költségvetési döntéshozatali keretek és gazdasági versenyképesség
- 12.1.6. EU gazdasági kormányzás és hatása a tagállami döntéshozatali mozgástérre
- 12.1.7. Az Európai Unió és működési mechanizmusa, döntéshozatali rendszer

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Public Policy Decision-Making
- 12.2.2. Governance and government models
- 12.2.3. Essential characteristics and components of good governance
- 12.2.4. Models of democracy
- 12.2.5. Budgetary decision-making frameworks and economic competitiveness
- 12.2.6. EU economic governance and its impact on Member States' room for maneuver
- 12.2.7. The European Union and its functioning mechanism, decision-making system

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni. Amennyiben a hallgató az elfogadható hiányzások mértékét túllépi, a részvétel a tanárral való egyeztetés alapján meghatározott házi dolgozat készítésével pótolható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az előadások rendszeres látogatása (a 14. pont szerint), a foglalkozások témájából kiselőadás tartása, a nappali képzésben a 12.6., 12.13., foglalkozásokon, a levelező képzésben a 12.12. foglalkozáson a ZH dolgozatok megírása. A zárthelyi dolgozat értékelése: ötfokozatú értékelés – (a helyes válaszok aránya 0-60% elégtelen; 61-70% elégséges; 71-80% közepes; 81-90% jó; 91-100% jeles osztályzat). Eredménytelen zárthelyi dolgozat egyszer javítható.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A 14. és 15. pontban szereplő feltételek teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Írásbeli vizsga. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és kollokvium (K).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges évközi értékelés (ÉÉ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Drinóczi Tímea: Az alkotmányos párbeszéd. A többszintű alkotmányosság alkotmánytana és gyakorlata a 21. században. MTA JTI, Budapest, 2017.
2. Ódor, Bálint: A kettős többség bevezetésének várható hatásai a Tanács működésére és Magyarország érdekérvényesítési lehetőségeire. Doktori (PhD) értekezés, Budapesti Corvinus Egyetem, Nemzetközi Kapcsolatok Doktori Iskola. 2013. DOI: 10.14267/phd.2013038.
3. Csaba László: Föderális Európa, vagy „nemzetek Európája”? A pénzügyi válság kezelésének rendszerbeli következményeiről. Magyar Szemle, 24. évfolyam 7-8 szám. ISSN: 1216-6235.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Jenei György: Komparatív közpolitika (Elméleti megközelítések és nemzetközi esettanulmányok a közpolitika körében) Akadémiai doktori értekezés, Budapest, 2007.
2. Jenei György – Ráczné dr. Horváth Ágnes – Zsebéné Dobó Marianna: Politikusok és köztisztviselők a közpolitikai döntéshozatalban. Munkabeszámoló. OTKA. 2007.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Nyikos Györgyi, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁLLTM05
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Közjogi és közigazgatási ismeretek
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Public Law and Public Administration
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Lőrincz Lajos Közigazgatási Jogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Linder Viktória, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Az ismeretanyag két pillére egyrészt a közjog, másrészt az ezzel sorosan összekapcsolódó közigazgatás. Az ismeretanyag egy része tehát felöleli az állam szervezetrendszerét és az azon belül működő közigazgatási szervezetrendszert és a működésére vonatkozó legfontosabb szabályokat. Az ismeretanyag másrészt kiterjed a közigazgatás szervezetének, működésének és személyi állományának jog által szabályozott és jogon kívül eső sajátosságaira, törvényszerűségeire úgy, mint a közigazgatás szervezeti és működési alapelveire, társadalmi környezetére. Felöleli továbbá azokat az elvárásokat, amelyeket a társadalom fogalmaz meg a közigazgatással szemben.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The two pillars of knowledge are, on the one hand, public law and, on the other, the public administration that is closely connected with it. Therefore one part of the course encompasses the organizational system of the state and the administrative organization system within it and the most important rules for its operation. On the other hand, it extends to the regulated and unregulated specificities and legalities of the organization, the operation and the personnel of the administration as well as the organizational and operational principles and social environment of public administration. It also encompasses the expectations that society formulates against public administration.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Mesterszinten ismeri a külszolgálati tevékenység részét képező ügyviteli kérdéseket, továbbá a közszolgálati rendszerek nemzetközi modelljeit.

Képességei: Képes a közszolgálat nemzetközi kapcsolataiban döntések előkészítésére és meghozatalára.

Attitűdje: Elkötelezett a közszolgálat, nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljai és érdekei iránt, képes felelősségteljes és toleráns magatartás tanúsítására, valamint

mások véleményének tiszteletben tartására.

Autonómiája és felelőssége: Képes mérlegelni a lehetőségek között, és az általa képviselt szervezet szakmai érdekeit és céljait szem előtt tartva kiválasztani a legmegfelelőbb megoldást.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Is familiar with management issues of external service at a professional level as well as international models of public service.

Capabilities: Is capable of preparing and making decisions in international public service relations.

Attitude: His/her attitude is characterized by an ability to protect and represent the interest of the organization based on his/her knowledge.

Autonomy and responsibility: He/she is able to consider options and select the best alternative while taking into consideration the professional interests and goals of his/her profession.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. A jog fogalma. A jogrendszer és tagozódása.
- 12.1.2. Az állam
- 12.1.3. Az állam szervezete I.
- 12.1.4. Az állam szervezete II.
- 12.1.5. A közigazgatás helye az államszervezetben. A közigazgatás ellenőrzése
- 12.1.6. Az igazgatás, a közigazgatás fogalma
- 12.1.7. A közigazgatási jog fogalma, jellemzői.
- 12.1.8. A közigazgatási jog forrásai. A közigazgatási jogviszony.
- 12.1.9. A közigazgatás feladatai, funkciói és tevékenységfajtái
- 12.1.10. A közigazgatás szervezete I. A központi közigazgatás
- 12.1.11. A közigazgatás szervezete II. A helyi államigazgatás
- 12.1.12. A közigazgatás szervezete III. A helyi önkormányzatok
- 12.1.13. A közszolgáltatások és a közszolgáltatásokat ellátó szervek
- 12.1.14. A közigazgatás jogalkalmazó tevékenysége
- 12.1.15. A közigazgatás személyi állománya

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. The concept of the law. The legal system.
- 12.2.2. The State
- 12.2.3. Organization of the State I.
- 12.2.4. Organization of the State II.
- 12.2.5. The role and place of public administration in the state organization. The control of the public administration
- 12.2.6. The concept of administration and public administration
- 12.2.7. Concept and characteristics of administrative law.
- 12.2.8. Sources of Administrative Law. The administrative relationship.

- 12.2.9. Tasks, functions and types of activities of public administration
- 12.2.10. The structure of the Public Administration I. Central Administration
- 12.2.11. The structure of the Public Administration II. The local level of state administration
- 12.2.12. The structure of the Public Administration III. Local governments
- 12.2.13. Provision of public services
- 12.2.14. Law enforcement activities of public administration
- 12.2.15. The personnel of the public administration

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles az előadások 70%-án részt venni, kivéve a megfelelően igazolt hiányzásokat. Pótlásra nincs lehetőség.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az előadások látogatása, az előírt olvasmányok ismerete, aktív órai részvétel, a félév során egy dolgozat elkészítése és annak prezentálása. Az oktató az alábbi szempontok mentén értékeli a beadott és előadott anyagot 1-5-ig terjedő skálán: szakmaiság, szaknyelv alkalmazása, felkészültség, tájékozottság, reflektivitás szintje.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A félév értékelése kollokvium – írásbeli vagy szóbeli vizsga. A Tanszék felkészülési kérdéseket ad ki. A vizsga tartalmát az előadáson elhangzottak és az alább felsorolt kötelező és ajánlott irodalmak anyagai képezik. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és kollokvium (K).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Szalai András (szerk.): A közigazgatás-tudomány alapjai. 2020. Megjelenés alatt.
2. Temesi István (szerk): Közigazgatási jog. Budapest, Dialóg Campus Kiadó. 2018. ISBN: 978-615-5845-24-6
3. Téglási András (szerk.): Az állam szervezete. Budapest, Dialóg Campus Kiadó. 2018. ISBN: 978-615-5764-49-3
4. Varga Zs. András (2017): A közigazgatás és a közigazgatási jog alkotmányos alapjai. Institutiones Administrationis I. Budapest, Dialóg Campus. ISBN 978-615-5764-81-3

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Lőrincz Lajos: A közigazgatás alapintézményei. Harmadik bővített, átdolgozott kiadás. HVG-ORAC, Budapest, 2010. ISBN: 978 963 258 109 5
2. Max Weber: Gazdaság és társadalom. Budapest, KJK. 1987.
3. Patyi András (2017): A közigazgatás működésének jogi alapkérdései. Institutiones Administrationis II. Budapest, Dialóg Campus
4. Szalai András (szerk.): A közigazgatás szervezete. Budapest, Nemzeti Közszerzői Egyetem. 2020. Megjelenés alatt.

5. Varga Zs. András (2018): A közigazgatás kontrolljának jogi eszközei. Institutiones Administrationis VII. Budapest, Dialóg Campus. ISBN 978-615-5845-80-2

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Linder Viktória, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** HHTM31
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Nemzetközi és hazai válságkezelés
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** International and National Crisis Management
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1.** 3 kredit
  - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Hadászati Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Padányi József, DSc, egyetemi tanár
- 8. A tanórák száma és típusa**
  - 8.1.** össz óraszám/félév:
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
  - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)
  - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy oktatása során a hallgatók megismerkednek a válságkezelő katonai műveletek alapfogalmaival, a katonai műveletekben elfoglalt helyével. Különös hangsúlyt kap az oktatásban a békefenntartás, mint a Magyar Honvédség egyik fontos feladata. A program foglalkozik a magyar részvétel eddigi tapasztalataival, a katonák felkészítésének sajátosságaival és a nemzetközi környezet okozta kihívásokkal. Részletesen megismerkednek az eddigi magyar missziós részvétellel és feldolgozzák két esettanulmányban a legfontosabb tapasztalatokat. Külön foglalkozunk a műveletek környezetével (EOD, orvlövészek, éghajlat, stb).

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): During the course, students learn about the basics of crisis management operations and their role in larger military operations. Special attention is paid to peace keeping, one of the most important tasks of the Hungarian Defence Forces. The course also deals with previous Hungarian experiences, the particularities of preparing soldiers for such tasks and the challenges of an international environment. Students learn in detail about previous Hungarian experiences and process the most important of those in two case studies. The operational environment (EOD, snipers, climate, etc).
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeretekkel rendelkezik a nemzetközi és hazai válságkezelés köréből.

Képességei: Képes a nemzetközi szervezetek és intézmények tevékenységében való részvételre.

Attitűdje: Elkötelezett a közszolgálat, nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljai és érdekei iránt, képes felelősségteljes és toleráns magatartás tanúsítására, valamint mások véleményének tiszteletben tartására.

Autonómiája és felelőssége: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli az állami,

illetve nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljait és érdekeit.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: International and domestic crisis management.

Capabilities: Participating in the work of international organisations and institutions.

Attitude: The commitment to public service; commitment to the goals and interests of the organization if working for an international one; responsible and tolerant behaviour, respect for the opinions of others.

Autonomy and responsibility: He/she is committed to serving and representing the goals and interests of the international organisation or public service he/she works for.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. A válságreagáló műveletek tartalma, helye és szerepe a katonai műveletek rendszerében;
- 12.1.2. Korai békefenntartás (Kréta, Ciprus, Macedónia, Albánia);
- 12.1.3. Napjaink katonai műveletei (IFOR, SFOR, KFOR, Irak, ISAF, Ciprus, AFOR);
- 12.1.4. Civil-katonai együttműködés;
- 12.1.5. Mosztári esettanulmány;
- 12.1.6. Srebrenica esettanulmány;
- 12.1.7. Hontalanok és menekültek helyzete Bosznia-Hercegovinában;
- 12.1.8. Katasztrófák elleni védekezés katonai feladatai;
- 12.1.9. Migrációs helyzet és a katonai erő;
- 12.1.10. Thai mentőakció tapasztalatai;
- 12.1.11. Kulturális különbségek.

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. The context of crisis management operations, their place and role in military operations
- 12.2.2. Early forms of peacekeeping missions (Crete, Cyprus, Macedonia, Albania)
- 12.2.3. Current military operations (IFOR, SFOR, KFOR, Iraq, ISAF, Cyprus, AFOR)
- 12.2.4. Civil-Military Co-operation (CIMIC)
- 12.2.5. Mostar case study
- 12.2.6. Srebrenica case study
- 12.2.7. The case of stateless persons and refugees in Bosnia-Herzegovina
- 12.2.8. Military roles in disaster prevention
- 12.2.9. Migration and military force
- 12.2.10. Experiences of the Thai rescue mission
- 12.2.11. Cultural differences.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Óralátogatás, minimum 75%-a a tanóráknak. Ez alól csak a tantárgyfelelős oktató adhat kedvezményt, vagy felmentést, különösen indokolt esetben (szakmai gyakorlat, ERASMUS, stb).

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Esszé elkészítése feltétele a félévi aláírásnak. Ennek terjedelme nem több, mint 20 000 leütés, az első foglalkozáson, írásban megadott témakörökből választva.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az esszé leadása az utolsó oktatási napon, elektronikusan.

16.2. Az értékelés:

Kollokvium, szóbeli, ötfokozatú értékelés. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és kollokvium (K).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. A Balkán CIMIC Kézikönyve, Budapest, MH Civil-katonai Együtműködési és Lélektani Műveleti Központ 2004.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. CIMIC Handbook. NATO CIMIC Centre of Excellence, Berlin 2020.
2. John A. Nagl: Instructions for American Servicemen in Iraq during World War II, Chicago, The University of Chicago Press, 2007. ISBN-13: 978-0226841700.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Padányi József, DSc,
egyetemi tanár sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNKDM07
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Regionális tanulmányok
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Regional Studies
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 4 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Nagyné Dr. Rózsa Erzsébet, PhD, egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 56 (56 EA + 0 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 16 (16 EA + 0 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 4 (4 EA + 0 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A Regionális tanulmányok bevezető és gyűjtőtantárgy. Célja, hogy az NKK mesterképzési programban a címben szereplő „nemzetközi” jelleg egyik – földrajzi alapú - dimenzióját biztosítsa. (A másik dimenzió a különböző nemzetközi szervezeteket, integrációkat, együttműködéseket értjük.) A képzésben ugyanis ez az egyetlen, mindenki számára kötelező tantárgy (a szakirányú képzés Regionális biztonság tárgya mellett, melyet ezzel az alapozó tárggyal összehangolva fejlesztettünk), melyben a hallgatók a közvetlen környezetünkön kívül eső világról hallanak. Tekintettel arra, hogy a képzés kifejezetten az államigazgatásban dolgozók nemzetközi környezetben való eligazodását, munkavégzését hivatott előkészíteni, megerősíteni és továbbfejleszteni, a nemzetközi rendszer más szereplőinek és háttérüknek legalább minimális ismerete elengedhetetlen. A Regionális tanulmányok című tantárgy ezért a világ nyolc régióját vizsgálja: Közép-Kelet-Európát, a poszt-szovjet térséget, Észak-Amerikát/az Egyesült Államokat, Latin-Amerikát, Kelet-Ázsiát/Kínát, az indiai szubkontinentet, Afrikát és a Közel-Keletet. Bevezető tantárgy lévén olyan ismereteket kíván nyújtani az egyes régiókról mint a térség definiálása, legfontosabb földrajzi, gazdasági, politikai, demográfiai, társadalmi és kulturális jellemzői. A tantárgy az egyes térségek folyamatainak és regionális viszonyrendszerének ismertetésével előkészíti a Regionális biztonság című tantárgyat.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Regional Studies is an introductory course. Its aim is to ensure the „international” character of the program by offering geography-based knowledge. This is the only course in the program which is obligatory for all the students in the program, in which the students hear about regions farther away from our direct neighbourhood. Since this program aims at preparing the future state administrators to work in an internationally related environment, the minimal knowledge of the actors of the international system is unavoidable. Therefore, Regional Studies examines Central-Eastern Europe, the post-Soviet space, North America, Latin-America, East Asia, China, Japan, the Indian subcontinent,

Africa and the Middle East. Being an introductory course it offers knowledge on the definition of the different regions, the main geographic, political, demography, social and cultural characteristics of the given regions. By analyzing the processes and regional relations the course prepares the ground for the Regional Security course.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: Átfogóan ismeri a nemzetközi kapcsolatokat, a nemzetközi gazdasági kapcsolatokat és a nemzetközi közösség működésének regionális dimenzióit.

Képességei: Képes a biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és kockázatok elemzésére és értékelésére.

Attitűdje: Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik.

Autonómiája és felelőssége: Szakmai álláspontjának képviselésével bátran és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Is familiar with the regional dimensions of the operation of international relations, international economic relations and the operations of the international community.

Capabilities: Is capable of analysing and assessing security challenges, threats and risks

Attitude: His/her attitude is characterized by an ability to identify, analyse and solve problems.

Autonomy and responsibility: By representing his/her professional position, he/she responsibly participates in the operation of his/her work organisation, in the elaboration, discussion and implementation of professional concepts.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezetés – elméleti alapozás;
- 12.1.2. Európa és a transzatlanti tér;
- 12.1.3. A poszt-szovjet térség és Oroszország;
- 12.1.4. Nyugat és Kelet között-I: Közép-Európa;
- 12.1.5. Nyugat és Kelet között-II: a Balkán;
- 12.1.6. Az iszlám és a Közel-Kelet;
- 12.1.7. A Nyugat és az iszlám határán: az euro-mediterrán térség;
- 12.1.8. Dél-Ázsia és az indiai szubkontinens;
- 12.1.9. Kelet-Ázsia;
- 12.1.10. Kína, Kelet-Ázsia vezető hatalma;
- 12.1.11. Japán Kelet-Ázsiában;
- 12.1.12. Észak-Amerika és a transzatlanti tér;
- 12.1.13. Latin-Amerika, a fajok kohója;
- 12.1.14. Afrika – népességrobbanás és dezindusztralizáció?

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction - theoretic basis; Europe and the transatlantic space;
- 12.2.2. The post-Soviet space and Russia;

- 12.2.3. Between West and East-I: Central Europe;
- 12.2.4. Between West and East-II: the Balkans;
- 12.2.5. Islam and the Middle East;
- 12.2.6. On the border of the West and Islam: the Euro-Mediterranean space;
- 12.2.7. South Asia and the Indian subcontinent;
- 12.2.8. East Asia;
- 12.2.9. China, the leading power of East Asia;
- 12.2.10. Japan in East Asia;
- 12.2.11. North America and the transatlantic space;
- 12.2.12. Latin America, the meltingpot;
- 12.2.13. Africa - demographic explosion and desindustrialization?

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Legfeljebb 3 hiányzás megengedett, további hiányzások csak igazolással fogadhatók el, ellenkező esetben az aláírás megtagadható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tantárgy témaköréből az oktatóval előre leegyeztetett témában 5 oldalas házi dolgozat beadása a szorgalmi időszak vége előtt két héttel.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A 14. és 15. pontban szereplő feltételek teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Írásbeli vizsga, a kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és kollokvium (K).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Háda Béla – N. Rózsa Erzsébet: Regionális tanulmányok (egyetemi jegyzet), Budapest, Nemzeti Közszerzői Egyetem, 2016. ISBN: 978-615-5527-87-6
2. Dévényi Kinga (szerk.): Civilizációk Kelettől Nyugatig. Budapest, Budapesti Corvinus Egyetem, Nemzetközi Tanulmányok Intézet, Magyarország, 2018. ISBN: 978-963-503-691-2

17.2. Ajánlott irodalom:

1. N. Rózsa Erzsébet (szerk.): Nemzeti identitás és külpolitika a Közel-Keleten és Kelet-Ázsiában, TLA, 2005. ISBN: 9637081046
2. Pap Norbert: Magyarország a Balkán és a Mediterráneum vonzásában. Pécs, Publikon Kiadó, 2009. ISBN: 978-615-5001-06-2

Nagyné Dr. Rózsa Erzsébet, PhD,
egyetemi tanár sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** ESVKKM01
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Stratégiai tervezés és elemzés
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Strategic planning and analysis
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1.** 2 kredit
  - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Eötvös József Kutatóközpont, Stratégiai Védelmi Kutatóintézet
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Tóth Péter, CsC, tudományos főmunkatárs
- 8. A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend:** 2 (2 EA + 0 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus során a hallgatók megismerkednek a stratégia fogalmával az ókortól napjainkig, a stratégia elemzés céljai, feladataival és eszközrendszerével. A félév során megismerik a stratégiai dokumentumokat, a stratégiai környezet értékelésének feladataát és tervezőmodelleket.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): During the course the students learn about the definition of strategy from Ancient times until today. They become acquainted with the aims, tasks, and toolbox of strategic planning, with the strategic documents and models of forecasting.
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a stratégiai szemlélet, a stratégiai tervezés és elemzés sajátosságait.

Képességei: Képes a magas színvonalú, akár stratégiai jellegű elemzésekre és szakértői munkára.

Attitűdje: Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik.

Autonómiája és felelőssége: Képes autonóm módon szakmai álláspontot kialakítani és döntést hozni.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Preparing high quality as well as strategic reports and expert work.

Capabilities: The peculiarities of strategic thinking, planning and analysis.

Attitude: An ability to identify, analyse and solve problems.

Autonomy and responsibility: He/she has a professional opinion and able to decide accordingly.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. A stratégia fogalma az ókortól napjainkig. A stratégiai elemzés és tervezés cél-, feladat- és eszközrendszere.
- 12.1.2. Stratégiai dokumentumok
- 12.1.3. Stratégiai környezetértékelés és előrejelzés
- 12.1.4. Stratégiai tervezőmodellek
- 12.1.5. A védelmi tervezés, mint stratégiai alrendszer
- 12.1.6. Erőforrásallokáció a stratégiai tervezésben – a védelmi költségvetés
- 12.1.7. Zárthelyi dolgozat
- 12.1.8. Stratégiai tervezés a gyakorlatban: a védelmi tervezés, mint intézményi alrendszer
- 12.1.9. A stratégiai elemzés eszközei

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. The concept of strategy from ancient to modern times. The aims, tasks and means of strategic analysis
- 12.2.2. Strategic documents
- 12.2.3. Evaluation of the strategic environment and strategic foresight analysis
- 12.2.4. Models of strategic planning
- 12.2.5. Defense planning as a strategic subsystem
- 12.2.6. Allocation of resources in strategic planning - The defense expenditure
- 12.2.7. Mid-term test
- 12.2.8. Strategic planning in practice: defense planning as an institutional subsystem
- 12.2.9. Tools of strategic analysis

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 2. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tanórákra kapott feladatok elvégzése, elfogadható mértékű hiányzás 3 alkalom, ezen felül hiányzás esetén az aláírás megtagadható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

1 évközi zárthelyi dolgozat, a tematikához illeszkedő írásbeli feladatok a szemeszter során folyamatosan, 1 kiselőadás.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A 14. és 15. pontban szereplő feltételek teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Szóbeli vizsga vagy írásbeli teszt (min. 60%) / feladat eredményes teljesítése. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és kollokvium (K).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Baylis – Wirtz – Cohen: A stratégia a modern korban. Bevezetés a stratégiai tanulmányokba. Budapest, Zrínyi, 2006. ISBN: 9633274079
2. Csiki Tamás: A stratégiai dokumentumok rendszere. Nemzet és Biztonság – Biztonságpolitikai Szemle, 1. évf., 2008/8, 76-81.
3. Bauer Kristóf – Csiki Varga Tamás: A stratégiai előrejelzés módszertana és gyakorlata. Budapest, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, 2020.
4. Németh Gergely: A védelmi szektor transzformációját befolyásoló tényezők. PhD értekezés, NKE HDI, Budapest, 2017.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Csiki Varga Tamás: Stratégiai előrejelzés 2038-ig. Budapest, Eötvös József Kutatóközpont - Stratégiai Védelmi Kutatóintézet, Budapest, 2020.
2. Németh Gergely: A NATO új védelmi tervezési folyamata és annak hatása a nemzeti képességtervezésre. Honvédségi Szemle, 64. évf., 2010/3, 4-6.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Tálas Péter, CsC,
tudományos főmunkatárs sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** ÁKNGTM08
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Világgazdaságtan
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** World Economics
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1.** 4 kredit
  - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33% gyakorlat, 67% elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Szemlér Tamás, PhD, egyetemi docens
- 8. A tanórák száma és típusa**
  - 8.1.** össz óraszám/félév:
    - 8.1.1. nappali munkarend: 42 (28 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 12 (8 EA + 4 GY)
  - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 3 (2 EA + 1 GY)
  - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus során a hallgatók megismerkedhetnek a világgazdaságtan alapvető fogalmaival és összefüggéseivel, ezek közül is részletesen az alábbi témakörökkel: világrend, világgazdaság, világgazdaságtan; globalizáció; nemzetközi kereskedelem; nemzetközi pénzügyek; transznacionális és multinacionális vállalatok; nemzetközi versenyképesség; növekedés és/vs. fejlődés; „új gazdaságföldrajz”; regionális gazdasági integrációk. A kurzus végén ezen ismeretek birtokában kerül tárgyalásra a közép- és kelet-európai rendszerváltás hatása a térség országai – kiemelten Magyarország – világgazdasági szerepére.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): During the course students will be introduced to the basic concepts and the context of world economics, including topics such as world order, world economy, world economics; globalization; international trade; international finance; transnational and multinational companies; international competitiveness; growth and / vs. development; "New economic geography"; regional economic integrations. At the end of the course, with this knowledge, the impact of the systemic changes in Central and Eastern Europe on the role of the countries of the region, (especially Hungary) in the world economy will be discussed.
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a világgazdaság szereplőit és összefüggésrendszerét, a gazdaságpolitika alakításának elméleti alapjait és gyakorlati tényezőit. Átfogóan ismeri a nemzetközi kapcsolatok, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok és a nemzetközi közösség működésének regionális dimenzióit. Ismeri a világgazdaság legfontosabb szereplőit, mechanizmusait és folyamatait.

Képességei: Képes pontosan, gyorsan és lényegre törően megfogalmazni szakmai álláspontját az adott ügy kapcsán. Képes a Magyarországot körülvevő külpolitikai, gazdasági, biztonsági környezet változásainak értelmezésére. Képes nemzetközi gazdasági folyamatokhoz kapcsolódó feladatokat ellátni.

Attitűdje: Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik. Megszerzett tudására támaszkodva képes az általa képviselt szervezet érdekeinek védelmére és képviselőtére. Érdeklődik a világgazdasági folyamatok és azok Magyarországra gyakorolt hatása iránt.

Autonómiája és felelőssége: Képes mérlegelni a lehetőségek között, és az általa képviselt szervezet szakmai érdekeit és céljait szem előtt tartva kiválasztani a legmegfelelőbb megoldást. Képes autonóm módon szakmai álláspontot kialakítani és döntést hozni. Világgazdasági területen önálló munkavégzésre és döntéshozásra képes.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The players and context of global economy, the theoretical basics and practical factors of economic policy-making. The regional dimensions of the operation of international relations, international economic relations and the operations of the international community. The most important actors, mechanisms and processes of the world economy.

Capabilities: Forming his/her professional opinion accurately, fast and concisely. Understanding the changes undergoing in the foreign policy, economic and security environment around Hungary. Performing tasks related to international economic processes.

Attitude: An ability to identify, analyse and solve problems. An ability to protect and represent the interest of the organization based on his/her knowledge. Interested in the world economic processes and in their effects on Hungary.

Autonomy and responsibility: He/she is able to consider options and select the best alternative while taking into consideration the professional interests and goals of his/her profession. He/she has a professional opinion and is able to decide accordingly. He/she is capable to work independently and make decisions related to the world economy.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezetés, alapfogalmak. Világrend, világgazdaság, világgazdaságtan.
- 12.1.2. A világgazdaság a XXI. század elején
- 12.1.3. A globalizáció fogalma és gyakorlata.
- 12.1.4. Nemzetközi kereskedelmi folyamatok.
- 12.1.5. Nemzetközi pénzügyi folyamatok.
- 12.1.6. Transznacionális és multinacionális vállalatok a világgazdaságban.
- 12.1.7. Nemzeti fejlődés és nemzetközi versenyképesség.
- 12.1.8. Növekedés és fejlődés - „élet a GDP-n túl”.
- 12.1.9. Nemzetközi kereskedelem: szabályozás és intézmények.
- 12.1.10. Az „új gazdaságföldrajz”.
- 12.1.11. Regionális gazdasági integrációk.
- 12.1.12. Európai és regionális integrációs folyamatok magyar szemszögből.
- 12.1.13. Aktuális világgazdasági kérdések, „forró pontok”
- 12.1.14. Összegzés

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction, basic concepts. World order, world economy, world economics

- 12.2.2. The world economy at the beginning of the 21st century
- 12.2.3. Concept and practice of globalization
- 12.2.4. International trade processes
- 12.2.5. International financial processes
- 12.2.6. Transnational and multinational corporations in the world economy
- 12.2.7. National development and international competitiveness
- 12.2.8. Growth and development - "life beyond GDP"
- 12.2.9. International Trade: Regulation and Institutions.
- 12.2.10. The "new economic geography"
- 12.2.11. Regional economic integrations
- 12.2.12. European and regional integration processes from a Hungarian perspective
- 12.2.13. Current world economic issues, "hot spots"
- 12.2.14. Summary and conclusions

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az előadásokon a részvétel nem kötelező, de - a tananyag megfelelő megértése érdekében - ajánlott. A gyakorlatokon egyéni/csoportos félévközi feladatokra kerül sor. Ezek elfogadása, valamint a megfelelő mértékű jelenlét az aláírás feltétele. A gyakorlatokon a részvétel kötelező; kettőnél több hiányzás esetén az oktatóval egyeztetett plusz feladattal lehet kiváltani a jelenlétet.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Az előadásokon a részvétel nem kötelező, de - a tananyag megfelelő megértése érdekében - ajánlott. A gyakorlatokon egyéni/csoportos félévközi feladatokra kerül sor. Ezek elfogadása, valamint a megfelelő mértékű jelenlét az aláírás feltétele. A gyakorlatokon a részvétel kötelező; kettőnél több hiányzás esetén az oktatóval egyeztetett plusz feladattal lehet kiváltani a jelenlétet.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlatokon egyéni/csoportos félévközi feladatokra (prezentációkra) kerül sor. Ezek elfogadása, valamint a gyakorlatokon való megfelelő mértékű jelenlét (vagy annak kiváltása) az aláírás feltétele (l. a 14. pontot).

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati órákon végzett munkával (feladat: max. 20 pont, órai aktivitás: max. 10 pont), valamint (az aláírás megszerzése esetén) a vizsgaidőszakban tett max. 70 pontos írásbeli vizsgával összesen max. 100 pont szerezhető. Ponthatárok és érdemjegyek: 0-50: elégtelen, 51-59: elégséges, 60-74: közepes, 75-87: jó, 88-100: jeles. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és kollokvium (K).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Blahó András et al.: Világgazdaságtan. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2008. ISBN: 978-963-05-8568-2

2. Blahó András (szerk.): Világgazdaságtan 2. - Globális fejlődés, gazdaságdiplomácia. Budapest, Aula Kiadó, 2004. ISBN: 978-963-94-7886-2

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Csáki György: A nemzetközi gazdaságtan és a világgazdaságtan alapjai. Budapest, Napvilág, 2011. ISBN: 978-963-33-8060-4
2. Szentés Tamás: Világgazdaságtan - elméleti és módszertani alapok. Budapest, Aula, 2005. ISBN: 978-963-92-1535-x

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Szemlér Tamás, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁAÖKTM02
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A világ jogi kultúrái és az összehasonlító alkotmányjog
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Legal Cultures of the World and Comparative Constitutional Law
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 4 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA nemzetközi közigazgatási tanulmányok szakirány
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Alkotmányjogi és Összehasonlító Közjogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Sente Zoltán, PhD, egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus a jogi komparatistika hagyományait követve a világ nagy jogrendszereire, azok sajátosságaira, társadalmi és kulturális hátterére koncentrálnak. A fogalmi bevezetés után figyelembe veszi ezeket a jogi kultúrákat. A kurzus egyaránt kitér az európai és az azon túli jogi kultúrákra. Az egyes jogi kultúrák bemutatásán kívül foglalkozik a jogi kultúrák egymásra gyakorolt hatásával, a jogösszehasonlítás elvi és gyakorlati jelentőségű kérdéseivel, a jogátültetés (legal transplant) problematikájával és az egész gyakorlati hasznával. Bemutatásra kerülnek továbbá a főbb közjogi intézmények világban fellelhető modelljei.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course focuses on big legal systems of the world and their characteristics, traditions, furthermore socio-cultural background. A conceptual introduction is followed by an introduction into European and other legal cultures. The course also deals with the impact of legal cultures on each other, furthermore with different models of main institutions of constitutional law.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Magas szintű ismeretekkel rendelkezik az Európai Unió tagállamainak és a Magyarország számára releváns partnerországok közigazgatására vonatkozóan.

Képességei: Képes az európai és a hazai közpolitikai és kodifikációs folyamatokban való közreműködésre.

Attitűdje: Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik.

Autonómiája és felelőssége: Minden szervezeti-intézményi tevékenysége során felelős módon látja el a tudását a minőségi munkavégzés érdekében.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The student is familiar with the European Union member states' and Hungary's partner states' constitutional, administrative and policy making system.

Capabilities: The student is capable of Participating in domestic and European public policy and codification processes.

Attitude: The student's personal attitude is characterized by an ability to identify, analyse and solve problems.

Autonomy and responsibility: He/she interacts with expertise in all organisational and institutional activities.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Fogalmi bevezetés - a nagy jogrendszerek fogalma. A jogi kultúra fogalma. Az összehasonlító jog és módszerei. Korunk jogainak hasonlósága és különbözősége.
- 12.1.2. A római-germán jogcsalád bemutatása: kialakulása, szerkezete, jogforrások
- 12.1.3. A common law rendszere és az angolszász jogi kultúra, az angol és az amerikai jogrendszer viszonyának elemzése
- 12.1.4. A mediterrán és a latin-amerikai jogi kultúrák
- 12.1.5. A skandináv jogi kultúra.
- 12.1.6. A szocialista jogfejlődés és jogcsalád sajátosságai.
- 12.1.7. A kínai és a japán jogi kultúra
- 12.1.8. A hindu és az iszlám jogi kultúra
- 12.1.9. Alkotmányok, alkotmányozás modelljei, államforma és kormányforma, államszerkezet
- 12.1.10. Parlamentek típusai és a választási rendszerek
- 12.1.11. Igazságügyi rendszerek
- 12.1.12. Alkotmánybíráskodás modelljei

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction. Legal systems, legal culture. Methods of Comparative Law. Similarity and differences of contemporary law.
- 12.2.2. Roman-German family of law.
- 12.2.3. Common Law systems. Relationship between British and American Law.
- 12.2.4. Mediterranean and Latin-American Legal Cultures.
- 12.2.5. Scandinavian legal culture.
- 12.2.6. Socialist law.
- 12.2.7. Chinese and Japanese legal culture.
- 12.2.8. Hindu and Islam legal culture.
- 12.2.9. Constitutions, adoption and amendment of constitutions, forms of state, forms of government, state structure
- 12.2.10. Legislations and electoral systems
- 12.2.11. Justice.

12.2.12. Models of constitutional adjudication

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Kötelező az órák legalább 70%-án való részvétel. Az ezt meghaladó rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) igazolás benyújtása fényében pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Kötelező az órákon való aktív részvétel és minden órára az óra anyagát képező tankönyvi részek előzetes elolvasása. Az utolsó órán lehetőség van megajánlott jegyért zárthelyi dolgozat írására. Kötelező az órák legalább 75%-án való részvétel.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A 14. és 15. pontban szereplő feltételek teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A kreditek megszerzéséhez a megajánlott jegyért a szorgalmi időszakban megírt zárthelyi dolgozat, vagy a vizsgaidőszakban az írásbeli vizsga elégtelennél jobb érdemjegyre való teljesítése szükséges. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a kollokvium (K) elégtelennél jobb érdemjegyre történő teljesítése, vagy a megajánlott jegy elfogadása szükséges.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. David, René: A jelenkor nagy jogrendszerei. Budapest, KJK, 1977. ISBN: 963-220-418-8
2. Kondorosi Ferenc - Maros Kitti - Visegrády Antal: A világ jogi kultúrái - a jogi kultúrák világa. Budapest, Napvilág Kiadó, 2008. ISBN: 9789639697300
3. Bende Zsófia - Halász Iván (szerk.): Összehasonlító alkotmányjog. Budapest, Nemzeti Közszerkesztési Egyetem Közigazgatás-tudományi Kar, 2014. ISBN: 978-615-5344-51-0

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Rosalind Dixon - Tom Ginsburg - Elgar Edward (eds.): Comparative constitutional law in Asia., Northampton, Cheltenham, 2014. ISBN: 978-1783472758
2. Michael Rosenfeld – Sajó András: The Oxford Handbook of Comparative Constitutional Law. Oxford, University Press, 2012. ISBN: 9780199578610
3. Sente Zoltán: Az európai alkotmány- és parlamentarizmustörténet (1945-2005). Budapest, Osiris, 2006. ISBN: 9789633898437
4. Tóth Judit - Legény Krisztián (szerk.): Összehasonlító alkotmányjog Budapest, Complex, Budapest, 2006. ISBN: 963224883X

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Sente Zoltán, PhD,
egyetemi tanár sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEUTTM21
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Az EU döntéshozatal gyakorlata
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Decision making in the EU
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA nemzetközi közigazgatási tanulmányok szakirány
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európa-tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Ördögh Tibor, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja az európai uniós döntéshozatal részletes megismerése, és annak rendszerszintű vizsgálata. Az oktatás során a hallgatók megismerik a döntéshozatal közpolitikai aspektusait, a kormányzás új formáit, a szakpolitika alkotás szereplőit és az eljárás politikai, illetve jogi aspektusait. A kurzus során különös figyelem fordul a tagállamok uniós politikájára és azok döntéshozatalban betöltött szerepére. A kurzus végén a megszerzett ismeretek gyakorlati alkalmazására is sor kerül, egy-egy esettanulmány elemzésén, majd egy döntéshozatali szimuláción keresztül.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to get a detailed insight into the decision-making processes of the European Union. Students learn about the public policy implications of decision-making methods, the various forms of European governance, the political and legal aspects of the decision-making processes. During the course, particular attention is paid to the role played the Member States in EU decision-making. At the end of the course, as a practical application of the acquired knowledge, case studies are conducted and students participate in a EU decision-making simulation exercise.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a Magyarország szempontjából releváns nemzetközi szervezeteken és intézményeken belüli döntéshozatal elméleti és gyakorlati kérdéseit.

Képességei: Képes a nemzetközi, illetve európai integrációs és döntéshozatali folyamatok értelmezésére és az azokban való hatékony részvételre.

Attitűdje: Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik. Képes a csoportos és egyéni munkavégzésre is.

Autonómiája és felelőssége: Képes autonóm módon szakmai álláspontot kialakítani és döntést

hozni.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The theoretical and practical questions of decision-making within the international organizations and organs relevant for Hungary.

Capabilities: Interpreting and shaping international and European integration and decision-making processes.

Attitude: An ability to identify, analyse and solve problems. The ability to work both in teams and individually.

Autonomy and responsibility: He/she has a professional opinion and able to decide accordingly.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezetés; az uniós politikai rendszer sajátosságai
- 12.1.2. Az uniós közpolitika alapfogalmai; a közpolitikai ciklus
- 12.1.3. Governance és government; a döntéshozatali központok változása, a probléma-megoldó képesség szerepe; governance megjelenési formái
- 12.1.4. Legitimáció, rezponzivitás és demokratikus deficit
- 12.1.5. Döntéshozatali mechanizmus az EU-ban; a döntéshozatal politikai és jogi aspektusai
- 12.1.6. Tagállami Európa politikák – a tagállamok szerepe, csoportosítási lehetőségeik - EU-realizmus, euroszepticismus, szupranacionalizmus
- 12.1.7. „A szkeptikus régiók” (Egyesült Királyság), Dánia és a déli államok: Görögország, Spanyolország, Portugália
- 12.1.8. „Új tagállamok”; Csehország, Lengyelország, Magyarország, Szlovákia
- 12.1.9. „A mag” - Németország, Franciaország, Benelux, Olaszország
- 12.1.10. Északiak - Balti államok, Nordic régió
- 12.1.11. Döntéselemzés I.
- 12.1.12. Döntéselemzés II.
- 12.1.13. Döntéselemzés III.
- 12.1.14. Döntéshozatali szimuláció

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction; characteristics of the political system of EU
- 12.2.2. Basic concepts of EU public policy; the public policy cycle
- 12.2.3. Governance and government; change in decision-making centers, role of problem-solving ability; forms of governance
- 12.2.4. Legitimation, responsiveness and democratic deficiency
- 12.2.5. Decision-making mechanism in the EU; political and legal aspects of decision-making
- 12.2.6. Member State Europe Policies - Role of Member States, Possibilities for Grouping - EU Realism, Euroscepticism, Supranationalism
- 12.2.7. "Skeptical oldies" (UK), Denmark and Southern States: Greece, Spain, Portugal
- 12.2.8. "New Member States": Czech Republic, Poland, Hungary, Slovakia

- 12.2.9. The "tore" - Germany, France, Benelux, Italy
- 12.2.10. Nordic - Baltic States, Nordic region
- 12.2.11. Decision Analysis I.
- 12.2.12. Decision Analysis II.
- 12.2.13. Decision Analysis III.
- 12.2.14. Decision making simulation

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75 %-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni a tárgyfelelős számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A félév során a döntéselemzések, illetve a döntéshozatal szimulációból minden hallgatónak elemzést kell készítenie az oktató által előre meghatározottak szerint.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel a gyakorlatok legalább 75%-án.

16.2. Az értékelés:

Az elemzésekre kapott részértékelések jelentik a gyakorlat végső értékelését. Amennyiben az elemzésekre a hallgató elégtelen jegyet kap, a kurzust nem teljesítheti. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és gyakorlati jegy (GYJ).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Simon Zoltán (szerk.): Döntéshozatal és jogalkotás az Európai Unióban. Elmélet és gyakorlat. Budapest, L'Harmattan Kiadó, 2013. ISBN: 9789637343247
2. Ágh Attila: Az Európai Unió közpolitikai intézményei és folyamatai, 1998. I-II. Politikatudományi Szemle.
3. Boros László: Az EU intézményi és döntéshozatali rendszere. ELTE, Eötvös Kiadó, 2012.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Győri Enikő: A nemzeti parlamentek és az Európai Unió. Budapest, Osiris, 2004. ISBN: 9789633896440
2. Boros László: Az EU intézményi és döntéshozatali rendszere. Budapest, ELTE, Eötvös Kiadó, 2012.
3. Navracsics Tibor: Intézményi jövőképek a Brexit utáni időszakban. Európai Tükör 2017/1, 9-25.
4. Osztovits András: EU döntéshozatal. Budapest, Nemzeti Közszolgálati Egyetem Vezető-és Továbbképzési Intézet, 2014.
5. Marján Attila: EU közpolitika és szakpolitika. Budapest, Nemzeti Közszolgálati Egyetem Vezető-és Továbbképzési Intézet, 2014.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Ördögh Tibor, PhD,
adjunktus sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** ÁEKMTM13
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Az európai közigazgatási tér fejlődése
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** The Evolution of European Administrative Space
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1.** 3 kredit
  - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA nemzetközi közigazgatási tanulmányok szakirány
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európai Köz- és Magánjogi Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Szegedi László, PhD, adjunktus
- 8. A tanórák száma és típusa**
  - 8.1.** össz óraszám/félév:
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
  - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
  - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy az EU és a tagállami közigazgatási szervezetrendszer kapcsolatát ismerteti. Ennek keretében tárgyalja az Európai Közigazgatási Tér fontosabb összefüggéseit, a tagállami közigazgatási működésre kiható uniós és európai jogi tendenciákat, a közvetlen és a közvetett végrehajtás viszonyrendszerét, valamint a jogvédelem átalakulását.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The subject is intended to describe the relationship of the national systems of public administration and of the European Union. In this thematic framework it deals with the most important features of the European Administrative Space, the impact of the EU law and in broader sense European law on the national systems of public administration, the connection of the direct and indirect implementation of EU law, as well as the changes in legal protection.
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri az Európai Unió jogrendszerét és annak sajátosságait.

Képességei: Európai integrációs és döntéshozatali folyamatok értelmezésére és az azokban való hatékony részvételre.

Attitűdje: Képes megosztani szakmai álláspontját az általa képviselt szervezet érdekeit és céljait szem előtt tartva.

Autonómiája és felelőssége: Képes autonóm módon szakmai álláspontot kialakítani és döntést hozni.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The legal system of the European Union and its peculiarities.

Capabilities: Interpreting and shaping international and European integration and decision-making processes.

Attitude: An ability to share his/her professional opinion with regard to the interests and goals of the organization.

Autonomy and responsibility: He/she has a professional opinion and able to decide accordingly.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Közvetett végrehajtás és közvetlen végrehajtás viszonya
- 12.1.2. Közvetett végrehajtás és közvetlen végrehajtás fejlődéstörténete
- 12.1.3. A közvetett végrehajtás szervezeti keretei I.
- 12.1.4. A közvetett végrehajtás szervezeti keretei II.
- 12.1.5. A közvetett végrehajtás közszolgálati keretei I.
- 12.1.6. A közvetett végrehajtás közszolgálati keretei II.
- 12.1.7. A közvetett végrehajtás eljárásjogi keretei I.
- 12.1.8. A közvetett végrehajtás eljárásjogi keretei II.
- 12.1.9. A közvetlen végrehajtás szervezeti keretei I.
- 12.1.10. A közvetlen végrehajtás szervezeti keretei II.
- 12.1.11. A közvetlen végrehajtás közszolgálati keretei I.
- 12.1.12. A közvetlen végrehajtás közszolgálati keretei II.
- 12.1.13. A közvetlen végrehajtás eljárásjogi keretei I.
- 12.1.14. A közvetlen végrehajtás eljárásjogi keretei II.

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Relations of indirect and direct implementation
- 12.2.2. History of indirect and direct implementation
- 12.2.3. Institutional framework of direct implementation I. II.
- 12.2.4. Public service framework of direct implementation I. II.
- 12.2.5. Procedural law framework of direct implementation I.II.
- 12.2.6. Institutional framework of direct implementation I. II.
- 12.2.7. Public service framework of direct implementation I. II.
- 12.2.8. Procedural law framework of direct implementation I.II.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a tréningfoglalkozások legalább 75%-án részt venni. Amennyiben a hallgató az elfogadható hiányzások mértékét túllépi, a részvétel a tanárral való egyeztetés alapján meghatározott házi dolgozat készítésével pótolható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az előadások rendszeres látogatása (a 14. pont szerint), a foglalkozások

témájából kiselőadás tartása, a nappali képzésben a 12.2., 12.5., 12.8., foglalkozásokon, a levelező képzésben a 12.8. foglalkozáson a ZH dolgozatok megírása. A zárthelyi dolgozat értékelése: ötfokozatú értékelés – (a helyes válaszok aránya 0-60% elégtelen; 61-70% elégséges; 71-80% közepes; 81-90% jó; 91-100% jeles osztályzat). Eredménytelen zárthelyi dolgozat kétszer javítható. A nappali és levelező munkarendű képzésben a 12.7. foglalkozáson való kötelező részvétel, a meghatározott feladatok leadása.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jeggyel záruló értékelés alapja minden hallgatónál a zárthelyi írásbeli dolgozatra és az önállóan végrehajtott gyakorlati feladatokra kapott érdemjegyek szimmetrikusan kerekített átlaga. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Szegedi László: Az európai közigazgatás fejlődése és szabályozása, Budapest, Dialóg Campus, 2018. ISBN: 978-615-5889-66-0
2. Szegedi László: Közigazgatási bírói jogvédelem uniós átalakulás alatt - Eltérő jogvédelmi mércék az EU jogának uniós és tagállami végrehajtása során, Budapest, HVG-Orac, 2019. ISBN: 978-963-258-449-2

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Everson, Michelle – Monda, Cosimo – Vos, Ellen (eds.): European Agencies in between Institutions and Member States. Deventer, Wolters Kluwer, 2014. ISBN: 9789041128430

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Szegedi László, PhD,
adjunktus sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNJTM07
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Emberi jogok nemzetközi jogi védelme
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** International Protection of Human Rights
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA nemzetközi közigazgatási tanulmányok szakirány
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Jogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Vizi Balázs, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy a hallgatók megfelelő ismereteket szerezzenek a nemzetközi emberi jogi rezsím kialakulásáról, a legfontosabb, az ENSZ és regionális nemzetközi szervezetek keretében létrejött emberi jogi egyezményekről és mechanizmusokról (bizottságok, bíróságok). Ezen felül a jogvédő intézmények eljárási szabályairól, az egyéni panaszeljárások intézményéről. A cél, hogy az emberi jogok nemzetközi védelmének különböző területeiről megfelelő áttekintést kapjanak a hallgatók.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Due to this subject, students get knowledge about the evolution of international human rights, the most important human rights instruments drafted under the aegis of universal and regional international organizations, the legal protection mechanisms committees and courts) established by various documents, as well as the procedural order of legal protection institutions including the conditions of submit individual complaints and their practice of inquiry. The idea is to offer a broad insight in the various fields of International human rights protection.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Mélyrehatóan ismeri a nemzetközi jog összefüggéseit, a nemzetközi szervezetek rendszerét.

Képességei: Képes a szakterületéhez kapcsolódó szakmai standardok alkalmazására.

Attitűdje: Kellő empátiával viseltetik a különböző társadalmi csoportok problémái iránt.

Autonómiája és felelőssége: Képes autonóm módon szakmai álláspontot kialakítani és döntést hozni.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The context of international law in detail and the system of international organizations.

Capabilities: Applying professional standards related to his/her field.

Attitude: Empathy to problems of different social groups.

Autonomy and responsibility: He/she has a professional opinion and able to decide accordingly.

11. Előtanulmányi követelmények: A nemzetközi jog és a nemzetközi szervezetek kihívásai a 21. században [ÁNJTM06]

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Az emberi jogok eredete, történelmi gyökerei. Az emberi jogok három nemzedéke.
- 12.1.2. Az emberi jogok nemzetközi törvénye
- 12.1.3. Az ENSZ keretében született emberi jogi egyezmények
- 12.1.4. Az emberi jogok védelmének amerikai rendszere
- 12.1.5. Az emberi jogok védelmének afrikai rendszere és az emberi jogok arab chartája
- 12.1.6. Az Európa Tanács és az emberi jogok védelme
- 12.1.7. Az Európai Unió és az emberi jogok védelme
- 12.1.8. Az EBESZ és az emberi jogok védelme
- 12.1.9. A kisebbségi jogok és az emberi jogok védelmének kapcsolata
- 12.1.10. Az emberi jogok nemzetközi ellenőrzésének politikai formái – ENSZ
- 12.1.11. Kvázi bírósági fórumok a nemzetközi ellenőrzés terén
- 12.1.12. Az Emberi Jogok Európai Bírósága

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. The origins of human rights protection, the three generations of human rights.
- 12.2.2. International Bill of Human Rights
- 12.2.3. UN Human Rights Treaties
- 12.2.4. Regional regime of human rights protection in America
- 12.2.5. Regional regime of human rights protection: Africa
- 12.2.6. Council of Europe and human rights
- 12.2.7. EU and Human Rights
- 12.2.8. OSCE and Human Rights
- 12.2.9. The protection of minority rights and human rights
- 12.2.10. Political monitoring of human rights protection - UN
- 12.2.11. Quasi-judicial fora in international human rights protection
- 12.2.12. The European Court of Human Rights
- 12.2.13. Individual complaint as an instrument

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az órák 60%-án a jelenlét kötelező. Ezt meghaladó számú hiányzás esetén az aláírás megtagadható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Nincs

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A 14. pontban foglaltak teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Vizsga, kollokvium (K). A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K) teljesítése.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Masenkó-Mavi Viktor: Az emberi jogok nemzetközi jogi védelme. Budapest, Nemzeti Közzolgálati Egyetem, 2013.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Halmai Gábor – Tóth Gábor Attila (szerk.): Emberi jogok. Budapest, Osiris, 2006. ISBN: 9789633899526.
2. Rhona Smith: International Human Rights Law. Oxford, OUP, 2017. ISBN: 9780198805212

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Vizi Balázs, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** HHKNBTTMA10
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** EU tagállamok EU-politikái és EU-ügyek
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** EU Affairs and EU policies of Member States
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1.** 3 kredit
  - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA nemzetközi közigazgatási tanulmányok szakirány
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Molnár Anna, PhD, egyetemi tanár
- 8. A tanórák száma és típusa**
  - 8.1.** össz óraszám/félév:
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
  - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
  - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tárgy célja, hogy esettanulmányokon keresztül átfogó képet nyújtson az EU tagállamaiban folyó európai integrációs folyamattal kapcsolatos politikai vitákról, az egyes pártok integrációval kapcsolatos véleményéről és a növekvő eurószkeptizmus háttéréről, illetve a tagállami és az uniós EU-kommunikációs stratégiákról. A szeminárium elsődleges célja, hogy egy-egy tagállam főbb pártprogramjainak és kampányainak elemzésén keresztül megismerjék az integrációs folyamat föderatív vagy kormányközi megközelítésével, az EU intézményi reformjával és az euró bevezetésével kapcsolatos vitákat. A tantárgy elsődleges célja, hogy a hallgatók megismerjék a tagállamok kormányzati szerveinek az EU intézményeivel folytatott kommunikációját, koordinációs folyamatait, eljárásait. A tantárgy általános és az esettanulmányokon keresztül specifikus ismereteket nyújt az Európai Unió és a tagállamok közötti koordináció különböző típusairól, az EU intézményeinek döntéshozatali folyamatairól, az integrációs ügyek menedzselésének főbb irányairól és a lobbizásról. Az általános folyamatok és az egyes tagállami modellek bemutatásán túl kiemelten tárgyaljuk a magyar EU-koordináció intézményrendszerét és főbb folyamatait, illetve a kormányzati kapcsolattartást az európai parlamenti magyar képviselőkkel.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The objective of this course is to give overall knowledge about the political discourses in the member states via lecture, case studies, interactive transmitting of knowledge and analysis of documents. The students will be able to understand the EU-policy of the member states and the background of euroscepticism. Primary goal of the course is to acquaint the students with the communication and coordination between Governmental organs of member states and the EU institutions, their coordination processes and procedures. The course offers general knowledge and through the case studies specific knowledge about the various types of coordination between the EU and the member states. During the lectures the students will analyse the similarities and the differences, the decision-making processes in the

EU institutions, as well as the main management trends of integration affairs and lobbying. Besides the general processes and the presentations of the individual member state models a special attention is paid to the institutions and main processes of the Hungarian EU-coordination and the relations with the Hungarian MEPs in the EP.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: Elmélyült ismeretekkel rendelkezik az európai uniós tagállamok uniós ügyekért felelős közigazgatási szerveinek működéséről.

Képességei: Képes a Magyarországot körülvevő külpolitikai, gazdasági, biztonsági környezet változásainak értelmezésére.

Attitűdje: Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik.

Autonómiája és felelőssége: Képes autonóm módon szakmai álláspontra kialakítani és döntést hozni.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/she is familiar with the operations of administrative organs responsible for EU matters of EU members in detail.

Capabilities: He/she is capable of Understanding the changes undergoing in the foreign policy, economic and security environment around Hungary.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by an ability to identify, analyse and solve problems.

Autonomy and responsibility: He/she has a professional opinion and able to decide accordingly.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezetés
- 12.1.2. Európaizáció, többszintű kormányzás, euroszeptícizmus
- 12.1.3. Az egyes tagállamok intézményrendszerének bekapcsolódása a döntéshozatali
- 12.1.4. Az Európai Unió és a tagállamok közötti koordináció különböző típusai
- 12.1.5. Nemzeti parlamentek szerepe az uniós jogalkotásban
- 12.1.6. Németország EU-politikája és az EU-ügyekért felelős közigazgatási rendszere
- 12.1.7. Franciaország EU-politikája és az EU-ügyekért felelős közigazgatási rendszere
- 12.1.8. Olaszország EU-politikája és az EU-ügyekért felelős közigazgatási rendszere
- 12.1.9. Spanyolország EU-politikája és az EU-ügyekért felelős közigazgatási rendszere
- 12.1.10. A Benelux államok EU-politikája és az EU-ügyekért felelős közigazgatási rendszere
- 12.1.11. Lengyelország EU-politikája és az EU-ügyekért felelős közigazgatási rendszere
- 12.1.12. Magyarország EU-politikája és az EU-ügyekért felelős közigazgatási rendszere
- 12.1.13. Horvátország és Szlovénia EU-politikája és az EU-ügyekért felelős közigazgatási rendszere
- 12.1.14. Értékelés

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction
- 12.2.2. Europeanization, multilevel governance, euroscepticism

- 12.2.3. Institutions of certain member states in the EU decision-making procedure
- 12.2.4. Types of communication between the EU and member-states
- 12.2.5. The roles of national parliaments in the decision-making
- 12.2.6. Germany's EU policy
- 12.2.7. Italy's EU policy
- 12.2.8. Spain's EU policy
- 12.2.9. The BENELUX countries' EU policy
- 12.2.10. Poland's EU policy
- 12.2.11. Hungary's EU policy
- 12.2.12. Croatian and Slovenian EU policy
- 12.2.13. Evaluation

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni. Az igazolatlan hiányzás nem pótolható. Hiánnyal az aláírás megtagadásra kerül.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A feladatok pótlása a tárgyfelelőssel egyeztetve történik. A kiadott feladatok (prezentáció és egy 10 oldalas beadandó) folyamatos értékelése alapján (a kapott jegyek átlaga).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni. Az igazolatlan hiányzás nem pótolható. 25% feletti igazolatlan hiánnyal az aláírás megtagadásra kerül.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy a kiadott feladatok (prezentáció és 10 oldalas beadandó) értékelése alapján (a kapott jegyek átlaga). A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Marján Attila (szerk.): Európa-politológia - Tagállamok Európai. Budapest, NKE Szolgáltató Kft. 2015. ISBN: 9786155527173
2. Kiss J. László: A huszonötök Európai. Budapest: Osiris. 2005. ISBN: 9789633896716
3. Győri Enikő: A nemzeti parlamentek és az Európai Unió. Budapest: Osiris. 2004. ISBN: 9633896444.
4. Arató Krisztina – Koller Boglárka (szerk.): Az Európai Unió politikai rendszere. Budapest, Dialóg-Campus Kiadó, 2019. ISBN: 978-963531-074-6

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Rinus van Schendelen: More Machiavelli in Brussels. The Art of Lobbying the EU. Amsterdam, Amsterdam University Press. 2014. ISBN: 9789089641472

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Molnár Anna, PhD,
egyetemi tanár sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** HHKNBTTMA10
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** EU tagállamok EU-politikái és EU-ügyek
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** EU Affairs and EU policies of Member States
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1.** 3 kredit
  - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA nemzetközi közigazgatási tanulmányok szakirány
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Molnár Anna, PhD, egyetemi tanár
- 8. A tanórák száma és típusa**
  - 8.1.** össz óraszám/félév:
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
  - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
  - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tárgy célja, hogy esettanulmányokon keresztül átfogó képet nyújtson az EU tagállamaiban folyó európai integrációs folyamattal kapcsolatos politikai vitákról, az egyes pártok integrációval kapcsolatos véleményéről és a növekvő eurószkeptizmus háttéréről, illetve a tagállami és az uniós EU-kommunikációs stratégiákról. A szeminárium elsődleges célja, hogy egy-egy tagállam főbb pártprogramjainak és kampányainak elemzésén keresztül megismerjék az integrációs folyamat föderatív vagy kormányközi megközelítésével, az EU intézményi reformjával és az euró bevezetésével kapcsolatos vitákat. A tantárgy elsődleges célja, hogy a hallgatók megismerjék a tagállamok kormányzati szerveinek az EU intézményeivel folytatott kommunikációját, koordinációs folyamatait, eljárásait. A tantárgy általános és az esettanulmányokon keresztül specifikus ismereteket nyújt az Európai Unió és a tagállamok közötti koordináció különböző típusairól, az EU intézményeinek döntéshozatali folyamatairól, az integrációs ügyek menedzselésének főbb irányairól és a lobbizásról. Az általános folyamatok és az egyes tagállami modellek bemutatásán túl kiemelten tárgyaljuk a magyar EU-koordináció intézményrendszerét és főbb folyamatait, illetve a kormányzati kapcsolattartást az európai parlamenti magyar képviselőkkel.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The objective of this course is to give overall knowledge about the political discourses in the member states via lecture, case studies, interactive transmitting of knowledge and analysis of documents. The students will be able to understand the EU-policy of the member states and the background of euroscepticism. Primary goal of the course is to acquaint the students with the communication and coordination between Governmental organs of member states and the EU institutions, their coordination processes and procedures. The course offers general knowledge and through the case studies specific knowledge about the various types of coordination between the EU and the member states. During the lectures the students will analyse the similarities and the differences, the decision-making processes in the

EU institutions, as well as the main management trends of integration affairs and lobbying. Besides the general processes and the presentations of the individual member state models a special attention is paid to the institutions and main processes of the Hungarian EU-coordination and the relations with the Hungarian MEPs in the EP.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: Elmélyült ismeretekkel rendelkezik az európai uniós tagállamok uniós ügyekért felelős közigazgatási szerveinek működéséről.

Képességei: Képes a Magyarországot körülvevő külpolitikai, gazdasági, biztonsági környezet változásainak értelmezésére.

Attitűdje: Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik.

Autonómiája és felelőssége: Képes autonóm módon szakmai álláspontra kialakítani és döntést hozni.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/she is familiar with the operations of administrative organs responsible for EU matters of EU members in detail.

Capabilities: He/she is capable of Understanding the changes undergoing in the foreign policy, economic and security environment around Hungary.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by an ability to identify, analyse and solve problems.

Autonomy and responsibility: He/she has a professional opinion and able to decide accordingly.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezetés
- 12.1.2. Európaizáció, többszintű kormányzás, euroszepticismus
- 12.1.3. Az egyes tagállamok intézményrendszerének bekapcsolódása a döntéshozatali
- 12.1.4. Az Európai Unió és a tagállamok közötti koordináció különböző típusai
- 12.1.5. Nemzeti parlamentek szerepe az uniós jogalkotásban
- 12.1.6. Németország EU-politikája és az EU-ügyekért felelős közigazgatási rendszere
- 12.1.7. Franciaország EU-politikája és az EU-ügyekért felelős közigazgatási rendszere
- 12.1.8. Olaszország EU-politikája és az EU-ügyekért felelős közigazgatási rendszere
- 12.1.9. Spanyolország EU-politikája és az EU-ügyekért felelős közigazgatási rendszere
- 12.1.10. A Benelux államok EU-politikája és az EU-ügyekért felelős közigazgatási rendszere
- 12.1.11. Lengyelország EU-politikája és az EU-ügyekért felelős közigazgatási rendszere
- 12.1.12. Magyarország EU-politikája és az EU-ügyekért felelős közigazgatási rendszere
- 12.1.13. Horvátország és Szlovénia EU-politikája és az EU-ügyekért felelős közigazgatási rendszere
- 12.1.14. Értékelés

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction
- 12.2.2. Europeanization, multilevel governance, euroscepticism

- 12.2.3. Institutions of certain member states in the EU decision-making procedure
- 12.2.4. Types of communication between the EU and member-states
- 12.2.5. The roles of national parliaments in the decision-making
- 12.2.6. Germany's EU policy
- 12.2.7. Italy's EU policy
- 12.2.8. Spain's EU policy
- 12.2.9. The BENELUX countries' EU policy
- 12.2.10. Poland's EU policy
- 12.2.11. Hungary's EU policy
- 12.2.12. Croatian and Slovenian EU policy
- 12.2.13. Evaluation

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni. Az igazolatlan hiányzás nem pótolható. Hiánnyal az aláírás megtagadásra kerül.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A feladatok pótlása a tárgyfelelőssel egyeztetve történik. A kiadott feladatok (prezentáció és egy 10 oldalas beadandó) folyamatos értékelése alapján (a kapott jegyek átlaga).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni. Az igazolatlan hiányzás nem pótolható. 25% feletti igazolatlan hiánnyal az aláírás megtagadásra kerül.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy a kiadott feladatok (prezentáció és 10 oldalas beadandó) értékelése alapján (a kapott jegyek átlaga). A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Marján Attila (szerk.): Európa-politológia - Tagállamok Európai. Budapest, NKE Szolgáltató Kft. 2015. ISBN: 9786155527173
2. Kiss J. László: A huszonötök Európai. Budapest: Osiris. 2005. ISBN: 9789633896716
3. Győri Enikő: A nemzeti parlamentek és az Európai Unió. Budapest, Osiris, 2004. ISBN: 9633896444
4. Arató Krisztina – Koller Boglárka (szerk.): Az Európai Unió politikai rendszere. Budapest, Dialóg-Campus Kiadó, 2019. ISBN: 978-963531-074-6

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Rinus van Schendelen: More Machiavelli in Brussels. The Art of Lobbying the EU. Amsterdam, Amsterdam University Press. 2014. ISBN: 9789089641472

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Molnár Anna, PhD,
egyetemi tanár sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEKMTM09
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Jogharmonizáció az Európai Unióban
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Approximation of Laws in the European Union
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA nemzetközi közigazgatási tanulmányok szakirány
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európai Köz- és Magánjogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Simon Károly László, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy a hallgatók az uniós jogrendszer és a tagállami jogrendszer sajátos kapcsolatát jelentő jogközelítés és jogegységesítés célját, eszközeit és technikáit elsajátítsák. A tárgy a belső piaci jogharmonizáció és kikényszerítési mechanizmusainak tárgyalását követően vizsgálja a jogharmonizáció érvényesülését egyéb uniós kompetenciák területén, illetve a jogharmonizáció szintjét el nem érő egyéb koordinációs mechanizmusokat, és kitekintést ad egyéb regionális jogharmonizációs kísérletekre.
A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course aims to introduce the objectives, tools and techniques of legal approximation and unification understood as a special relationship between the legal systems of the EU and its Member States. After an analysis of harmonisation related to the internal market the course covers harmonisation related to other EU competences and coordination mechanisms falling short of harmonisation as well as other regional harmonisation attempts outside the EU.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Magas szintű ismeretekkel rendelkezik a nemzetközi és uniós jogi kötelezettségekből fakadó hazai jogalkotási és jogalkalmazási feladatokról és elvárásokról.

Képességei: Képes az európai és a hazai közpolitikai és kodifikációs folyamatokban való közreműködésre.

Attitűdje: Képes a csoportos és egyéni munkavégzésre is.

Autonómiája és felelőssége: Szakmai álláspontjának képviselésével bátran és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The tasks and expectations related to legislation and law application deriving from international and EU law in detail.

Capabilities: Participating in domestic and European public policy and codification processes.

Attitude: The ability to work both in teams and individually.

Autonomy and responsibility: By representing his/her professional position, he/she responsibly participates in the operation of his/her work organisation, in the elaboration, discussion and implementation of professional concepts.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Az EU hatáskörei, jogforrási rendszere, a jogi integráció;
- 12.1.2. A jogharmonizáció fogalmi kérdései és módszerei;
- 12.1.3. Jogharmonizáció az Európai Unióban: célja, jogalapja, módszerei;
- 12.1.4. Belső piaci jogharmonizáció I.;
- 12.1.5. Belső piaci jogharmonizáció II. - esettanulmány;
- 12.1.6. Zárthelyi dolgozat és prezentációk;
- 12.1.7. Jogharmonizáció a belső piacon kívül;
- 12.1.8. Jogharmonizációs kötelezettség kikényszerítése;
- 12.1.9. A jogharmonizáció speciális formái: standardizáció és koordináció;
- 12.1.10. Jogharmonizáció Magyarországon;
- 12.1.11. Kitekintés - jogharmonizáció az Európai Unión kívül;
- 12.1.12. Esettanulmányok;
- 12.1.13. Zárthelyi dolgozat és prezentációk,
- 12.1.14. Prezentációk, értékelés, pótlás, konzultáció

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. The scope of EU, hierarchy of sources of law, legal integration
- 12.2.2. Legal approximation's definitions and methods
- 12.2.3. Legal approximation in the EU: goals, legal basis, methods
- 12.2.4. Legal approximation of single European market
- 12.2.5. Test
- 12.2.6. Legal approximation beyond single European market
- 12.2.7. Enforcing obligations
- 12.2.8. Special forms of legal approximation: standardization and coordination
- 12.2.9. Legal approximation in Hungary
- 12.2.10. Outlook: legal approximation outside the EU
- 12.2.11. Case studies
- 12.2.12. Test

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A foglalkozásokon való részvétel kötelező. Nappali tagozaton legfeljebb három alkalommal (max. 6 óra) megengedett az igazolás nélküli hiányzás, ennek túllépése esetén az aláírás megtagadható. A 6 órát meghaladó távollét csak igazolt hiányzás esetén léphető túl, ebben az esetben az aláírás házi dolgozat írásával szerezhető meg. Levelező tagozaton a távollétet igazolni kell, ellenkező esetben az aláírás megtagadható. A hallgató köteles a tantárgyi programban leírt kötelezettségeket teljesíteni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Legalább két zárthelyi dolgozat, esetmegoldások, prezentáció, órai aktivitás értékelése a tantárgyi program szerinti rendben. A zárthelyi dolgozat értékelése minden esetben ötfokozatú: az elért pontok alapján a teljesítmény 50 %-ától elégséges, 65 %-ától közepes, 75 %-ától jó, 90 %-ától jeles. Mulasztás esetén a zárthelyi dolgozat egy alkalommal pótolható.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás feltétele a foglalkozásokon való részvétel. Három alkalmat (6 óra) meghaladó igazolatlan hiányzás esetén az aláírás megtagadható.

16.2. Az értékelés:

Félévközi értékelés: gyakorlati jegy. A félévi teljesítmény teljes értékelését (érdemjegyét) a zárthelyi dolgozat érdemjegye mellett befolyásolja az esetmegoldásokban való közreműködés, az órai aktivitás és a félév során teljesítendő prezentáció. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és gyakorlati jegy (GYJ).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Gombos Katalin: Európai jog - Az Európai Unió jogrendszere. Budapest, Wolters Kluwer, 2019. ISBN 9789632958903

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Kecskés László: EU-jog és jogharmonizáció. Budapest, HVG-ORAC Kiadó, 2011. 4. bővített kiadás, ISBN: 9788963258126
2. Mads Andenas – Camilla Baasch Andersen (eds.): Theory and Practice of Harmonisation. Cheltenham, Elgar Publishing, 2012. ISBN: 9781849800013

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Simon Károly László, PhD,
adjunktus sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNJTM32
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Konzuli igazgatás és konzuli jog
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Consular law and consular administration
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA nemzetközi közigazgatási tanulmányok szakirány
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Jogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Tóth Norbert, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A hallgatók a félév során betekintést nyernek a konzuli kapcsolatok joga és a konzuli igazgatás történeti aspektusaiba, hatályos szabályozásába, így különösképpen a szervezetrendszer, a kiváltságok és mentességek körébe. Kiemelendő a Konzuli szolgálat tevékenysége, továbbá a konzuli védelem hazai és uniós összefüggései, amellyel részleteiben ismerkedhetnek meg a hallgatók. A félév végén a konzuli igazgatás és konzuli jog közelmúltbeli valós jogeseteivel, továbbá fiktív jogesetek megoldásával kerülhetnek közelebb a konzuli jog és konzuli igazgatás rendszerének aktuális kihívásaihoz.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Students will obtain insight to the legal and administrative aspects of consular law, especially regarding its history, current regulation, administrative structure, along with privileges and immunities that apply. Throughout the semester, students will be presented the tasks of Consular Service as well as Hungarian and European consular protection. At the end of the semester students will get to analyse current cases coupled with solving fictional ones that highlight the challenges of contemporary consular law and administration.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a nemzetközi közszolgálat, a külszolgálat és a nemzetközi kapcsolatok történeti, jogi, gazdasági és politikai vonatkozásairól és érti azok összefüggéseit. Mesterszinten ismeri a külszolgálati tevékenység részét képező ügyviteli kérdéseket, továbbá a közszolgálati rendszerek nemzetközi modelljeit. Alapos ismeretekkel rendelkezik a konzuli jog normarendszeréről, konzuli kapcsolatok kialakulásának és fejlődésének történetéről, a konzuli kapcsolatokban alkalmazandó kiváltságokról és mentességekről, valamint a konzuli védelem alkalmazható hazai és uniós vonatkozásairól.

Képességei: Képes a közszolgálat nemzetközi kapcsolataiban döntések előkészítésére és

meghozatalára. Az állami vagy nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén a szervezet céljai és érdekei szem előtt tartásával kreatívan alkalmazkodni képes az újszerű feladatok megoldásához. Képes a magas színvonalú, akár stratégiai jellegű elemzésekre és szakértői munkára. Képes konfliktushelyzetek kezelésére és enyhítésére, eredményes tárgyalási és együttműködési technikák alkalmazására. Képes végrehajtó és irányító feladatkörök ellátására nemzetközi kapcsolatok területén. Képes pontosan, gyorsan és lényegre törően megfogalmazni szakmai álláspontját az adott ügy kapcsán. Képes a szakterületéhez kapcsolódó szakmai standardok alkalmazására.

Attitűdje: Elkötelezett a közszolgálat, nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljai és érdekei iránt, képes felelősségteljes és toleráns magatartás tanúsítására, valamint mások véleményének tiszteletben tartására. Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik. Képes a csoportos és egyéni munkavégzésre is. Nyitottan, kreatívan és megoldás-centrikusan viszonyul a szakterületén tapasztalt kihívásokkal szemben. Konstruktívan és megértően viszonyul a közigazgatás tőle eltérő szakmai álláspontot képviselő szereplőihöz. Képes megosztani szakmai álláspontját az általa képviselt szervezet érdekeit és céljait szem előtt tartva.

Autonómiaja és felelőssége: Minden szervezeti-intézményi tevékenysége során felelős módon látja el a minőségi munkavégzés érdekében. Szakmai álláspontjának képviselésével bátran és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában. Képes mérlegelni a lehetőségek között, és az általa képviselt szervezet szakmai érdekeit és céljait szem előtt tartva kiválasztani a legmegfelelőbb megoldást. Képes autonóm módon szakmai álláspontot kialakítani és döntést hozni. Feladatait a szakterületére vonatkozó hivatásetikai standardok figyelembevételével látja el.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The historical, legal, economic and political aspects of international public service, foreign service and international relations in detail and understands their interrelations. Management issues of external service at a professional level as well as international models of public service. Possesses thorough knowledge on the various norms of consular law, the history and development of consular relations, the applicable privileges and immunities as well as the feasibility and utility of consular protection on the domestic and international (EU) level.

Capabilities: Preparing and making decisions in international public service relations. Adapting to new challenges taking into account the goals and interests of the organization while working for a state or international organization. Preparing high quality as well as strategic reports and expert work. Managing conflict situations using successful negotiation and cooperation skills. Completing executive and management tasks within the field of international relations. Forming his/her professional opinion accurately, fast and concisely. Applying professional standards related to his/her field.

Attitude: The commitment to public service; commitment to the goals and interests of the organization if working for an international one; responsible and tolerant behaviour, respect for the opinions of others. An ability to identify, analyse and solve problems. The ability to work both in teams and individually. Openness, creativity and solution-oriented to professional challenges. Positive attitude to and understanding of different opinions of other players of public administration. An ability to share his/her professional opinion with regard to the interests and goals of the organization.

Autonomy and responsibility: He/she interacts with expertise in all organisational and institutional activities. By representing his/her professional position, he/she responsibly participates in the operation of his/her work organisation, in the elaboration, discussion and implementation of professional concepts. He/she is able to consider options and select the best alternative while taking into consideration the professional interests and goals of his/her profession. He/she has a professional opinion and able to decide accordingly. He/she considers the professional ethical standards while working.

11. Előtanulmányi követelmények: Diplomáciai kapcsolatok joga [ÁNJTM31]

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. A konzuli jog története I.
- 12.1.2. A konzuli jog története II.
- 12.1.3. Jogforrások, elhatárolás, a konzuli kapcsolatok jogának szabályozási rendszere
- 12.1.4. A konzuli kapcsolatok létesítése, megszüntetése
- 12.1.5. A konzuli kapcsolatok jogában részt vevő személyek, intézmények, alapvető fogalmak
- 12.1.6. Konzuli feladatok I.: általános feladatok, fejlődéstörténet
- 12.1.7. Konzuli feladatok II.: érdekvédelmi, politikai feladatok
- 12.1.8. Konzuli feladatok III.: közigazgatási feladatok
- 12.1.9. Kiváltságok és mentességek
- 12.1.10. Elhatárolási kérdések: konzuli védelem, diplomáciai védelem, asylum, mentesség
- 12.1.11. A Konzuli Szolgálat működése, konzuli segítségnyújtás a gyakorlatban
- 12.1.12. Konzuli védelem az EU-ban
- 12.1.13. Tiszteletbeli konzul
- 12.1.14. Esettanulmányok: Assange, Snowden, Nagy Imre, Mindszenty József, LaGrand, Jamal Khashoggi ügyek
- 12.1.15. Csoportos feladatmegoldás

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. History of consular relations I.
- 12.2.2. History of consular relations II.
- 12.2.3. Sources of law, differentiation, system of consular relations
- 12.2.4. Establishment and cessation of consular relations
- 12.2.5. Persons, institutions, definitions in consular law
- 12.2.6. Consular functions I.: general tasks, genesis
- 12.2.7. Consular functions II.: safeguarding civilian interests, political functions
- 12.2.8. Consular functions III.: administrative functions
- 12.2.9. Privileges and immunities
- 12.2.10. Differentiation: consular protection, diplomatic protection, asylum, immunity
- 12.2.11. Consular Service of Hungary, consular aid in practice
- 12.2.12. Consular protection in the EU
- 12.2.13. Honorary consular officials
- 12.2.14. Case studies: Assange, Snowden, Imre Nagy, József Mindszenty, LaGrand, Jamal Khashoggi cases
- 12.2.15. Case-solving teamwork exercise

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a

távolmaradás pótlásának lehetősége:

Kötelező részvétel a foglalkozások 75%-án. 50-75% közötti részvétel esetén plusz feladat nem szükséges (igazolás bemutatása esetén). 50% alatti részvétel esetén írásbeli beadandó dolgozat elkészítése szükséges (25-30.000 karakter terjedelemben, három, az oktató által meghatározott téma közül választva).

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

1 db zárthelyi dolgozat 30 percben a 7.-8. előadás magasságában a félév során addig a pontig átvett anyaggal bezáróan (konzuli feladatok).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Foglalkozások 75%-án való részvétel, zárthelyi dolgozat sikeres teljesítése – l.d. 14., 15. pontok.

16.2. Az értékelés:

Írásbeli vizsga teljesítése vizsgaidőszakban (kollokvium). A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és kollokvium (K).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Hargitai József: A diplomáciai és konzuli kapcsolatok joga. Aula Kiadó, 2005. 247-573. ISBN: 963 9585 70 X
2. Csatlós Erzsébet: Az EU hatása a konzuli igazgatásra. Közjogi Szemle, X. évfolyam, 2017 március, ISSN 1789-6991, pp. 25-35.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Luke T. Lee- John Quigley: Consular Law and Practice, Oxford, Clarendon Press, 2008. ISBN: 9780198298519
2. Bába et al.: A magyar külügyi igazgatás alapjai, Budapest, Dialóg Campus Kiadó, 2016. ISBN: 978-615-5680-11-3
3. Schiffner Imola: A diplomácia és konzuli védelemhez való jog a magyar Alkotmányban, In: Ambrus István (szerk.): Dikaiosz logosz: Tanulmányok Kovács István emlékére, Pólay Elemér Alapítvány, 2012. ISBN: 9789639650886
4. Becánics Adrienn: Konzuli kapcsolatok, In: Jakab András – Fekete Balázs (szerk.): Internetes Jogtudományi Enciklopédia, 2018.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Tóth Norbert, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKNGTM23
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Külgazdasági kapcsolatok
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Foreign trade relations
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA nemzetközi közigazgatási tanulmányok szakirány
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Kutasi Gábor, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A külgazdasági tevékenység kiemelt szerepet játszik Magyarország gazdasági érdekeinek képviselésében és üzleti kapcsolatainak fejlesztésében. Ebből következően a külgazdasági felkészültség meghatározó arra nézve, hogy a jövőben magyar vállalkozások milyen mélységben és sikerrel férnek hozzá a nemzetközi gazdasági lehetőségekhez. E felkészültség sokrétű: többek között makrogazdasági, üzleti, vállalkozói, külkereskedelmi, adózási, projektmenedzselési, protokolláris és időgazdálkodási ismereteket is igényel a nemzetközi gazdasági kapcsolatok kiépítésének és ápolásának feladata. Ezekhez és a külgazdasági szakterület megértésében nyújt támogatást a kurzus.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Foreign economic activity plays a key role in prevailing Hungary's economic interests and in development of its business relations. Consequently, foreign economic preparedness is crucial for the future international economic success of Hungarian enterprises. This preparedness is various including knowledge of macroeconomics, business, entrepreneurship, foreign trade, taxation, project management, protocol and time management, management of international economic relations. The course provides support for this knowledge and skills and the understanding of foreign trade.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Átfogóan ismeri a magyar kül- és biztonságpolitikát és a külgazdasági politikát. Ismeri az exportpiacok folyamatait.

Képességei: Képes a nemzetközi, illetve európai integrációs és döntéshozatali folyamatok értelmezésére és az azokban való hatékony részvételre. Elemző módon képes átlátni a külgazdasági kereskedelem, pénzügyek és exportösztönzés összefüggéseit.

Attitűdje: Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik. Kezdeményező módon áll külgazdasági összefüggésekhez.

Autonómiája és felelőssége: Képes mérlegelni a lehetőségek között, és az általa képviselt szervezet szakmai érdekeit és céljait szem előtt tartva kiválasztani a legmegfelelőbb megoldást. Önállóan felméri a külgazdasági kontextusú ügyelvek, feladatok és események hatását, következményeit.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The Hungarian foreign, security and trade policy in detail. Knowing the processes of export markets.

Capabilities: Interpreting and shaping international and European integration and decision-making processes. Capability to provide an analytical insight into the context of foreign trade, finance and export promotion.

Attitude: An ability to identify, analyse and solve problems. Proactive in foreign economic relations.

Autonomy and responsibility: He/she is able to consider options and select the best alternative while taking into consideration the professional interests and goals of his/her profession. Independent assessment of the impact and consequences of supervisors, tasks and events in the foreign trade context.

11. Előtanulmányi követelmények: Világgazdaságtan [ÁKNGTM08]

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. A makrogazdasági folyamatokat, a nyitott gazdaság értelmezése, a makrogazdasági mutatók értelmezése és elemzési módja.
- 12.1.2. A kereskedelemelméletek evolúciója, a kereskedelmi előnyök és folyamatok,
- 12.1.3. A fizetési mérleg értelmezése.
- 12.1.4. A gazdasági integrációk katalizáló és kereskedelmet befolyásoló hatása.
- 12.1.5. A nemzetközi tőke- és munkaerőáramlás elemzése. Beruházási együttműködések. Az FDI koncepcionális értelmezési kerete. A tőkepiaci, tőzsdei folyamatok. A nemzetközi munkaerőpiaci mozgások gazdasági hatásai.
- 12.1.6. Fejlesztéspolitika Magyarország külgazdasági tevékenységében a fejlődő országok irányában. A fejlesztéspolitikai támogatások mögött álló elvek és érdekek. A nemzetközi támogatás folyamata és struktúrája. A nemzetközi fejlesztési projektek menedzselése és hatáselemzése. Hogyan kapcsolódhat a vállalati szektor a fejlesztési projektekhez? A magyar fejlesztéspolitikai célok.
- 12.1.7. A statisztikai adatsorok és országgrangorok elemzése és értelmezése. A nemzetközi kereskedelmi- és tőkestatisztikák, hagyományos adatok, adatforrások, adatközlések problémái. Régebbi és újabb típusú adatbázisok használhatósága,
- 12.1.8. A versenyképességi mutatók és rangsorok részletei és információtartalma.
- 12.1.9. A nemzetközi vállalati folyamatok értelmezése. A nemzetközi nagyvállalatok viselkedése, hatása, működése, valamint a bennük rejlő előnyök, lehetőségek és kockázatok. Mi várható egy-egy multinacionális cégtől beruházás, kereskedelem, foglalkoztatás vagy társadalmi kérdések terén? Hogyan járul hozzá egy multinacionális cég egy ország fejlődéséhez, és hogyan integrálja az ország képességeit és kapacitását a termelési folyamatába?
- 12.1.10. A devizaárfolyamokkal: befolyásoló tényezők, mögöttes elméletekkel az árfolyamalakulás értelmezése, az árfolyam-előrejelzések mögött álló modelleket. Az árfolyamrezsimek működése. Az egyes árfolyamrendszerektől és a hozzájuk kapcsolódó árfolyam-politikától várható hatások és lépések előreláthatósága.
- 12.1.11. A devizatőzsdék mozgását meghatározó körülmények.

- 12.1.12. A nemzetközi vállalati folyamatok nemzetközi adózási és számviteli kérdései: eltérő számviteli szabályok által teremtett adózási lehetőségek, a kettős adóztatás elkerüléséről szóló kétoldalú egyezményekből eredő szabályozási környezet. A telephelyet (azaz adóalanyiságot) keletkeztető szabályok, és az elszámoló árhoz kapcsolódó dokumentáció terhe és jelentősége. A nemzetközi adózásban rejlő vállalati lehetőségek és az EU fogyasztási adóharmonizációja által teremtett előnyök.
- 12.1.13. Kereskedelempolitikai eszközök, globális kereskedelem szabályozási szervezetek intézményi környezete. Exportmenedzsment: a piacra jutás előkészítése.
- 12.1.14. Exportmenedzsment: A nemzetközi kereskedelmi szokványok: kárfelelősség, fuvarozási módok, a szállítmányozási biztosítás formái, vámköltségek. Milyen logisztikai folyamatokon kell keresztül mennie az árunak? A kereskedelmi értékpapírok és fuvarokmányok. Kereskedelemfinanszírozás és kockázatkezelés. Az export célú céghitelezés módjai.

12.2. Angolul – English:

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az aláírás megszerzéséhez az elvárt részvétel legalább 8 szemináriumi alkalmon és legalább 8 előadás alkalmon. Több hiányzás nem megengedett és nem pótolható. Ez esetben nem szerezhető meg az aláírás.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Egyéni és kollektív feladatok teljesítése az órán. Aktív részvétel a szemináriumon és a kis csoportlétszámú előadásokon. Csoportmunkában, esettanulmány-elemzésbe aktív részvétel. Prezentáció elkészítése a 11. órára.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzéséhez az elvárt részvétel legalább 8 szemináriumi alkalmon és legalább 8 előadás alkalmon. Több hiányzás nem megengedett és nem pótolható. Ez esetben nem szerezhető meg az aláírás.

16.2. Az értékelés:

Órai aktivitás, prezentáció a szemináriumon -folyamatos beosztás a hallgatók között, egy hallgatónk egyszer kell prezentálnia, beadandó elemzés a 11. héten. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és gyakorlati jegy (GYJ).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Nagy Sándor Gyula - Kutasi Gábor: Gazdaságdiplomácia – elmélet és gyakorlat felkészülő diplomátáknak. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2020. (ISBN: nyomdai szerkesztés alatt.)

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Szedlacskó Zoltán – Csekő Katalin – Kacsirek László – Kustos Lajos – Nietsch Tamás – Hidasi Judit: Export menedzsment. 2012. ISBN: 978-963-08-3815-3

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Kutasi Gábor, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEUTTM04
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Magyarország és az Európai Unió
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Hungary and the European Union
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 2 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA nemzetközi közigazgatási tanulmányok szakirány
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európa-tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Marján Attila, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 2 (1 EA + 1 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Magyarország nemzetközi közösségben betöltött helyét alapvetően meghatározta a rendszerváltás idején megkezdett közeledés az európai integrációhoz, valamint a 2004-ben bekövetkezett európai uniós csatlakozás. A változás azonban nemcsak az ország külkapcsolati rendszerét érintette: mivel az Európai Unió egy sajátos, a hagyományos nemzetközi szervezetekre jellemző kormányközi, ugyanakkor a nemzeti szuverenitás lényegi elemeit közösen gyakorló jellemzőkkel is bíró intézményrendszer, a hazai politika minden területe értelmezhető európai keretben. A kurzus áttekinti a hazai politikai rendszer európaizációját, bemutatja az európai uniós tagság történetét, és 2004 óta eltelt időszakot.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Hungary's position in the international community has been fundamentally determined by the rapprochement with European integration that began at the time of the change of regime; and accession to the European Union in 2004. The European Union is a peculiar, traditional organization with both intergovernmental and national characters, all areas of domestic politics can be interpreted in a European framework too. The course provides an overview of the Europeanisation process, the history of EU membership and the period since 2004.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a közpolitikai döntési folyamatokat, a jogalkotás rendjét, továbbá a nemzetközi jog főbb szabályait, az Európai Unió és a magyar közpolitika és közjog kapcsolatát.

Képességei: Képes nemzetközi vonatkozású ügyek intézésére, az Európai Unió szerveinél igazgatási feladatok ellátására.

Attitűdje: Segítőkészség jellemzi és elkötelezett az esélyegyenlőség biztosítása iránt az állampolgárok jogérvényesítése során.

Autonómiája és felelőssége: Felelősséget vállal az általa végzett vezetői munkáért. Megfelelő irányítást lát el. Döntéseket kezdeményez.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Decision-making processes in public policy, the legislative process, the main regulations of international law and the relationship between the European Union and Hungarian public policy and public law.

Capabilities: Handling international matters, performing administrative tasks at bodies of the European Union.

Attitude: Desire to help and a commitment to ensure equal opportunities in civil enforcement.

Autonomy and responsibility: For his/her work as a leader, performing appropriate leadership, initiating decisions.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezetés
- 12.1.2. Elméleti keretek – európaizáció és nemzeti érdekérvényesítés
- 12.1.3. Csatlakozás az EU-hoz
- 12.1.4. Tagság mérlege
- 12.1.5. EU koordináció- kormányzat
- 12.1.6. Országgyűlés
- 12.1.7. Bíróság
- 12.1.8. Pártok európaizációja
- 12.1.9. Lakosság
- 12.1.10. EP választások
- 12.1.11. Hallgatói prezentációk I.
- 12.1.12. Hallgatói prezentációk II.
- 12.1.13. Hallgatói prezentációk III.
- 12.1.14. Hallgatói prezentációk IV.

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction
- 12.2.2. Theoretical framework
- 12.2.3. Accession to the EU
- 12.2.4. The balance of being a member-state
- 12.2.5. EU coordination - governance
- 12.2.6. Policy I-IV.
- 12.2.7. Democratic, civil, European Parliament affairs
- 12.2.8. Student presentations I-IV.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a

távolmaradás pótlásának lehetősége:

Részvétel az órák legalább 75%-án, katalógussal, igazolt hiányzás pótolható kisdolgozattal az óra témájában.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Az érdemjegy a hallgatói prezentációból (50%) és egy 5-8 oldalas elemzés (50%) elkészítéséből tevődik össze. A hallgatói prezentáció egy választott témából 10-15 perces, kérdésekre adott válaszokkal kiegészített. Az elemzésnél törekedni kell a formális deskriptív megközelítés meghaladására: problémaorientált, az összefüggéseket kifejtő módszer alkalmazásával.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele az órákon legalább 75%-án történő részvétel. (További információ: lásd 14. pontban).

16.2. Az értékelés:

A kreditek megszerzése félévközi teljesítéssel történik. (lásd 15. pont) A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és gyakorlati jegy (GYJ).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Arató Krisztina – Koller Boglárka: Magyarország és az Európai Unió. In Körösi András: A magyar politikai rendszer – negyedszázad után. Budapest, Osiris, 2015, 377-400. ISBN: 978-963-418-004-3
2. Györkös Péter (2006): Magyarország az uniós döntéshozatalban – nemzeti érdekvédelem és koalícióalkotás a huszonötök közösségében In: Hegedűs István (szerk.): A magyarok bemenetele. Tagállamként a bővülő Európai Unióban. Budapest, Demokrácia Kutatások Magyar Központja Közhasznú Alapítvány – BCE Politikatudományi Intézet. ISBN: 9789638737618
3. Györkös Péter: A Magyar Köztársaság Európai Unió mellett működő Állandó Képviselése. Európai Tükör, XV/10. szám, 2010.
4. A Kormány 1169/2010. (VIII. 18.) Korm. határozata az Európai Unió döntéshozatali tevékenységében való kormányzati részvétel összehangolásáról és az Európai Koordinációs Tárcaközi Bizottságról. Magyar Közlöny, 2010/134.
5. Stelbaczy Tibor: Kézikönyv a Tanács eljárási szabályzatához, Elnökségi füzetek, Külügyminisztérium 2010 Budapest, eu.kormany.hu.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Lovász László - Trócsányi László (szerk.): Kitekintés: európai értékek és gyakorlatuk az Európai Unió tagállamaiban. Budapest, Ludovika Egyetemi Kiadó, (Várható megjelenés: 2020. november)
2. Martonyi János: Differenciáció vagy dezintegráció. Megújítva megőrizni. Európai Tükör XXI. évfolyam, 1. szám, 2018.
3. Trócsányi László: Demokrácia és jogállamiság új kihívások előtt. Európai Tükör 2018/1.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Marján Attila, PhD,

egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁLLTM06
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Összehasonlító közigazgatás és közigazgatás-fejlesztés
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Comparative Public Administration and administrative reform
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közzolgálati kapcsolatok MA nemzetközi közigazgatási tanulmányok szakirány
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Lőrincz Lajos Közigazgatási Jogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Linder Viktória, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy a nemzetközi igazgatási szakos hallgatói célcsoport számára a hagyományos komparatív jellegű közigazgatási ismeretek átadása mellett hangsúlyt fektessen a közigazgatási, közzolgálati modernizációs trendek bemutatására a közigazgatásbeli konvergencia-jelenségek és az europaizációs folyamatok tükrében. Az oktatott tudásanyag átfogja a közigazgatás, a közzolgálat szervezeti felépítésének, működési mechanizmusainak bemutatását. Cél, hogy a hallgatók ismereteket szerezzenek a hagyományos és az átalakulóban lévő közigazgatási és közzolgálati modellek főbb jellemzőiről, az egyes modellekbe tartozó „mintaadó” országok megoldásairól. Váljanak képessé átfogó kép megalkotására a jelenlegi nemzetközi tendenciákról, aktuális modernizációs törekvésekről, megoldásokról, valamint a magyar megoldások nemzetközi és európai kontextusban való elhelyezéséről, beazonosításáról.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The target group of the course are students of international administration. Besides transferring traditional comparative administrative knowledge, the aim of the course is to focus on the context of the convergence phenomena in public administration and in the process of Europeanization. The topics cover the organizational structure and operation mechanisms of public administration and public service. The aim is to provide students with knowledge of the main features of traditional models of public administration and civil service (also of the transformation process of these models), as well as other exemplary solutions of these models. By completing the course students should be able to form a comprehensive picture of current international trends, reform initiatives and solutions, as well to place the Hungarian administrative and public service solutions in an international and European context.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Magas szintű ismeretekkel rendelkezik az Európai Unió tagállamainak és a Magyarország számára releváns partnerországok közigazgatására vonatkozóan.

Képességei: Mesterszinten ismeri a külszolgálati tevékenység részét képező ügyviteli kérdéseket, továbbá a közszolgálati rendszerek nemzetközi modelljeit.

Attitűdje: Elkötelezett a közszolgálat, nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljai és érdekei iránt, képes felelősségteljes és toleráns magatartás tanúsítására, valamint mások véleményének tiszteletben tartására.

Autonómiaja és felelőssége: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli az állami, illetve nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljait és érdekeit.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/she is familiar with the public administrations of the European Union's member states' and partner countries' relevant for Hungary.

Capabilities: Management issues of external service at a professional level as well as international models of public service.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by commitment to public service; commitment to the goals and interests of the organization if working for an international one; responsible and tolerant behaviour, respect for the opinions of others.

Autonomy and responsibility: He/she is committed to serving and representing the goals and interests of the international organisation or public service he/she works for.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Összehasonlítás a közigazgatásban. A közigazgatási rendszerek fejlődésének irányai;
- 12.1.2. Hagyományos és átalakulóban lévő közigazgatási modellek; a modellképzés kérdései napjainkban;
- 12.1.3. Közigazgatási és közszolgálati reformirányzatok és -folyamatok;
- 12.1.4. A közigazgatás szervezeti jellemzői, működési mechanizmusai összehasonlító aspektusból;
- 12.1.5. A közszféra személyi állománya, jogi szabályozás és humánerőforrás gazdálkodás összehasonlító aspektusból;
- 12.1.6. A nemzetközi szervezetek szerepe a közigazgatás- és közszolgálat-modernizációban;
- 12.1.7. Globális és európai konvergencia. Konvergencia az Európai Közigazgatási Térben. Az európai közigazgatási alapelvek szerepe a közigazgatás europaizációjában.
- 12.1.8. A francia modellbe tartozó egyes országok közigazgatása és közszolgálat. Jó gyakorlatok;
- 12.1.9. A német modellbe tartozó egyes országok közigazgatása és közszolgálat;
- 12.1.10. Az angolszász modellbe tartozó egyes országok közigazgatása és közszolgálat;
- 12.1.11. A skandináv modellbe tartozó egyes országok közigazgatásának és közszolgálatának jellemzői;
- 12.1.12. Egyes poszt-szocialista országok közigazgatása és közszolgálat;
- 12.1.13. Az Európai Unió közigazgatása és közszolgálat;
- 12.1.14. A magyar közigazgatás és közszolgálat modernizációs törekvései a rendszerváltoztatástól napjainkig I.
- 12.1.15. A magyar közigazgatás és közszolgálat modernizációs törekvései a rendszerváltoztatástól

napjainkig II.

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Comparison in public administration. Development of administrative systems;
- 12.2.2. Traditional and Transforming Administrative Models; questions of modeling today;
- 12.2.3. Public administration and public service reform trends and processes;
- 12.2.4. Organizational characteristics and mechanisms of operation in public administration from a comparative point of view;
- 12.2.5. Comparative aspects of public sector personnel, legislation and human resource management;
- 12.2.6. The role of international organizations in the modernization of public administration and civil service;
- 12.2.7. Global and European convergence. Convergence in the European Administrative Space. The role of European administrative principles in the Europeanisation of public administration.
- 12.2.8. Administration and civil service in certain countries of the French model. Good practices;
- 12.2.9. Public administration and civil service in certain countries of the German model;
- 12.2.10. Administration and civil service in certain countries of the Anglo-Saxon model;
- 12.2.11. Characteristics of public administration and civil service in some countries of the Scandinavian model;
- 12.2.12. Public administration and civil service in some post-socialist countries;
- 12.2.13. Administration and civil service of the European Union;
- 12.2.14. Modernization efforts of the Hungarian public administration and public service from the change of the system to the present day I.
- 12.2.15. Modernization efforts of the Hungarian public administration and public service from the change of the system to the present day II.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 70%-án részt venni. (Kivéve a megfelelően igazolt hiányzásokat.) Pótlásra nincs lehetőség.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az előadások látogatása, az előírt olvasmányok ismerete, aktív órai részvétel, a félév során egy dolgozat elkészítése és annak prezentálása. Az oktató az alábbi szempontok mentén értékeli a beadott és előadott anyagot 1-5-ig terjedő skálán: szakmaiság, szaknyelv alkalmazása, felkészültség, tájékozottság, reflektivitás szintje.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A félév értékelése kollokvium – írásbeli vagy szóbeli vizsga. A Tanszék felkészülési kérdéseket ad ki. A vizsga tartalmát az előadáson elhangzottak és az alább felsorolt kötelező és ajánlott irodalmak anyagai képezik. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és kollokvium (K).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Szamel Katalin – Balázs István – Gajduschek György – Koi Gyula (szerk.): Az Európai Unió tagállamainak közigazgatása. Budapest, Complex, 2011. ISBN: 9789632952161.
2. Gellén Márton: Állam és közigazgatás új szerepben: Közigazgatási reformok és az államszerep változásai. Budapest, Nemzeti Közszerológati és Tankönyv Kiadó Zrt. 2013. ISBN: 9786155344398.
3. Összehasonlító közigazgatás és közigazgatás-fejlesztés tankönyv. Előkészületben

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Gerencsér Balázs Szabolcs (szerk.): Összehasonlító és európai uniós közigazgatási jog. Közigazgatási jog IV: Budapest, Pázmány Press, 2015. ISSN: 0002-564X
2. Linder Viktória: A közszolgálat modernizációjának irányai Magyarországon a nemzetközi tendenciák összefüggésében: irányváltások és útkeresés az ezredforduló után. In: Pro Publico Bono: Magyar Közigazgatás. 2018:4.
3. Linder Viktória: Közszerológati reformtrendek az Európai Unió és az OECD tagállamaiban: A közigazgatással szembeni új kihívások – a közszolgáktól elvárt új készségek? In: Glossa Iuridica. 2018. V. 1-2.
4. Lőrincz, Lajos: Közigazgatási reformok: mítoszok és realitás. Közigazgatási Szemle. Budapest, 2007/2. sz.
5. Tummala, Krishna K.(ed): Comparative Bureaucratic Systems. Lexington Books. Lanham-Boulder-New York-Oxford. 2005. ISBN: 978-0739109670

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Linder Viktória, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** HNBTTMA25
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** 21. századi biztonsági kihívások
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Security challenges in the 21st century
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1.** 3 kredit
  - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33% gyakorlat, 67% elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA biztonsági tanulmányok szakirány
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Stepper Péter, PhD, adjunktus
- 8. A tanórák száma és típusa**
  - 8.1.** össz óraszám/félév:
    - 8.1.1. nappali munkarend: 42 (28 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 12 (8 EA + 4 GY)
  - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 3 (2 EA + 1 GY)
  - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy megismerteti a hallgatókkal a biztonság kibővített és komplex értelmezését, a kockázati tényezők teljes (katonai, politikai, gazdasági, környezeti, társadalmi) skáláját, a poszbipoláris korszak biztonságát fenyegető új kihívásokat (demográfia/migráció/urbanizáció, víz/erőforrások, energiabiztonság, környezet/klíma, kiber, terrorizmus).

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course gives an overview of the complex view of the security sector, the whole spectrum of the different security challenges (military, political, economy, environmental, societal), the emerging threats of the post-bipolar era (demography/migration/urbanization, water/energy resources, energy security, environment and climate, cyberterrorism).
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A hallgatók ismerik a biztonság kibővített, komplex értelmezését, illetve a hidegháború utáni időszak biztonságát fenyegető új típusú kihívásokat és jellemzőit; Ismerjék meg a biztonság globális és regionális összefüggésrendszerének elemzési lehetőségeit és azok felhasználását a politikai döntéshozatalban.

Képességei: Képes a biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és kockázatok elemzésére és értékelésére. Képesek áttekinteni és elemezni a kockázati tényezők teljes (katonai, politikai, gazdasági, környezeti, társadalmi) skáláját.

Attitűdje: Elkötelezett a közszolgálat, nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljai és érdekei iránt, képes felelősségteljes és toleráns magatartás tanúsítására, valamint mások véleményének tiszteletben tartására.

Autonómiája és felelőssége: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli az állami,

illetve nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljait és érdekeit.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Students are to get familiar with the extended, complex understanding of security and the characteristics of those challenges to security that have emerged after the Cold War; Students get to know the analytical schemes of global and regional security relations and processes and how these schemes and related analytical skills can be used in policy formation and decision-making.

Capabilities: He/she is capable of analysing and assessing security challenges, threats and risks. They are required to be able to interpret and analyze the whole spectrum of risks and threats to security (including military, political economic, societal and environmental aspects).

Attitude: His/her personal attitude is characterized by a commitment to the objectives and interests of public administration or international organizations, if employed by any.

Autonomy and responsibility: He/she is committed to serving and representing the goals and interests of the international organisation or public service he/she works for.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Az állam szerepe a biztonság megteremtésében és fenntartásában
- 12.1.2. Törékeny államok
- 12.1.3. Terrorizmus és szervezett bűnözés
- 12.1.4. Fegyveres konfliktusok trendjei
- 12.1.5. Túlnépesedés
- 12.1.6. Környezetbiztonság
- 12.1.7. Erőforrás-szűkösség
- 12.1.8. Gazdasági biztonság I.
- 12.1.9. Gazdasági biztonság II.
- 12.1.10. Zárthelyi dolgozat I.
- 12.1.11. Energiabiztonság
- 12.1.12. Globális közös terek, Kiberbiztonság
- 12.1.13. Migráció, Urbanizáció
- 12.1.14. Zárthelyi dolgozat II.
- 12.1.15. Kiértékelés

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. The role of nation states in international security.
- 12.2.2. Fragile states
- 12.2.3. Terrorism and international crime
- 12.2.4. Trends of armed conflicts
- 12.2.5. Overpopulated areas and poverty
- 12.2.6. Environmental security
- 12.2.7. Resource-scarcity
- 12.2.8. Economic security I.

- 12.2.9. Economic security II.
- 12.2.10. Test
- 12.2.11. Energy security
- 12.2.12. Global spatial areas, cybersecurity
- 12.2.13. Migration, urbanization
- 12.2.14. Test
- 12.2.15. Summary and evaluation

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni. Az igazolatlan hiányzás nem pótolható. 25% feletti igazolatlan hiánnyal az aláírás megtagadásra kerül.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A félév során két zárthelyi dolgozat megírása. A két dolgozat átlagából tevődik össze a gyakorlati jegy (GYJ). Ponthatárok: 0-50% = elégtelen (1), 51%-62,5%= elégséges (2), 63%-75% = közepes (3), 76%- 87,5%= jó (4), 88%-100 = jeles (5).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás feltétele az előadásokon történő 75%-os részvétel. A feladatok pótlása a tárgyfelelőssel egyeztetve történik.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy (GYJ) a kiadott feladatok elvégzése alapján. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és gyakorlati jegy (GYJ). A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és gyakorlati jegy (GYJ).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Baranyi Tamás - Szálkai Kinga - Szarka Luca (szerk.): Biztonságpolitikai Corvinák. Budapest, AJTK-CKKE-BSZK, 2019. ISBN: 9786155559570
2. Roland Dannreuther: Nemzetközi biztonság. Budapest, Antall József Tudásközpont, 2017. ISBN: 9786155559204

17.2. Ajánlott irodalom:

1. John Baylis - Steve Smith - Patricia Owens: A világpolitika globalizációja, Budapest, Antall József Tudásközpont, 2020. (ISBN: megjelenés előtt)
2. Marie-Helen Maras: A terrorizmus elmélete és gyakorlata, Budapest, Antall József Tudásközpont, 2016. ISBN: 9786155559150
3. Collins, Allan: Contemporary Security Studies, Oxford, Oxford University Press, 2018. ISBN: 9780198804109

Dr. Stepper Péter, PhD,
adjunktus sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** HNBTTMA09
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Államépítés és nemzetközi kapcsolatok
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** State-building and international relations
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1.** 3 kredit
  - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA biztonsági tanulmányok szakirány
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Molnár Anna, PhD, egyetemi tanár
- 8. A tanórák száma és típusa**
  - 8.1.** össz óraszám/félév:
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
  - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
  - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy elsődleges célja, hogy a hallgatók megismerjék a posztbipoláris nemzetközi konfliktusok vagy polgárháborúk utáni rendezés és államépítés folyamatát (demokratizálódás, intézményépítés, társadalmi és etnikai konfliktusok kezelése, fenntartható gazdasági fejlődés feltételeinek létrehozása), illetve annak esélyeit. Az előadások és a hallgató által a szemináriumok alatt készített kiselőadások segítségével a hallgatók átfogó ismereteket kapnak a biztonsági szektor reform (SSR) folyamatáról, fogalmi háttéréről és főbb elemeiről. Megismerik a biztonsági szektor reform folyamatában résztvevő legfontosabb nemzetközi szervezetek (OECD, ENSZ, EU, NATO). A szemináriumok során a hallgatók szimulációs tárgyalások formájában feldolgozzák és megismerik egy-egy valós (afganisztáni konfliktus, Líbia, Sanussi stb.), illetve kitalált (Malanga) nemzetközi konfliktus történelmi előzményeit, főbb eseményeit, az egyes szereplő viselkedésének hátterét, illetve a válságkezelés lehetséges szereplőit, folyamatait, eszközeit (pl. nemzetközi segélyezés) és irányait. A tantárgy általános és az esettanulmányokon keresztül specifikus ismereteket nyújt az egyes nemzetközi konfliktusok utáni rendezés folyamatáról.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The primary goal of the course is to acquaint students with the process of redevelopment and state-building after post-bipolar international conflicts or civil wars (democratisation, institutional building, handling of social and ethnic conflicts, establishing conditions for sustainable economic development), and the chances thereof. During the practical seminars and the presentations prepared by the students they are provided with knowledge about the process of the Security Sector Reform, its conceptual background and main tools or elements. They become familiar with the main international organisations involved in the process (OECD, UN, EU, NATO). During the practical exercises students are familiarized and elaborate through simulated negotiations some existing (Afghanistan, Libya – Sanussi etc.), and fictitious international conflicts (e. g. Malanga) with their historical

background, main events, the motives and behaviour of individual actors. Student will examine and analyse the role of the possible actors, processes and tools and trends of the crisis management (e. g. international aids). The course offers general and through the case studies specific knowledge about international post-conflict crisis-management.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: Ismeri az államépítés jelentőségét.

Képességei: Képes a biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és kockázatok elemzésére és értékelésére. Képes a nemzetközi szervezetek és intézmények tevékenységében való részvételre. Képes a magas színvonalú, akár stratégiai jellegű elemzésekre és szakértői munkára. A tananyag elsajátítása lehetővé teszi, hogy a hallgatók tanulmányaik, illetve pályájuk során alkalmazni tudják az államépítéssel és a biztonsági szektor reformjával kapcsolatos ismereteket, illetve fogalmakat. A hallgatók képessé válnak a nemzetközi tárgyalások előkészítésében, illetve végrehajtásában részt venni.

Attitűdje: Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik. Képes megosztani szakmai álláspontját az általa képviselt szervezet érdekeit és céljait szem előtt tartva. Megszerzett tudására támaszkodva képes az általa képviselt szervezet érdekeinek védelmére és képviselésére.

Autonómiája és felelőssége: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli az állami, illetve nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljait és érdekeit. Képes mérlegelni a lehetőségek között, és az általa képviselt szervezet szakmai érdekeit és céljait szem előtt tartva kiválasztani a legmegfelelőbb megoldást. Képes autonóm módon szakmai álláspontot kialakítani és döntést hozni.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: is familiar with the significance of statebuilding.

Capabilities: He/she is capable of analysing and assessing security challenges, threats and risks. He/she is capable of participating in the work of international organisations and institutions. He/she is capable of preparing high quality as well as strategic reports and expert work. The acquisition of the material and the active participation in the practical exercises will enable the students to apply in their work and career the knowledge and the concepts regarding the Security Sector Reform and the state building. The students will be able to get involved in the different international negotiations. Nevertheless the aim of the practical seminars is enabling students to acquire analytical, negotiation and communication skills during the joint elaboration of the different case studies, and the negotiation simulations. They will be able to analyse international conflicts and the post conflict crisis management in a systematic way.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by an ability to identify, analyse and solve problems. His/her personal attitude is characterized by an ability to share his/her professional opinion with regard to the interests and goals of the organization. His/her personal attitude is characterized by an ability to protect and represent the interest of the organization based on his/her knowledge.

Autonomy and responsibility: He/she is committed to serving and representing the goals and interests of the international organisation or public service he/she works for. He/she is able to consider options and select the best alternative while taking into consideration the professional interests and goals of his/her profession. He/she has a professional opinion and able to decide accordingly.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

12.1.1. Bevezetés

- 12.1.2. Államépítés folyamata, feltételei
- 12.1.3. A biztonsági szektor reform (SSR) fogalmi keretei, folyamata
- 12.1.4. A biztonsági szektor reform (SSR) folyamat és a nemzetközi szervezetek (OECD, ENSZ)
- 12.1.5. A biztonsági szektor reform (SSR) folyamat és a nemzetközi szervezetek (NATO, EU)
- 12.1.6. Az afganisztáni konfliktus - előzmények
- 12.1.7. Az afganisztáni helyzet rendezése, államépítési folyamat – tárgyalási szimuláció
- 12.1.8. EU Tanácsi válságkezelési szimuláció (Exercise Sanussi)- felkészítés, történelmi háttér, Líbia
- 12.1.9. EU Tanácsi válságkezelési szimuláció (Exercise Sanussi)- jelenlegi helyzet, kilátások
- 12.1.10. EU Tanácsi válságkezelési szimuláció (Exercise Sanussi) - tárgyalás
- 12.1.11. Malanga-konfliktus szimuláció (Exercise Malanga)- felkészítés, történelmi háttér
- 12.1.12. Malanga-konfliktus szimuláció (Exercise Malanga)- jelenlegi helyzet, kilátások, felkészítés
- 12.1.13. Malanga-konfliktus szimuláció (Exercise Malanga)- helyzetjelentés, tárgyalás értékelés

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction
- 12.2.2. The process and conditions of state-building
- 12.2.3. Conceptual framework and process of Security Sector Reform (SSR)
- 12.2.4. Security Sector Reform (SSR) and International Organizations (OECD, UN)
- 12.2.5. Security Sector Reform (SSR) and International Organizations (NATO, EU)
- 12.2.6. Conflict in Afghanistan – background
- 12.2.7. Process of state-building in Afghanistan - negotiation simulation
- 12.2.8. EU Council - Crisis Management Simulation (Exercise Sanussi) - Preparation, Historical Background, Libya
- 12.2.9. EU Council - Crisis Management Simulation (Exercise Sanussi) - current situation, outlook
- 12.2.10. EU Council - Crisis Management Simulation (Exercise Sanussi) – hearing
- 12.2.11. Malanga Conflict Simulation (Exercise Malanga) - preparation, historical background
- 12.2.12. Malanga Conflict Simulation (Exercise Malanga) - Current Situation, Prospects, Preparation
- 12.2.13. Malanga Conflict Simulation (Exercise Malanga) - Situation Report, Negotiation Evaluation
- 12.2.14.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni. Az igazolatlan hiányzás nem pótolható. Hiánnyal az aláírás megtagadásra kerül.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A feladatok pótlása a tárgyfelelőssel egyeztetve történik. A kiadott feladatok (a szimulációs gyakorlatok, prezentáció) folyamatos értékelése alapján (a kapott jegyek átlaga).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni. Az igazolatlan hiányzás nem pótolható. 25% feletti igazolatlan hiányzással az aláírás megtagadásra kerül.

16.2. Az értékelés:

A tanórákon való aktív részvétel, prezentáció, rendszeres beszámolás az elvégzett feladatokról. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és gyakorlati jegy (GYJ).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Francis Fukuyama: Államépítés - Kormányzás és világrend a 21. században. Budapest, Századvég Kiadó, 2005. ISBN: 9637340122
2. Szent-Iványi Balázs: Fejlesztési együttműködés – nemzetközi fejlesztéspolitika. In: Kengyel Ákos (szerk): Az Európai Unió közös politikái. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2010. ISBN: 9789630587488
3. Paragi Beáta - Szent-Iványi Balázs - Vári Sára: Nemzetközi fejlesztési segélyezés. Budapest, TeTT Consult Kft, 2007. ISBN: 978-963-06-3968-2
4. Molnár Anna: A biztonsági szektor reformja. in: Koller Boglárka, Marsai Viktor (szerk.): Magyarország Európában, Európa a világban: tanulmánykötet Gazdag Ferenc 70. születésnapjára. Budapest, Dialog Campus, 2016. ISBN: 978-615-5680-08-3

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Marton Péter (szerk): Államok és államkudarcok a globalizálódó világban. Budapest, Teleki László Alapítvány, 2006. ISBN: 963 7081 11 9
2. Baranyi Tamás - Szálkai Kinga - Szarka Luca (szerk.): Biztonságpolitikai Corvinák, Budapest, AJTK-CKKE-BSZK, 2019. ISBN: 9786155559570
3. A Beginner's Guide to Security Sector Reform (SSR). 2007. (online elérhető)
4. The OECD DAC Handbook on Security System Reform (SSR) Supporting Security and Justice. 2007. (online elérhető)
5. Sebastian Bloching: Security Sector Reform Missions under CSDP: Addressing Current Needs. August 2011. (online elérhető)

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Molnár Anna, PhD,
egyetemi tanár sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** HNBTTMA07
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Az EU közös biztonság- és védelempolitikája
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Common Security and Defence Policy of the EU
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1.** 3 kredit
  - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA biztonsági tanulmányok szakirány
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Molnár Anna, PhD, egyetemi tanár
- 8. A tanórák száma és típusa**
  - 8.1.** össz óraszám/félév:
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
  - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
  - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A hallgatók általános ismereteket kapnak az EU biztonság- és védelempolitikájának történelmi előzményeiről, kialakulásának legfontosabb állomásairól, célkitűzéseiről és eszközeiről. A hallgatók a gyakorlati foglalkozásokon és az esettanulmányokon keresztül megismerik a lisszaboni szerződés által életre hívott intézmények működését (pl. Európai Külügyi Szolgálat, külügyi és biztonságpolitikai főképviselő), a KBVP aktuális kihívásait, az uniós válságkezelés módjait, harccsoportok, a KBVP műveleteket és missziókat, a döntéshozatali folyamatokat, a költségvetést, a főbb stratégiai dokumentumokat, az EDA perspektívákat és a biztonság- és védelempolitika területén jelenleg aktuális kezdeményezéseket és terveket.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The subject of the course is to give general overview on the major steps of development of European Security and Defence Policy. The lecture will start with the presentation of the historical aspects: basic treaties since Roma up to Lisbon. The course will then follow the concrete provisions endowing the EU with crisis management capabilities. The course will present challenges of crisis management, CSDP missions and operations military and civilian alike. Entry in force of the Lisbon Treaty, establishing new institutional structure for Common Security and Defence Policy. The role of High Representatives of the Union for Foreign Affairs and Security Policy. Enlargement of Petersberg tasks. Decision making processes in the field of CSDP, command and control options, financing, key strategic documents, recent CSDP initiatives.
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Részleteiben ismeri az Európai Unió közös biztonság- és védelempolitikáját. Ismeretekkel rendelkezik a nemzetközi és hazai válságkezelés köréből.

Képességei: Képes a biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és kockázatok elemzésére és

értékelésére. Képes a nemzetközi szervezetek és intézmények tevékenységében való részvételre. Képes a magas színvonalú, akár stratégiai jellegű elemzésekre és szakértői munkára.

Attitűdje: Elkötelezett a közszolgálat, nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljai és érdekei iránt, képes felelősségteljes és toleráns magatartás tanúsítására, valamint mások véleményének tiszteletben tartására. Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik. Képes megosztani szakmai álláspontját az általa képviselt szervezet érdekeit és céljait szem előtt tartva. Megszerzett tudására támaszkodva képes az általa képviselt szervezet érdekeinek védelmére és képviselésére.

Autonómiája és felelőssége: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli az állami, illetve nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljait és érdekeit. Képes mérlegelni a lehetőségek között, és az általa képviselt szervezet szakmai érdekeit és céljait szem előtt tartva kiválasztani a legmegfelelőbb megoldást. Képes autonóm módon szakmai álláspontot kialakítani és döntést hozni.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/she is familiar with the Common Foreign and Security Policy of the EU in detail. He/she is familiar with the basics of domestic and international crisis management.

Capabilities: He/she is capable of analysing and assessing security challenges, threats and risks. He/she is capable of participating in the work of international organisations and institutions. He/she is capable of preparing high quality as well as strategic reports and expert work.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by the commitment to public service; commitment to the goals and interests of the organization if working for an international one; responsible and tolerant behaviour, respect for the opinions of others. His/her personal attitude is characterized by an ability to identify, analyse and solve problems. His/her personal attitude is characterized by an ability to share his/her professional opinion with regard to the interests and goals of the organization. His/her personal attitude is characterized by an ability to protect and represent the interest of the organization based on his/her knowledge.

Autonomy and responsibility: He/she is committed to serving and representing the goals and interests of the international organisation or public service he/she works for. He/she is able to consider options and select the best alternative while taking into consideration the professional interests and goals of his/her profession. He/she has a professional opinion and able to decide accordingly.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezetés
- 12.1.2. Történelmi háttér
- 12.1.3. Szerződéses keretek
- 12.1.4. KBVP intézményrendszere
- 12.1.5. Az európai biztonsági stratégiától a globális stratégiáig
- 12.1.6. Átfogó megközelítés, SSR, integrált megközelítés
- 12.1.7. Harccsoportok, PESCO
- 12.1.8. KBVP döntéshozatal, finanszírozás
- 12.1.9. KBVP műveletek és missziók I.
- 12.1.10. KBVP műveletek és missziók. II
- 12.1.11. KBVP műveletek és missziók III.

- 12.1.12. Aktuális kezdeményezések és tervek
- 12.1.13. Zárthelyi dolgozat
- 12.1.14. Zárthelyi dolgozat javító

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction
- 12.2.2. Historical background
- 12.2.3. Contractual frameworks
- 12.2.4. Institutional framework of the CSDP
- 12.2.5. From the European Security Strategy to the Global Strategy
- 12.2.6. Comprehensive Approach, SSR, Integrated Approach
- 12.2.7. EU Battlegroups, PESCO
- 12.2.8. CSDP decision making process, financing
- 12.2.9. CSDP Operations and Missions I.
- 12.2.10. CSDP operations and missions. II.
- 12.2.11. CSDP operations and missions III.
- 12.2.12. Current initiatives and plans
- 12.2.13. End-of-term writing test
- 12.2.14. End-of-term writing test (correction)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni. Az igazolatlan hiányzás nem pótolható. 25% feletti igazolatlan hiánnyal az aláírás megtagadásra kerül.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A zárthelyi dolgozat (13. foglalkozás, javítás: 14. foglalkozás) esetében az értékelés a hallgató által elért pontok alapján a következő módon történik: 0-50% = elégtelen (1), 51%-62,5%= elégséges (2), 63%-75% = közepes (3), 76%- 87,5%= jó (4), 88%-100 = jeles (5). prezentáció feladatokról +1 szemináriumi dolgozat (10 oldal).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A tanórákon való aktív részvétel, prezentáció, rendszeres beszámolás az elvégzett feladatokról +1 szemináriumi dolgozat (10 oldal) beadása szükséges az aláír megszerzéséhez.

16.2. Az értékelés:

Az írásbeli kollokvium esetében az értékelés a hallgató által elért pontok alapján a következő módon történik:

- 0-50% = elégtelen (1)
- 51%-62,5%= elégséges (2)
- 63%-75% = közepes (3)
- 76%- 87,5%= jó (4)

88%-100 = jeles (5)

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Molnár Anna: Az EU külkapcsolati rendszere. Budapest, Dialóg Campus, 2018. ISBN: 978-615-5877-07-0
2. Simon Zoltán (szerk.): Az Európai Unió a világban – uniós külkapcsolatok a 21. században. Budapest, L'Harmattan Kiadó, 2017. ISBN: 9789634142966

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Balázs Péter: Az Európai Unió külpolitikája. Budapest, Wolters Kluwer Kft. 2016. ISBN: 9789632956428
2. Gazdag Ferenc: Európai integráció és külpolitika. Budapest, Osiris, 2005. ISBN: 9789633897843
3. Jan Joel Andersson, Daniel Fiott and Antonio Missiroli (ed.): After the EU global strategy – Consulting the experts. Security and defence. European Union Institute for Security Studies, 2016. ISBN: 9789291985036,
4. Jochen Rehl and Hans-Bernhard Weissert (ed.): Handbook on CSDP, The Common Security and Defence Policy of the European Union. Wien, Armed Forces Printing Centre, 2016. ISBN: 9873902275349
5. Jochen Rehl: Handbook for decision makers, The Common Security and Defence Policy of the European Union. Wien, Armed Forces Printing Centre. 2014. ISBN: 9873902275356

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Molnár Anna, PhD,
egyetemi tanár sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** HNBTTMA26
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Biztonságelméletek
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Security Theories
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1.** 3 kredit
  - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA biztonsági tanulmányok szakirány
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Szenes Zoltán, CsC, egyetemi tanár
- 8. A tanórák száma és típusa**
  - 8.1.** össz óraszám/félév:
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
  - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)
  - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A biztonság elméleti és gyakorlati megközelítése. A biztonság modern, komplex felfogása. Napjaink biztonsági kihívásai. A biztonság elméleti megközelítése: realizmus és a biztonság, liberalizmus és biztonság. A biztonsági tanulmányok különböző iskolái (Koppenhágai Iskola). Konstruktivizmus és a biztonsági tanulmányok. A nemzeti és nemzetközi biztonsági összefüggései. Nemzetközi intézmények biztonságfelfogása (ENSZ, NATO, EU, EBESZ) és hozzájárulása a nemzetközi békéhez és biztonsághoz. A nemzetközi stabilitást szolgáló együttműködési mechanizmusok.
A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The modern and complex understanding of security. The security challenges today. Theoretical approaches of Security: Realism and Neorealism and Security; Liberal and Neoliberal approach and Security. Constructivism and the Security Studies. Schools of Security Studies: the Copenhagen School. Interrelations of international and national security. Security perception of the international security organizations (UN, NATO, EU, OSCE) and their contribution to the international peace and security. International mechanism providing global security, peace and prosperity.
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: A tananyag elsajátítása lehetővé teszi, hogy a hallgatók megismerjék az uralkodó biztonságpolitikai elméleteket és megoldásokat. Megtanulják, hogy kell feldolgozni az eredeti szakirodalmat, klasszikusok és modern szerzők műveit.

Képességei: Képes a biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és kockázatok elemzésére és értékelésére. Képes a nemzetközi szervezetek és intézmények tevékenységében való részvételre. Képes a magas színvonalú, akár stratégiai jellegű elemzésekre és szakértői munkára.

Attitűdje: Elkötelezett a közszolgálat, nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljai és érdekei iránt, képes felelősségteljes és toleráns magatartás tanúsítására, valamint

mások véleményének tiszteletben tartására. Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik. Képes megosztani szakmai álláspontját az általa képviselt szervezet érdekeit és céljait szem előtt tartva. Megszerzett tudására támaszkodva képes az általa képviselt szervezet érdekeinek védelmére és képviselésére.

Autonómiája és felelőssége: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli az állami, illetve nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljait és érdekeit. Képes mérlegelni a lehetőségek között, és az általa képviselt szervezet szakmai érdekeit és céljait szem előtt tartva kiválasztani a legmegfelelőbb megoldást. Képes autonóm módon szakmai álláspontot kialakítani és döntést hozni.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The subject provides opportunity to study the mainstream security theories, terminology and practical solutions. The students read the security studies literature, and learn how to study the text books and articles of classical and modern security policy authors. They will be able to compare the security perception, philosophy and policies of the international security organizations (UN, EU, NATO, OSCE) and their contribution to international peace and security. During the course the students will learn how to use the concepts, security models and case studies in analysing the real international security environment and events.

Capabilities: He/she is capable of analysing and assessing security challenges, threats and risks. He/she is capable of participating in the work of international organisations and institutions. He/she is capable of preparing high quality as well as strategic reports and expert work.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by the commitment to public service; commitment to the goals and interests of the organization if working for an international one; responsible and tolerant behaviour, respect for the opinions of others. His/her personal attitude is characterized by an ability to identify, analyse and solve problems. His/her personal attitude is characterized by an ability to share his/her professional opinion with regard to the interests and goals of the organization. His/her personal attitude is characterized by an ability to protect and represent the interest of the organization based on his/her knowledge.

Autonomy and responsibility: He/she is committed to serving and representing the goals and interests of the international organisation or public service he/she works for. He/she is able to consider options and select the best alternative while taking into consideration the professional interests and goals of his/her profession. He/she has a professional opinion and able to decide accordingly.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezetés a biztonsági tanulmányokba
- 12.1.2. A biztonság, mint nemzeti és nemzetközi probléma
- 12.1.3. A nemzeti biztonság céljai, eszközei és intézményrendszere
- 12.1.4. Szeminárium (tesztfeladat)
- 12.1.5. Politikai realizmus és biztonság
- 12.1.6. Neorealizmus és a biztonság
- 12.1.7. A konstruktivizmus és a biztonság
- 12.1.8. Szeminárium (zárthelyi dolgozat)
- 12.1.9. Politikai liberalizmus és a biztonság
- 12.1.10. Liberális biztonságelméleti modellek

- 12.1.11. Szeminárium (zárthelyi dolgozat)
- 12.1.12. Nemzetközi szervezetek biztonságfelfogása (ENSZ, EBESZ)
- 12.1.13. Nemzetközi szervezetek biztonságfelfogása (NATO, EU)
- 12.1.14. Esettanulmány
- 12.1.15. A tantárgy zárása, zárthelyi

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction to security studies
- 12.2.2. Security as national and international problem
- 12.2.3. The goals, toolbox and regimes of national security
- 12.2.4. Seminar (test)
- 12.2.5. Political realism and security
- 12.2.6. Neorealism and security
- 12.2.7. Constructivism and security
- 12.2.8. Seminar (test)
- 12.2.9. Political liberalism and security
- 12.2.10. Liberal approach of security studies
- 12.2.11. Seminar (test)
- 12.2.12. Security perception of international organizations (UN, OSCE)
- 12.2.13. Security perception of international organizations (NATO , EU)
- 12.2.14. Case study
- 12.2.15. Test

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A foglalkozásokon a részvétel kötelező (minimum 70%). Rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Beadandó dolgozat (esszé, vagy kiselőadás, vagy fordítás), biztonságpolitikai szakmai rendezvényeken való részvétel, 3 db zárthelyi dolgozat. A beadandó és zárthelyi dolgozat legalább megfelelt (min. 50%) érdemjegy esetén jogosít az aláírás megszerzésére. A 3db zárthelyi dolgozathoz 1 db orvosi igazolás nélkül is pótolható a szorgalmi időszak végén, a többi csak orvosi igazolást bemutatás esetén.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A 14. és 15. pontban szereplő feltételek teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A számonkérés módja írásbeli vizsga, kollokvium (K). A kredit megszerzésének a feltétele legalább elégséges kollokvium teljesítése.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Gazdag Ferenc (Szerk): Biztonságpolitika. Nemzet és Biztonság Könyvek. Budapest, ZMNE, 2011. ISBN: 9786155057236
2. Marton Péter, Balogh István, Rada Péter: Biztonsági tanulmányok. Új fogalmi keretek és tanulságok a visegrádi országok számára. Budapest, Antall József Tudásközpont, 2015 ISBN: 9786158009294
3. Póti László (Szerk): Nemzetközi biztonsági tanulmányok. Budapest, Zrínyi Kiadó,. 2006. ISBN: 9633274125
4. Romsics Gergely: A lehetetlen művészete - Diplomácia, erőegyensúly és vetélkedés a klasszikus realizmus elméletében. Budapest, Osiris Kiadó, 2009. ISBN: 9789632760407

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Buzan, Barry; Wæver, Ole: Regions and Powers: The Structure of International Security. Cambridge, Cambridge University Press, 2003. ISBN: 9780511491252
2. Collins, Alan: Contemporary Security Studies. Oxford, Oxford University Press, 2018. ISBN: 9780198804109
3. Hughes, Christopher W.; Meng, Lai Yew (eds.): Security Studies. A Reader. New York, Routledge, 2011. ISBN: 9780415326018
4. Heinz Gartner: Nemzetközi biztonság. Fogalmak A-tól Z-ig. Budapest, Zrínyi Kiadó, 2005. 9789633274439
5. Buzan, Barry; Wæver, Ole; de Wilde, Jaap: Security. A New Framework for Analysis. London, Lynne Rienner Publishers, Boulder, 1998. ISBN: 978-1-62637-206-1

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Szenes Zoltán, CsC,
egyetemi tanár sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** HNBTTMA24
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Biztonsági tanulmányok olvasószeminárium
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Security Studies – Reading Seminar
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1.** 3 kredit
  - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA biztonsági tanulmányok szakirány
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Remek Éva, PhD, egyetemi docens
- 8. A tanórák száma és típusa**
  - 8.1.** össz óraszám/félév:
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
  - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
  - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy a releváns nemzetközi és hazai kül- és biztonság- és néhány védelempolitikai dokumentum megismertetését tűzi ki célul. A hallgatók az órák során taxatív megismerkednek a hatályban levő dokumentumokkal (Alaptörvény, külpolitikai dokumentumok, nemzeti biztonsági stratégia, a nemzeti katonai stratégia, valamint az ezekre épülő ágazati és szakirányú dokumentumok). Továbbá áttekintik azon nemzetközi szervezetek hatályos dokumentumait, amelyek a magyar kül-, biztonság- és védelempolitika formálására meghatározó hatással bírnak (ENSZ, NATO, EU, EBESZ, AU, stb.).

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to make students familiar with the relevant international and national documents on foreign and security, defence policy. Furthermore, they review the existing documents of international organizations that have a decisive influence on the shaping of Hungarian foreign, security and defence policy (UN, NATO, EU, OSCE, AU, etc.).
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a releváns biztonsági kihívásokat és biztonságelméleteket. Mélyrehatóan ismeri a nemzetközi biztonsági szervezeteket. Ismeri a politikai erőszakformák, a terrorizmus és a hírszerzés elméleti hátterét. Részleteiben ismeri az Európai Unió közös biztonság- és védelempolitikáját. Ismeretekkel rendelkezik a nemzetközi és hazai válságkezelés köréből. Ismeretekkel rendelkezik a stratégiai tanulmányokra és a regionális biztonságra vonatkozóan.

Képességei: Képes a nemzetközi, illetve európai integrációs és döntéshozatali folyamatok értelmezésére és az azokban való hatékony részvételre. Képes integrált ismeretek széleskörű alkalmazására a közigazgatási, rendészeti és honvédelmi komplex területeken. Képes a biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és kockázatok elemzésére és értékelésére. Képes a nemzetközi szervezetek és intézmények tevékenységében való részvételre.

Attitűdje: Elemzőképességgel, problémafelismerő és problémamegoldó képességgel rendelkezik. Képes a csoportos és egyéni munkavégzésre is. Nyitott, befogadó, ugyanakkor kritikus a szakterületének innovációs törekvései iránt. Nyitottan, kreatívan és megoldás-centrikusan viszonyul a szakterületén tapasztalt kihívásokkal szemben. Megszerzett tudására támaszkodva képes az általa képviselt szervezet érdekeinek védelmére és képviseletére.

Autonómiaja és felelőssége: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli az állami, illetve nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljait és érdekeit. Képes autonóm módon szakmai álláspontot kialakítani és döntést hozni.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The current security challenges and theories. The international security organizations in detail. Theoretical background of political violence, terrorism and intelligence. The Common Foreign and Security Policy of the EU in detail. International and domestic crisis management. Strategic studies and regional security.

Capabilities: He/she is capable of interpreting and shaping international and European integration and decision-making processes. Preparing and making decisions in international public service relations. The widescale application of integrated knowledge in the complex areas of public administration, law enforcement and defence. Analysing and assessing security challenges, threats and risks. He/she is capable of participating in the work of international organisations and institutions. He/she is capable of understanding the changes undergoing in the foreign policy, economic and security environment around Hungary.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by an ability to identify, analyse and solve problems. His/her personal attitude is characterized by the ability to work both in teams and individually. His/her personal attitude is characterized by openness, as well as criticism regarding the innovative aspirations of His/her professional field. His/her personal attitude is characterized by creativity and solution-oriented to professional challenges, and an ability to protect and represent the interest of the organization based on his/her knowledge.

Autonomy and responsibility: He/she is committed to serving and representing the goals and interests of the international organisation or public service he/she works for. He/she has a professional opinion and able to decide accordingly.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezető előadás - követelmények részletes ismertetése. A kollektív biztonság rendszere.
- 12.1.2. ENSZ alapokmány és a hatályos ENSZ dokumentumok a nemzetközi biztonságról, válságkezelésről.
- 12.1.3. Szeminárium
- 12.1.4. NATO alapokmány, releváns NATO dokumentumok a nemzetközi biztonságról, válságkezelésről, terrorizmus elleni harcról, szövetségi és tagállami kötelezettségvállalásokról.
- 12.1.5. Szeminárium
- 12.1.6. EU biztonsági stratégia, EU dokumentumok a nemzetközi biztonságról, válságkezelésről, terrorizmus elleni harcról, az EU közös kül- és biztonságpolitikájának építéséről.
- 12.1.7. Szeminárium
- 12.1.8. EBESZ biztonsági stratégia, EBESZ dokumentumok a nemzetközi biztonságról, válságkezelésről, terrorizmus elleni harcról.
- 12.1.9. Szeminárium

- 12.1.10. Alaptörvény, külpolitikai, biztonságpolitikai, védelempolitikai stratégiák és szakdokumentumok.
- 12.1.11. Szeminárium
- 12.1.12. Szeminárium
- 12.1.13. Esettanulmány: Európán kívüli egyéb regionális intézmények
- 12.1.14. Zárthelyi dolgozat – a féléves munka értékelése

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction - Details of Requirements. The system of collective security.
- 12.2.2. UN Charter and current UN documents on international security and crisis management.
- 12.2.3. Seminar
- 12.2.4. NATO Charter, relevant NATO documents on International Security, Crisis Management, Fight against Terrorism, Federal and Member State Commitments.
- 12.2.5. Seminar
- 12.2.6. EU Security Strategy, EU documents on International Security, Crisis Management, Fight against Terrorism, Building the EU Common Foreign and Security Policy.
- 12.2.7. Seminar
- 12.2.8. OSCE Security Strategy, OSCE documents on international security, crisis management, fight against terrorism.
- 12.2.9. Seminar
- 12.2.10. Fundamental Law, Foreign Policy, Security Policy, Defence Policy Strategies and Technical Papers.
- 12.2.11. Seminar
- 12.2.12. Seminar
- 12.2.13. Case study: Other regional institutions outside Europe
- 12.2.14. Test - evaluation of semester work

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A foglalkozásokon a részvétel kötelező (minimum 80%). Rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik. Ebben az esetben egyrészt a hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Másrészt a kiesett időszak pótolható az oktató által kijelölt témakörben beadott, legalább elégségesre értékelt házidolgozattal.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A szemináriumokra kiadott és kijelölt forrásanyagok feldolgozása – csoportmunkában és egyéni feldolgozással valósul meg. A csoportok létszámát az adott tancsoport összlétszáma határozza meg, de lehetőleg (min.) három fő alkot egy csoportot. A források feldolgozása, a forráskritika előre meghatározott szempontokra épül (milyen típusú szervezetről van szó, alakulása, bővülése, mélyülése, hidegháború utáni változások, 21. századi új elemek, fő feladatainak átalakulása (?). E szempontok alapján elkészített rövid szóbeli előadás (ppt) – az egyéni munka, ami kiegészül azzal a szemponttal, hogy a nemzetközi jellemzők vizsgálatánál a magyar vonatkozások is döntő szerepet játszanak. A vizsgálat összességében a nemzetközi rendszerre, a vizsgált szereplő ottani szerepére, kapcsolataira és pozíciójára fókuszál. A csoportmunka ellenőrzése történhet egyéni bemutatókkal

vagy csoport-szövívői megoldással: mind akét esetben szummatív értékeléssel a csoport kerül értékelésre. Az egyéni munka szintés szummatív értékelésű. Továbbá a félév zárthelyi dolgozat írásával fejeződik be. Az összes munka (szóbelik, zh) értékelése: gyakorlati jegy, amely ötfokozatú értékeléssel történik: 0-50% elégtelen (1), 51-70% - elégséges (2), 71-80% közepes (3), 81-90% jó (4) és 91-100% jeles (5).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a tantárgyi tematika 14. pontjában meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon. Továbbá a 15. pont szerinti félévet átfogó összes munka minimum elégséges értékelhetősége.

16.2. Az értékelés:

A félév aláírásának feltétele a tantárgyi tematika 14. pontban leírt követelmények; a félév végén: zárthelyi dolgozat, gyakorlati jegy a 15. pontban foglaltak szerint. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás és a gyakorlati jegy megszerzése.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. A magyar biztonsági koncepciók rendszerének dokumentumai (Nemzeti Biztonsági Stratégia 2020, Nemzeti Katonai Stratégia 2012, Nemzeti Kiberbiztonsági Stratégia 2013.)
2. Marsai Viktor-Molnár Anna-Wagner Péter (szerk.): Nemzetközi biztonsági szervezetek, Budapest, Dialóg Campus Kiadó, 2019. ISBN: 9786155945755

17.2. Ajánlott irodalom:

1. A közigazgatási szakvizsga. Kül- és biztonságpolitikai ágazat, 2018.
2. Magyar külpolitika az uniós elnökség után. Külügyminisztérium, 2011.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Remek Éva, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** HNBTTMA08
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Nemzetközi biztonsági szervezetek
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** International Security Studies
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1.** 3 kredit
  - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA biztonsági tanulmányok szakirány
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Molnár Anna, PhD, egyetemi tanár
- 8. A tanórák száma és típusa**
  - 8.1.** össz óraszám/félév:
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
  - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)
  - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy az elméleti órák során a hallgatók általános ismereteket kapjanak főbb nemzetközi biztonsági intézmények elméleti hátterével, felépítésével, illetve működésével kapcsolatban. A hallgatók megismerik a Magyarország számára kulcsfontosságú nemzetközi biztonsági intézmények alapidokumentumait, működésük politikai összefüggéseit (NATO, EU, ENSZ, EBESZ). Gyakorlati példák alapján a tantárgy részét képezi e szervezetek működésének biztonságpolitikai szempontú értelmezése és missziós tevékenységének ismertetése.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The objective of this course is to give general introduction and overall knowledge about the main International Security Institutions. The lecture will start with the presentation of the UN, than focusing on the European International Security Institutions, such as the EU and the OSCE. The course will then follow the introduction of the NATO. Based on case studies students will be familiarised with the practice of International Security Institutions.
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a nemzetközi intézményrendszer együttműködésének szabályait és sajátosságait, valamint a tagállami érdekérvényesítés mechanizmusát.

Képességei: Képes a nemzetközi és hazai biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és fenyegetések elemzésére és értékelésére. Képes a nemzetközi tagságokból, partnerkapcsolatokból, egyéb szervezeti kapcsolatokból következő honvédelmi kötelességek, feladatok, folyamatok értelmezésére, ezek beépítésére a biztonság- és védelempolitikai szervezetek döntési folyamataiba.

Attitűdje: Nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett az adott szervezett céljai és érdekei mellett.

Autonómiája és felelőssége: Nemzetközi biztonsági szervezetben végzett munkavégzés esetén képes a nemzetközi munkáltató céljainak és érdekeinek szolgálatára.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/she is familiar with the rules and characteristics of international institutional co-operation, the mechanism of vindicating the interests of member states.

Capabilities: He/she is capable of analysing and assessing challenges, risks and threats threatening the international and home security. He/she is capable of interpreting defence duties, tasks and processes following from international memberships, partnerships or other relationships, and incorporating them in the decision-making processes of security- and defence policy organs.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by a commitment to the objectives and interests of the international organization, if employed by any.

Autonomy and responsibility: He/she is committed to serving the aims and the interests of the international security organization, if employed by any.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Nemzetközi biztonsági szervezetek
- 12.1.2. ENSZ, szakosított intézmények, humánbiztonság
- 12.1.3. ENSZ missziók
- 12.1.4. Európai Unió biztonsági szerepe
- 12.1.5. EBESZ missziók
- 12.1.6. I. zárthelyi dolgozat
- 12.1.7. NATO-műveletek és missziók
- 12.1.8. Az Arab Liga és az Iszlám Konferencia Szervezete+B48
- 12.1.9. Afrikai Unió missziói
- 12.1.10. Az ázsiai kontinens integrációi (SCO, ASEAN) és a biztonság
- 12.1.11. Latin-amerikai és amerikai integrációk biztonsági dimenziói
- 12.1.12. II. zárthelyi dolgozat
- 12.1.13. Zárthelyi dolgozat javító

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. International Security Organisations
- 12.2.2. UN
- 12.2.3. UN, specialized institutions, human security
- 12.2.4. UN missions
- 12.2.5. Security Role of the European Union
- 12.2.6. OSCE Missions
- 12.2.7. Mid-term writing test
- 12.2.8. NATO Missions and Operations
- 12.2.9. Arab League and Organization of the Islamic Conference
- 12.2.10. African Union Missions

- 12.2.11. Integrations of the Asian continent (SCO, ASEAN) and security
- 12.2.12. Security dimensions of Latin American and American integrations
- 12.2.13. End-of-term writing test
- 12.2.14. End-of-term writing test (correction)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni. Az igazolatlan hiányzás nem pótolható. 25% feletti igazolatlan hiányzással az aláírás megtagadásra kerül.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A feladatok pótlása a tárgyfelelőssel egyeztetve történik. A zárthelyi dolgozat esetében az értékelés a hallgató által elért pontok alapján a következő módon történik: 0-50% = elégtelen (1), 51%-62,5%= elégséges (2), 63%-75% = közepes (3), 76%- 87,5%= jó (4), 88%-100 = jeles (5). Megajánlott jegy adható a zárthelyi dolgozatok végeredménye alapján (a kapott jegyek átlaga). A megajánlott jegy feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges zárthelyi dolgozati eredmények.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A 14. és 15. pontban szereplő feltételek teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Írásbeli vizsga. Az írásbeli kollokvium esetében az értékelés a hallgató által elért pontok alapján a következő módon történik:

0-50% = elégtelen (1)

51%-62,5%= elégséges (2)

63%-75% = közepes (3)

76%- 87,5%= jó (4)

88%-100 = jeles (5)

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges vizsgajegy.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Molnár Anna: Az Európai Unió külkapcsolati rendszere és eszközei. Budapest, Dialog Campus Kiadó, 2018. ISBN: 978-615-5877-06-3
2. Szenes Zoltán – Kecskeméthy Klára: NATO 4.0 és Magyarország. 20 év tagság, 30 év együttműködés. Budapest, Zrínyi Kiadó. 2019. ISBN: 978-963-327-770-6
3. Szenes Zoltán: Katonai biztonság napjainkban. Új fenyegetések, új háborúk, új elméletek. 73-83. In: Finszter Géza, Sabjanics István (Szerk.): Biztonsági kihívások a 21. században. Budapest, Dialóg Campus Kiadó, 2017. ISBN: 9786155680502
4. Molnár Anna - Wagner Péter – Marsai Viktor (szerk.): Nemzetközi biztonsági szervezetek. Budapest, Dialog Campus Kiadó, 2019. ISBN: 978-615-5945-75-5
5. Prandler Árpád, Blahó András: Nemzetközi szervezetek és intézmények. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2014. ISBN: 9789630595278

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Jochen Rehl: Handbook for decision makers, The Common Security and Defence Policy of the European Union. Wien, Armed Forces Printing Centre. 2017. ISBN: 978-92-95201-08-8
2. Shared Vision, Common Action: A Stronger Europe. A Global Strategy for the European Union's Foreign And Security Policy. 2016.
3. Benes Károly, Fucsku Sándor, Gelsei András, Kiss Petra, Mártonffy Balázs, Molnár Anna, Siposné Kecskeméthy Klára, Zsolt Melinda: NATO partnerség. Budapest, Nemzeti Közzolgálati Egyetem. 2014. ISBN: 978-615-5305-81-8.
4. Jacob Katz Cogan, Ian Hurd, and Ian Johnstone (ed.): The Oxford Handbook of International Organizations. Oxford Handbook, 2016. ISBN: 9780199672202
5. Hylke Dijkstra: International Organizations and Military Affairs' by Hylke Dijkstra. Routledge, 2016. ISBN: 9781138195882

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Molnár Anna, PhD,
egyetemi tanár sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁNJTM09
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Nemzetközi humanitárius jog
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** International Humanitarian Law
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA biztonsági tanulmányok szakirány
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Nemzetközi Jogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Csapó Zsuzsanna, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A nemzetközi humanitárius jog elhelyezése a nemzetközi jog rendszerében, alapfogalmainak részletezése. Az egyes személyek jogi helyzete, az őket megillető jogi védelem. A hadviselés joga, az alkalmazható harceszközök és az igénybe vehető hadviselési módok. A hadifoglyokra irányadó szabályok. A megszállás irányadó szabályai. A civilek védelme és a különleges védelem alá tartozó objektumok: egészségügyi létesítmények, kulturális javak. A Nemzetközi Vöröskereszt. A jogsértésekért való felelősségre vonás lehetősége.
A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The place of international humanitarian law within the system of international law and its basics. Legal status of various individuals and their legal protection. Law of conduct of hostilities, means and methods of warfare. Rules governing treatment of PoWs (prisoners of war) and of occupation. Protection of civilians and civilian objects, including those under special protection. ICRC - International Committee of the Red Cross. Responsibility for violations.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a nemzetközi jog összefüggéseiről, a nemzetközi szervezetek rendszeréről. Rendelkezik nemzetközi jogi és hadijogi ismeretekkel.

Képességei: Képes a nemzetközi, illetve európai integrációs és döntéshozatali folyamatok értelmezésére és az azokban való hatékony részvételre. Képes a nemzetközi szervezetek és intézmények tevékenységében való részvételre. Képes a magas színvonalú, akár stratégiai jellegű elemzésekre és szakértői munkára. Képes végrehajtó és irányító feladatkörök ellátására nemzetközi kapcsolatok területén.

Attitűdje: Elkötelezett a közszolgálat, nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljai és érdekei iránt, képes felelősségteljes és toleráns magatartás tanúsítására, valamint mások véleményének tiszteletben tartására. Kellő empátiával viseltetik a különböző társadalmi

csoportok problémái iránt.

Autonómiája és felelőssége: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli az állami, illetve nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljait és érdekeit. Képes mérlegelni a lehetőségek között, és az általa képviselt szervezet szakmai érdekeit és céljait szem előtt tartva kiválasztani a legmegfelelőbb megoldást. Képes autonóm módon szakmai álláspontot kialakítani és döntést hozni.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/she is familiar with international law and international organizations. He/she is familiar with humanitarian law.

Capabilities: He/she is capable of interpreting and shaping international and European integration and decision-making processes. Preparing and making decisions in international public service relations. The widescale application of integrated knowledge in the complex areas of public administration, law enforcement and defence. Analysing and assessing security challenges, threats and risks. He/she is capable of participating in the work of international organisations and institutions. He/she is capable of understanding the changes undergoing in the foreign policy, economic and security environment around Hungary.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by the commitment to public service; commitment to the goals and interests of the organization if working for an international one; responsible and tolerant behaviour, respect for the opinions of others. His/her personal attitude is characterized by an ability to identify, analyse and solve problems. His/her personal attitude is characterized by an ability to share his/her professional opinion with regard to the interests and goals of the organization. His/her personal attitude is characterized by an ability to protect and represent the interest of the organization based on his/her knowledge.

Autonomy and responsibility: He/she is committed to serving and representing the goals and interests of the international organisation or public service he/she works for. He/she is able to consider options and select the best alternative while taking into consideration the professional interests and goals of his/her profession. He/she has a professional opinion and able to decide accordingly.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. A nemzetközi jog és a fegyveres erő alkalmazása: jus ad bellum – jus in bello
- 12.1.2. A nemzetközi hadijog rendszere, forrásai
- 12.1.3. A nemzetközi hadijog alapelvei
- 12.1.4. A nemzetközi hadijog alkalmazási köre: nemzetközi és belső konfliktusok, valamint „vegyes” helyzetek
- 12.1.5. Személyek helyzete a nemzetközi hadijog területén: a hadifogoly státusz, a polgári személyek helyzete
- 12.1.6. A kulturális javak védelmének nemzetközi jogi rendszere
- 12.1.7. A hadviselés szabályai, a megszállásra vonatkozó jogi rezsim, Nem-kormányzati szervezetek szerepe: a Vöröskereszt Nemzetközi Bizottsága, NGO-k, média
- 12.1.8. Zárthelyi dolgozat
- 12.1.9. A hadijogi szabályok megsértésének büntetőjogi következményei
- 12.1.10. A jogsértésekért való felelősségre vonás a belső jog alapján - a hazai büntetőjogi szabályok áttekintése

- 12.1.11. A jogsértésekért való felelősségre vonás a nemzetközi jog alapján és nemzetközi büntetőbírói intézmények szintjén
- 12.1.12. Nemzetközi hadijog és az emberi jogok, Az emberi jogi jogsértésekért való állami felelősség a fegyveres erő alkalmazása esetén – hadijog a strasbourgi bíróság gyakorlatában
- 12.1.13. A terrorizmussal szembeni fellépés hadijogi vonatkozásai
- 12.1.14. Zárthelyi dolgozat

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. International law and the use of force: ius ad bellum and ius in bello
- 12.2.2. Sources of the law of war
- 12.2.3. Basic principles of the law of war
- 12.2.4. Application of international humanitarian law in international and non-international armed conflicts (and the "mixed" situations)
- 12.2.5. Legal situation and protection of various individuals. Prisoners of war. Protection of the civilian population
- 12.2.6. Protection of cultural property during armed conflict
- 12.2.7. Conduct of hostilities, means and methods of warfare. Law of occupation. The role of non-governmental organisations: the International Committee of the Red Cross, NGOs, media
- 12.2.8. Test
- 12.2.9. Criminal responsibility for violations of international humanitarian law
- 12.2.10. Responsibility for violations of the law of war – prosecution of international crimes under national (Hungarian) law
- 12.2.11. Responsibility for violations of the law of war – prosecution of international crimes under international law, by international criminal courts
- 12.2.12. International humanitarian law and human rights. State responsibility for human rights violations during armed conflict: case-law of the European Court of Human Rights concerning the law of war
- 12.2.13. Terrorism and the rules of war
- 12.2.14. Test

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az órák 75 %-án kötelező a részvétel. A hiányzási kvóta túllépése az aláírás megtagadását vonja maga után. Ha a hallgató igazolt hiányzásai (pl. betegség, tanulmányi versenyen való részvétel, Erasmus-ösztöndíj, stb. okán) meghaladnák a 25 %-ot, a hallgató az oktató által meghatározott plusz feladatot köteles teljesíteni (pl. prezentációt tartani vagy beadandót készíteni).

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Évközi zárthelyi dolgozatok – lásd a tematikában – sikeres teljesítése (min. 50%+1 pont). Ha a hallgató önhibáján kívül nem tudja megírni a zárthelyi dolgozatot (pl. betegség, baleset, tanulmányi verseny, stb. miatt), konzultálnia kell a pótlásról az oktatóval.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel az előadások 75 %-án (lásd a 14. pontnál kifejtetteket), valamint az évközi zárthelyi

dolgozatok sikeres teljesítése (min. 50%+1 pont).

16.2. Az értékelés:

Az érdemjegyet az órai jelenlét határozza meg (az előadások minimum 75%-ának látogatása kötelező), az aktív órai munka, valamint a zárthelyi dolgozatok eredménye (elégéses: 50% + 1 ponttól). A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégéses érdemjegy (lásd a 16.1. és a 16.2. pontban kifejtetteket).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégéses kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Kardos Gábor – Lattmann Tamás (szerk.): Nemzetközi jog. Budapest, ELTE Eötvös Kiadó, 2015. ISBN: 978 963 312 022 4
2. Lattmann Tamás: Nemzetközi humanitárius jog (egyetemi jegyzet). Nemzeti Közszerológati Egyetem, 2013.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Tóth Judit: Humanitárius jog a gyakorlatban (egyetemi jegyzet). SZTE ÁJTK, 2014.
2. Roy Gutman, David Rieff (szerk.): Háborús bűnök. Budapest, Zrínyi Kiadó, 2002. ISBN: 9633273595.
3. Csapó Zsuzsanna (szerk.): Emlékkötet Herczegh Géza születésének 85. évfordulójára – A ius in bello fejlődése és mai problémái. PTE ÁJK, 2013. ISBN: 978 963 642 574 6
4. Lattmann Tamás: Békefenntartás, ENSZ-műveletek és a nemzetközi jog. In: Szenes Zoltán (szerk.): Válságkezelés és békefenntartás az ENSZ-ben. Nemzeti Közszerológati Egyetem. 2013.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Csapó Zsuzsanna, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** ESVKKM02
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Politikai erőszakformák, a terrorizmus és a hírszerzés
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** The Forms of political Violence, terrorism and
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1.** 3 kredit
  - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA biztonsági tanulmányok szakirány
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Eötvös József Kutatóközpont, Stratégiai Védelmi Kutatóintézet
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Tóth Péter, CsC, tudományos főmunkatárs
- 8. A tanórák száma és típusa**
  - 8.1.** össz óraszám/félév:
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
  - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
  - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Az interdiszciplináris megközelítésben a hallgatók általános ismereteket kapnak a szervezett politikai erőszakformákról (az államcsínytól a zendülésig), a terrorizmus fogalmáról, a terrorizmus történeti korszakairól, a terrorizmust kiváltó okokról, a vallásos terrorizmusról, állami és nem állami terrorizmusról és ezek kapcsolatáról a terrorelhárítással és az emberi jogokkal, és megvizsgáljuk képes-e a terrorizmus elérni a célját. A kurzus átfogó képet ad az olyan szervezett politikai erőszakformákról, amik szintén jellemzői a jelen nemzetközi rendszernek, mint a felkelés és felkelésellenes hadviselés, az állami szereplők által végrehajtott célzott gyilkosságok vagy a hibrid háború.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Thanks to the interdisciplinary nature, the students will gain general knowledge about organized forms of political violence (from coup d'états to mutiny), about theoretical concepts, chronology, main causes of terrorism, and its relation to counterterrorism and human rights, and we will look at the issue whether terrorism can succeed. The course will give an overview of the forms of political violence, which are characteristic in the international system, like insurgency and counterinsurgency warfare, targeted killings conducted by state actors or hybrid warfare.
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a politikai erőszakformák, a terrorizmus és a hírszerzés elméleti hátterét.

Képességei: Képes integrált ismeretek széleskörű alkalmazására a közigazgatási, rendészeti és honvédelmi komplex területeken.

Attitűdje: Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik.

Autonómiája és felelőssége: Képes autonóm módon szakmai álláspontot kialakítani és döntést hozni.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Strategic studies and regional security.

Capabilities: The widescale application of integrated knowledge in the complex areas of public administration, law enforcement and defence.

Attitude: An ability to identify, analyse and solve problems.

Autonomy and responsibility: He/she has a professional opinion and able to decide accordingly.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezetés
- 12.1.2. Államközi háború
- 12.1.3. Felkelés
- 12.1.4. Gerilla hadviselés
- 12.1.5. Felkelésellenes hadviselés 1945-1989
- 12.1.6. Felkelésellenes hadviselés 2001 után
- 12.1.7. Polgárháború
- 12.1.8. Terrorizmus fogalmi bevezető és általános jellemzők
- 12.1.9. Terrorizmus fejlődése, történeti szakaszai
- 12.1.10. Terrorfenyegetettség jellemzői
- 12.1.11. Terrorizmuselhárítás és problémái
- 12.1.12. Célzott gyilkosság
- 12.1.13. Hibrid háború
- 12.1.14. Zárthelyi dolgozat

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction
- 12.2.2. Interstate War
- 12.2.3. Uprising
- 12.2.4. Guerrilla warfare
- 12.2.5. Anti-Uprising War 1945-1989
- 12.2.6. Anti-Uprising War after 2001
- 12.2.7. Civil War
- 12.2.8. Conceptual introductory and general characteristics of terrorism
- 12.2.9. Evolution of terrorism, its historical stages
- 12.2.10. Terrorist threat characteristics
- 12.2.11. Counter-terrorism and its problems
- 12.2.12. Targeted murder
- 12.2.13. Hybrid War
- 12.2.14. Written Examination

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az órák 75 százalékán kötelező a részvétel. A hiányzási kvóta túllépése az aláírás megtagadását vonja maga után.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Zárthelyi dolgozat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A 14. és 15. pontban foglaltak teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy (GYJ) a kiadott feladatok elvégzése alapján. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és gyakorlati jegy (GYJ).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Maras, Marie-Helen: A terrorizmus elmélete és gyakorlata. Budapest, Antall József Tudásközpont, 2016. ISBN: 9786155559150
2. A világ terrorfenyegetettségének alakulása 2004 és 2011 között. (SVKK Elemzések, 2012/9 és 2012/10 ISSN 2063-4854
3. Tálás Péter (szerk.): A terrorizmus anatómiája. Budapest, Zrínyi Kiadó, 2006. ISBN: 9633274125
4. Kaiser Ferenc - Tálás Péter: Politikai erőszakformák. Nemzet és Biztonság, 2012/5-6.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bowden, Mark: A drogbáró halála, Budapest, Atheneum 2000 Kiadó, 2002. ISBN: 9639261793
2. Che Guevara: Bolíviai napló, Ulpius-ház kiadó, 2006. ISBN: 9789637253416
3. Kemény János: A felkelésellenes hadviselés lakosságközpontú elméletének fejlődése a XX-XXI. században, Budapesti Corvinus Egyetem, 2014.
4. Lawrence Wright: Magasba nyúló tornyok, Budapest, Tericum Kiadó, 2008. ISBN: 9789639633384

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Tálás Péter, CsC,
tudományos főmunkatárs sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** HKKNBM01
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Stratégia a modern korban
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Strategy in the Modern Era
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1.** 3 kredit
  - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA biztonsági tanulmányok szakirány
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Katonai Nemzetbiztonsági Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Kaiser Ferenc, PhD, egyetemi docens
- 8. A tanórák száma és típusa**
  - 8.1.** össz óraszám/félév:
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
  - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
  - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A stratégiai gondolkodás egyes területeinek fejlődése. A technológiai és a társadalmi fejlődés hatása a modern stratégiai gondolkodásra. A stratégia fogalmának átalakulása a második világháborút követően.
A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The evolution of some areas on the strategic thinking. The influence of the technological and social development on the modern strategic thinking. The transition of concept of strategy after the second world war.
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeretekkel rendelkezik a stratégiai tanulmányokra és a regionális biztonságra vonatkozóan.

Képességei: Képes integrált ismeretek széleskörű alkalmazására a közigazgatási, rendészeti és honvédelmi komplex területeken.

Attitűdje: Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik.

Autonómiája és felelőssége: Képes autonóm módon szakmai álláspontot kialakítani és döntést hozni.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Strategic studies and regional security.

Capabilities: The widescale application of integrated knowledge in the complex areas of public administration, law enforcement and defence.

Attitude: An ability to identify, analyse and solve problems.

Autonomy and responsibility: He/she has a professional opinion and able to decide accordingly.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. A stratégia fogalma, tárgya. A stratégia fogalmának átalakulása
- 12.1.2. Szeminárium
- 12.1.3. A tengeri hadviselés elmélete, teoretikusai
- 12.1.4. Szeminárium
- 12.1.5. A gerilla hadviselés elmélete, teoretikusai
- 12.1.6. Szeminárium
- 12.1.7. Geopolitika
- 12.1.8. Szeminárium
- 12.1.9. A stratégia fogalmának kibővülése
- 12.1.10. Zárthelyi dolgozat

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. The concept and object of strategy
- 12.2.2. Seminar
- 12.2.3. The theory and theorist of naval warfare
- 12.2.4. Seminar
- 12.2.5. The theory and theorists of guerilla warfare
- 12.2.6. Seminar
- 12.2.7. Geopolitics
- 12.2.8. Seminar
- 12.2.9. The widening of the concept of strategy
- 12.2.10. Written examination

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles az órák minimum 60%-án résztvenni. Indokolt esetben orvosi igazolással, illetve beadandó írással lehet a hiányzásokat pótolni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Aktív szereplés a szemináriumi órákon: a kiadott irodalom elolvasása, abból felkészülés a szemináriumon átbeszélendő kérdéskörökre, részvétel a téma megvitatásában.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Aktív részt vétel az órák 60%-án. A félév végi zárthelyi dolgozat legalább elégségesre (60%) történő megírása.

16.2. Az értékelés:

Aktív részvétel a szemináriumi órák legalább 60%-án (erre alkalmanként egy jegyet kap a hallgató, amelyek átlaga legalább elégséges kell, hogy legyen), illetve a félév végi zárthelyi dolgozat

legalább elégségesre történő megírása.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Baylis, John (szerk.): A stratégia a modern korban. Budapest, Zrínyi Kiadó, 2005. ISBN: 963-327-400-3
2. Kaiser Ferenc: A blokádnak elmélete és gyakorlata a tengeri hadviselésben; in.: Aetas(szerk: Pelyach István) Szeged, 22. évfolyam, 2007. 4. szám. ISSN: 0237-7934.
3. Forgács Balázs: Káosz vagy rend a gerilla hadviselésben? In.: Kommentár, 2008. 1. szám, ISSN: 1787-6974.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Fischer Ferenc: A kétpólusú világ, 1945-1989: Tankönyv és atlasz. Budapest-Pécs, Dialóg Campus Lap- és Könyvkiadó Kft., 2014. ISBN: 9789632853
2. Gazdag Ferenc: Geopolitika és biztonság. Budapest, Zrínyi Kiadó, 2006. ISBN: 9633274133

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Kaiser Ferenc, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** ÁTKTMO31
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Szervezeti és vezetői kommunikáció
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Organisational and Leadership Communication
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1.** 3 kredit
  - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA biztonsági tanulmányok szakirány
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Társadalmi Kommunikáció Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Bajnok Andrea, adjunktus
- 8. A tanórák száma és típusa**
  - 8.1.** össz óraszám/félév:
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
  - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
  - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A gyakorlat tömbösített formában, a tapasztalati tanulást elősegítő, kislétszámú csoportokban zajlik. A gyakorlatok célja a szervezeti és vezetői kommunikációs kompetenciáik fejlesztése. A gyakorlat során a hallgatók megismerik a hatékony, gyors, pontos, átlátható kommunikáció feltételeit, és inspirációt merítenek ezen feltételek fejlesztésére és kialakítására, új technikák alkalmazására. A szervezetben a vezető feladata, hogy megfelelő színteret biztosítson a feladatok, problémák, konfliktusok, stratégiák megvitatására, és az információk áramlására.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course takes place in 4 hours blocks, with small groups promoting experiential learning. The aim of the exercises is to develop their organizational and managerial communication competencies. During the practice, students will learn the conditions for effective, fast, accurate, transparent communication, and will be inspired to develop and develop these conditions and apply new techniques. It is the job of the leader in the organization to provide an appropriate platform for discussing tasks, problems, conflicts, strategies, and the flow of information.
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a hazai közszolgálati életpályák jellemzőit, a közszolgálatra vonatkozó jogszabályokat és a nemzetközi szervezetekben való alkalmazás feltételeit. Ismeri a nemzetközi tárgyalások és kommunikáció, illetve a közösségi média nemzetközi kapcsolatokban betöltött szerepét és a protokoll jellemzőit a közszolgálatban.

Képességei: Képes hatékony közszolgálati kommunikációra – eredményes tárgyalási és együttműködési technikák alkalmazására – és az ügyfelekkel való ügy- és ügyfélorientált kommunikációra. Képes a vezetői döntések előkészítésére és a döntéshozatali eljárásban való aktív részvételre, a feldolgozott információk alapján képes reális értékítéletre és önálló szakmai javaslat megfogalmazására.

Attitűdje: Nyitott a csoportmunkára és az egyéni munkavégzésre, továbbá a folyamatorientált munkavégzésre is. Mások véleményét tiszteletben tartja, ugyanakkor álláspontját hitelesen képviseli.

Autonómiája és felelőssége: Szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel és a hivatali út betartásával szervezi munkáját és az irányítása alatt dolgozó munkatársak tevékenységét.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Is familiar with the characteristics of career paths in public service in Hungary, legislation of public service and its relevance in international organisations. Is familiar with The role of international negotiations and communication and social media in international relations, and the characteristics of protocol in public service.

Capabilities: Is capable of communicating efficiently in public service, using effective negotiation and cooperation techniques and maintaining a case- and client-centred approach. Is capable of preparing managerial decisions and taking an active part in the decision-making process; making realistic judgment based on information processed; and making professional proposals.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by an openness for both team work and individual work and a process-oriented approach. His/her personal attitude is characterized by respect towards other people's opinions while adopting an authentic viewpoint.

Autonomy and responsibility: Autonomy and responsibility: To organise his/her work and that of his/her inferiors with autonomy, responsibility and respect for official means in line with his/her position in the organisation.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Vezetés és kommunikáció. A vezető szerepe a szervezeti kommunikációban.
- 12.1.2. Átlátható szervezet, etikus vezetés és kommunikáció.
- 12.1.3. Vezetélméleti megközelítések.
- 12.1.4. A vezetői szerep betöltéséhez szükséges kompetenciák.
- 12.1.5. Vezetői stílusok, szerepek, szerepeltvárások, szerepfelfogások és kommunikáció.
- 12.1.6. Szervezeti identitás, szervezeti szocializáció és teljesítmény összefüggései.
- 12.1.7. Bizalomépítés, szervezeti kultúra építése.
- 12.1.8. A formális csapatmunka szervezése a közös célok elérése érdekében való befolyásolás eszközeivel.
- 12.1.9. Az asszertív kommunikáció.
- 12.1.10. Vezetői hitelesség és motiváció.
- 12.1.11. Zavarok a kommunikációban. Kommunikációs gátak, blokkok beazonosítása, feloldási lehetőségük.
- 12.1.12. Konfliktuskezelés.
- 12.1.13. A bevonás eszközei. Hatékony kommunikációs eszközök csoportos problémamegoldás esetén. Delegálás.
- 12.1.14. Az információszerzés, az információmegosztás és az információ nyilvánossá tételének gyakorlata.

12.2. Angolul – English:

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni. Hiányzás esetén, a személyes jelenlét pótlása egyéni munkával, beküldendő dolgozat vagy szóbeli beszámoló formájában történhet.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A gyakorlaton szerzett tapasztalatokról önreflexiós összefoglaló készítése: milyen tapasztalatokkal gyarapodott a hallgató, hogyan látta a gyakorlatok folyamatát, milyen személyes fejlődési utakat és lehetőségeket lát maga előtt a gyakorlat folyamányaként. Az összefoglalót minimum 10.000 karakter (szóközökkel) terjedelemben kell megírni, és a szorgalmi időszak vége előtt egy héttel leadni az oktatónak.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Minimum 75%-os részvétel a tanórákon, önreflexiós összefoglaló elkészítése.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés 3 fokozatú: jól megfelelt, megfelelt, nem felelt meg. Kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a reflexiós dolgozat beküldése, valamint annak minimum megfelelt értékelése.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Jenei Ágnes: Vezetés és kommunikáció. NKE jegyzet. ÁROP-2.2.13-2012-2012-0001, Közigazgatási Vezetői Akadémia. 2013.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Thun, F. S. : A kommunikáció zavarai és feloldásuk. Általános kommunikációpszichológia. Budapest, Háttér Kiadó, 2012. ISBN: 9786155124068
2. Patrick Lencioni: Az ideális csapatjátékos. Budapest, HVG Kiadó, 2016. ISBN: 978 -963-304-384-4

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Bajnok Andrea,
adjunktus sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** RNETM02
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** A gazdasági bűnözés elleni fellépés nemzetközi és európai dimenziói
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** International and European aspects of suppressing economic crime
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1.** 3 kredit
  - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA rendészeti szakirány
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Rendészettudományi Kar, Nemzetközi és Európai Rendészeti Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Hollán Miklós, PhD, egyetemi docens
- 8. A tanórák száma és típusa**
  - 8.1.** össz óraszám/félév:
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
  - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
  - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Alapvető ismeretek a gazdasági bűncselekményekről és az ellenük való fellépés büntetőjogi és rendészeti eszközeiről. Kiemelt figyelmet fordítunk a befektetők, a hitelezők és a költségvetés elleni, illetve a fizetési eszközökkel kapcsolatos és informatikai bűncselekményekre.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Prevention and suppression of economic criminal offences: countermeasures in criminal law and administrative law. Special attention is given to criminal law protection of investors, credit institutions and public revenues, as well as to counterfeiting financial instruments and cyber-crime.
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a nemzetközi és uniós bűnügyi együttműködés sajátosságait a gazdasági bűncselekmények kapcsán. Ismeri a nemzetközi és uniós rendőri együttműködés sajátosságait a gazdasági bűncselekmények kapcsán.

Képességei: Képes a nemzetközi szervezetek és intézmények tevékenységében való részvételre a gazdasági bűncselekmények elleni fellépés kapcsán.

Attitűdje: Konstruktívan és megértően viszonyul a közigazgatás tőle eltérő szakmai álláspontot képviselő szereplőihöz a gazdasági bűncselekmények elleni fellépés kapcsán.

Autonómiája és felelőssége: Szakmai álláspontjának képviselésével bátran és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában a gazdasági bűncselekmények elleni fellépés kapcsán.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The peculiarities of international and EU criminal cooperation. The peculiarities of international and European police cooperation with regard to economic crime.

Capabilities: Participating in the work of international organisations and institutions with regard to suppression of economic crime.

Attitude: Positive attitude to and understanding of different opinions of other players of public administration with regard to suppression of economic crime.

Autonomy and responsibility: By representing his/her professional position, he/she responsibly participates in the operation of his/her work organisation, in the elaboration, discussion and implementation of professional concepts with regard to suppression of economic crime.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Gazdasági bűnözés és gazdasági bűncselekmények
- 12.1.2. A gazdasági bűncselekmények határon átnyúló elkövetésének büntetőjogi kérdései
- 12.1.3. A gazdasági bűncselekmények határon átnyúló elkövetése és a büntető eljárás
- 12.1.4. A gazdasági bűnözés és a közigazgatási szankciók
- 12.1.5. Gazdasági bűncselekmények felderítése a közigazgatási eljárásban
- 12.1.6. A ne bis in idem elve és a gazdasági bűncselekmények szankcionálása
- 12.1.7. Gazdasági bűncselekmények és a nemzetközi (európai) bűnügyi együttműködés
- 12.1.8. Gazdasági bűncselekmények és a nemzetközi (európai) rendészeti együttműködés
- 12.1.9. Gazdasági bűncselekmények és a nemzetközi (európai) közigazgatási együttműködés
- 12.1.10. A befektetők elleni bűncselekmények
- 12.1.11. A hitelezők elleni bűncselekmények
- 12.1.12. A költségvetés elleni bűncselekmények
- 12.1.13. A fizetési eszközökkel kapcsolatos bűncselekmények
- 12.1.14. Az informatikai bűncselekmények

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Economic Crimes and Related Criminal Offences
- 12.2.2. Criminal Law and Transnational Economic Crimes
- 12.2.3. Criminal Procedural Law and Transnational Economic Crimes
- 12.2.4. Economic Crimes and Administrative Sanctions
- 12.2.5. Investigating Economic Crimes in Administrative Procedures
- 12.2.6. The Ne bis in idem Principle and Sanctioning Economic Crimes
- 12.2.7. Economic Crimes and International and European Co-operation in Criminal Matters
- 12.2.8. Economic Crimes and International and European Police Co-operation
- 12.2.9. Economic Crimes and International and European Co-operation in Administrative Matters
- 12.2.10. Criminal Offences against Investors
- 12.2.11. Criminal Offences against Creditors
- 12.2.12. Criminal Offences against National Budget

- 12.2.13. Criminal Offences Comitted in Connection with Non-cash Means of Payment
12.2.14. Computer-related Criminal Offences
12.2.15.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az aláírás feltétele, hogy a hallgató a foglalkozások 75%-án részt vegyen. Ha a hallgató az elfogadható hiányzások mértékét túllépi, az aláírást megtagadjuk. Orvosi igazolásra három képzési alkalomra nézve van lehetőség.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

1 db zárthelyi dolgozat megírása a 8. képzési alkalom idején az 1-7. képzési alkalom tananyagából. 1 db beadandó dolgozat elkészítése és leadása a 12. képzési alkalomig. A dolgozat minimális terjedelme 20 000 karakter. Témája az egyik hallgató által választott képzési alkalom témája (12. pont) vagy az oktatóval egyeztetett más szabálysértési jogi téma. A beadandó dolgozat legyen önálló munka eredménye és abban legyen hivatkozva (idézve) legalább tíz interneten kívül is elérhető szakirodalmi forrás.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Foglalkozásokon való megfelelő részvétel (14. pont) a zárthelyi dolgozaton (15. pont) legalább elégséges érdemjegy megszerzése, a beadandó dolgozat (15. pont) elfogadása az oktató részéről.

16.2. Az értékelés:

A zárthelyi dolgozatok értékelése az elérhető pontszám 55 %-tól elégséges, 70 %-tól közepes, 80-tól % jó, 90 %-tól jeles érdemjegy. Ugyanez vonatkozik a zárthelyi dolgozatok pótlására is.

A beadandó dolgozat legyen önálló munka eredménye és abban legyen hivatkozva (idézve) legalább tíz interneten kívül is elérhető szakirodalmi forrás.

A kollokvium szóbeli vizsga, ötfokozatú érdemjeggyel a tantárgy teljes anyagából. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a kollokviumon (K) legalább elégséges érdemjegy megszerzése.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Új Btk. Kommentár 8. kötet (szerk.: Polt Péter). Budapest, Nemzeti Közszoigálati és Tankönyv Kiadó, 2013. ISBN: 978-615-5344-23-7
2. Gál István László: Új magyar büntetőjog a XXI. században: szemelvények az új Btk. Különös részének újdonságaiból. Jogtudományi Közöny, ISSN: 0021-7166, 2015/7-8.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Nagykomentár a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényhez (szerk. Karsai Krisztina). Budapest, Kluwer, 2019. XXXIX-XLIII. Fejezet

Dr. Hollán Miklós, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** RHRTM60
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Az EU határrendészeti együttműködése
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Cooperation of border policing in EU
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA rendészeti szakirány
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Rendészettudományi Kar, Határrendészeti Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Balla József, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 2 (1 EA + 1 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A hallgatók megismerik a schengeni vívmányok és az Integrált Határigazgatás tartalmát, az ezekből adódó időszerű uniós és magyar feladatokat, a Frontex, az EUROSUR (Európai Határőrizeti Rendszer) feladatát és szerepét a határigazgatási tevékenységek koordinálásában. A magyar integrált határigazgatási rendszert, a működtetéséből adódó hazai és nemzetközi feladatokat.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Students learn the content of the Schengen acquis and the Integrated Border Management, the actual tasks at EU and national level, the role and duty of Frontex, and EUROSUR (European Border Surveillance system) in coordinating border management. The Hungarian Integrated Border Management system, the operational tasks at national and international level.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a nemzetközi és európai rendészeti együttműködés sajátosságait. Ismeretekkel rendelkezik a szabadság, a biztonság és a jog térségére vonatkozóan.

Képességei: Képes a biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és kockázatok elemzésére és értékelésére.

Attitűdje: Kellő empátiával viseltetik a különböző társadalmi csoportok problémái iránt.

Autonómiája és felelőssége: Képes mérlegelni a lehetőségek között, és az általa képviselt szervezet szakmai érdekeit és céljait szem előtt tartva kiválasztani a legmegfelelőbb megoldást.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The peculiarities of international and European police cooperation. Areas of freedom, security and law.

Capabilities: Analysing and assessing security challenges, threats and risks.

Attitude: Empathy to problems of different social groups.

Autonomy and responsibility: He/she is able to consider options and select the best alternative while taking into consideration the professional interests and goals of his/her profession.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. A schengeni együttműködés kialakulásának és fejlődésének legfontosabb állomásai, dokumentumai, és időszerű kérdései.
- 12.1.2. A schengeni határ-ellenőrzési kódex tartalma, az alkalmazásából adódó időszerű nemzeti és nemzetközi kötelezettségek.
- 12.1.3. A határrendészet aktuális kihívásai.
- 12.1.4. Az Integrált Határigazgatás rendszerének kialakulása, elemei, az egyes elemek tartalma.
- 12.1.5. A nemzetközi együttműködés kiemelt szerepe, kiemelten a multilaterális intézményi együttműködés, a bilaterális kooperáció, a határellenőrzés érdekében megvalósított két- és többoldalú együttműködések.
- 12.1.6. A Frontex feladata, szervezete és tevékenysége, a Frontex-el való együttműködésből adódó nemzeti feladatok.
- 12.1.7. A magyar határellenőrzési rendszer felépítése.
- 12.1.8. A külső határok ellenőrzése.
- 12.1.9. A mélységi ellenőrzés.
- 12.1.10. A szomszédos országokkal folytatott határrendészeti együttműködés általános helyzete, a közös járőrszolgálatok, a kapcsolattartási szolgálati helyek szerepe.
- 12.1.11. A határképviselési rendszer bemutatása, a határrend fenntartása terén jelentkező nemzetközi együttműködési feladatok.
- 12.1.12. A tömeges méretű migráció rendészeti kezelésének elvei.

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. The main steps, documents and topical issues of the development of the Schengen cooperation.
- 12.2.2. The content of the Schengen Borders Code, the topical national and international obligations resulting from its application.
- 12.2.3. The current challenges for border policing.
- 12.2.4. The development of the system of Integrated Border Management, its elements and their content.
- 12.2.5. The outstanding role of international cooperation, with special emphasis on multilateral institutional and bilateral cooperation, bilateral and multilateral cooperation for border control.
- 12.2.6. The task, organisation and activities of Frontex, national responsibilities resulting from cooperation with Frontex.
- 12.2.7. The structure of the Hungarian border control system. External borders control. Inland checks. The general state of border policing cooperation with neighbouring countries, common patrol services, then role of Common Contact Point.

12.2.8. Introduction to the border representation system, international cooperation tasks in maintaining ordered conditions at the border.

12.2.9. The principles of managing mass migration by policing means.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tanórán a részvétel kötelező, mulasztás esetén a hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni és abból önállóan felkészülni, ha szükséges egyéni konzultációt kezdeményezni. A hiányzást követő első foglalkozáson az igazolását bemutatni. 30%-ot meghaladó hiányzás az aláírás megtagadását vonja maga után.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgató a félév során 1 zárthelyi dolgozatot ír és a gyakorlati foglalkozáson 1 kiselőadást tart. A zárthelyi dolgozat értékelése ötfokozatú skálán történik: 61 %-tól elégséges, 71 %-tól közepes, 81-től % jó, 91 %-tól jeles. A kiselőadás értékelése kétfokozatú: megfelelt / nem felelt meg. Nem megfelelt a kiselőadás, ha abban tárgyi tévedések vannak, nem a megadott/választott témához kapcsolódik, ha a cím és a tartalom nincs összhangban, az előadó a saját állításait nem tudja indokolni, megvédeni, illetve ha előadásmódja nem magabiztos tárgyi tudást sugároz. A meg nem írt zárthelyi dolgozatot az oktató által meghatározott időpontban egy alkalommal lehet pótolni. Az elégtelen zárthelyi dolgozatot az oktató által meghatározott időpontban egy alkalommal lehet javítani, annak sikertelensége esetén az aláírás megtagadható. A javító zárthelyi dolgozat eredménytelensége esetén az adott témakörből a szorgalmi időszak vége előtti tizedik munkanapig az oktató a hallgató részére méltányos esetben szóbeli beszámolót engedélyezhet. Kiselőadás pótlása csak abban az esetben lehetséges, ha azt a hallgató betegsége vagy egyéb méltányolható okból számára engedélyezett távollét miatt nem tudta a megadott időpontban megtartani. A pótlás feltétele, hogy a hallgató az előadását a tervezett bemutatás időpontjára eljuttassa az oktátónak (elektronikusan vagy nyomtatva). Kiselőadás pótlása az oktató által megadott időpontban történik. Nem megfelelő kiselőadás javítására nincs lehetőség.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az oktató által meghatározott feladatok határidőre és legalább elégséges (2) értékelésű elkészítése. A zárthelyi dolgozat legalább elégségesre történő megírása. Elégtelen részeredmény az aláírás megtagadását eredményezi.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy. Gyakorlati jegyként a tantárgy keretében megszerzett elméleti ismeretek kiselőadás formájában történő alkalmazása értékelhető. A gyakorlati jegy értékét a zárthelyi dolgozat 60 %-ban, míg a kiselőadás 40%-ban adja. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Az európai integrált határigazgatásra vonatkozó technikai és operatív stratégia. Frontex, Varsó, 2019. ISBN: 978-92-9471-382-7 11
2. Balla József: Határőrizeti intézkedések a migrációs válság kezelésére és megszüntetésére. In.: Tóth Péter (szerk.): Magyarország és a 2015-ös migrációs válság, Budapest, Dialóg Campus Kiadó, 2017. ISBN: 978-615-5376-63-4

3. Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1896 rendelete (2019. november 13.) az Európai Határ- és Parti Őrségről, valamint az 1052/2013/EU és az (EU) 2016/1624 rendelet hatályon kívül helyezéséről.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Balla József, Kui László: A határőrizeti célú ideiglenes biztonsági határzár és határőrizetre gyakorolt hatásai. Hadtudományi Szemle X. évfolyam 1. szám, Budapest, 2017. ISSN: 2060-0437
2. Balla József: Schengeni értékelési mechanizmus, Hadtudományi Szemle, XI. évfolyam 1. szám, Budapest, 2018. ISSN: 2060-0437

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Balla József, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** RNETM03
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Bűnözés és bűnüldözés a 21. századi Európai Unióban
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** Criminality and law enforcement in the 21st century
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1.** 3 kredit
  - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA rendészeti szakirány
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Rendészettudományi Kar, Nemzetközi és Európai Rendészeti Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Nagy Judit, PhD, egyetemi docens
- 8. A tanórák száma és típusa**
  - 8.1.** össz óraszám/félév:
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
  - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
  - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tárgy kitekintést nyújt a bűnözés 21. századi új tendenciáira, a megjelenő új, és egyre erőteljesebben erősödő bűncselekmény típusokat a fókuszba helyezve (kiberbűnözés, terrorizmus, környezetvédelmi bűncselekmények..etc). A hallgatók megismerkednek az Europol elemzési dokumentumaival (SOCTA, TE-SAT, IOCTA...etc). A tárgy emellett kitekintést nyújt a bűnüldözés legújabb instrumentumaira (EU Policy Cycle, EMPACT, JIT...etc). A kurzus keretében a hallgatók megismerkedhetnek a gyűlöletbűncselekmények jelenségével és kezelésével, a nemzetközi rendészeti képzési, továbbképzési rendszerekkel.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course gives an introduction to the new tendencies of criminality in the 21st Century focusing on the new and improving types of crimes (cybercrime, terrorism, environmental crimes...etc). Students get to know about the analytical documents of Europol (SOCTA, TE-SAT, IOCTA...etc). The course introduces the newest instruments of law enforcement (SOCTA, TE-SAT, IOCTA...etc). Within the framework of the course students will learn about hate crimes and how to handle it, and about the international law enforcement training systems.
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a nemzetközi és európai rendészeti együttműködés sajátosságait. Ismeretekkel rendelkezik a szabadság, a biztonság és a jog térségére vonatkozóan. Ismeretekkel rendelkezik az európai rendőrségi képzési együttműködésre vonatkozóan.

Képességei: Képes integrált ismeretek széleskörű alkalmazására a közigazgatási, rendészeti és honvédelmi komplex területeken. Képes a biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és kockázatok elemzésére és értékelésére.

Attitűdje: Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik.

Képes a csoportos és egyéni munkavégzésre is.

Autonómiája és felelőssége: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli az állami, illetve nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljait és érdekeit. Szakmai álláspontjának képviselőjeként bátran és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The peculiarities of international and EU criminal cooperation. Areas of freedom, security and law. Cooperation in law-enforcement training in the European Union.

Capabilities: The widescale application of integrated knowledge in the complex areas of public administration, law enforcement and defence. Analysing and assessing security challenges, threats and risks.

Attitude: An ability to identify, analyse and solve problems. The ability to work both in teams and individually.

Autonomy and responsibility: He/she is committed to serving and representing the goals and interests of the international organisation or public service he/she works for. By representing his/her professional position, he/she responsibly participates in the operation of his/her work organisation, in the elaboration, discussion and implementation of professional concepts.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezetés. Bűnözés és bűnüldözés evolúciója I.
- 12.1.2. Bevezetés. Bűnözés és bűnüldözés evolúciója II.
- 12.1.3. A bűnözés legújabb trendjei: kiberbűnözés
- 12.1.4. A bűnözés legújabb trendjei: terrorizmus
- 12.1.5. A bűnözés legújabb trendjei: környezetvédelmi bűncselekmények
- 12.1.6. Bűnüldözés nemzetközi intézményi és jogi háttere háttere (Interpol, Europol, SELEC) I.
- 12.1.7. Bűnüldözés nemzetközi intézményi és jogi háttere háttere (Interpol, Europol, SELEC) II.
- 12.1.8. Bűnüldözés új instrumentumai (EU Policy Cycle, EMPACT) I.
- 12.1.9. Bűnüldözés új instrumentumai (EU Policy Cycle, EMPACT) II.
- 12.1.10. Europol elemzési dokumentumai (SOCTA, TE-SAT, IOCTA)
- 12.1.11. Közös nyomozócsoportok
- 12.1.12. Gyűlöletbűncselekmények jelensége és kezelése.
- 12.1.13. A nemzetközi rendészeti képzési, továbbképzési rendszerek.
- 12.1.14. Tananyag összefoglalása. Félév zárása

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. The evolution of criminality and law enforcement.
- 12.2.2. The newest trends of criminality (cybercrime, terrorism, environmental crimes...etc).
- 12.2.3. The international legal and institutional background of law enforcement (Interpol, Europol, SELEC...etc).
- 12.2.4. New instruments of law enforcement (EU Policy Cycle, EMPACT, JIT...etc).
- 12.2.5. Analytical documents of Europol (SOCTA, TE-SAT, IOCTA...etc).

12.2.6. The phenomena and handling of hate crimes.

12.2.7. International law enforcement training systems.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 60%-án részt venni. Amennyiben a hallgató az elfogadható hiányzások mértékét túllépi, a részvétel a tanárral való egyeztetés alapján meghatározott házi dolgozat készítésével pótolható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tantárgy elméleti ismeretanyagát feldolgozó 1-7. tárgykörök elsajátításának szintfelmérése a szorgalmi időszakban egy alkalommal, zárthelyi írásbeli feleletválasztó kérdéssor formájában valósul meg. A tantárgy elméleti ismeretanyagának elsajátításához a hallgató a kötelező és az ajánlott szakirodalom alapján készül fel a tematikában meghatározott, valamint a tanórákon, illetve a konzultációkon ismertetett tananyag elsajátításával. Az írásbeli ZH pótlására, illetve elégtelen osztályzatról történő javítására a szorgalmi időszak végéig kettő alkalommal van lehetőség az oktatóval egyeztetett időpontokban. A zárthelyi írásbeli dolgozat értékelése az elért maximális pontszám 60%-ig elégtelen; 61-70%-a között elégséges; 71-80%-a között közepes; 81-90%-a között jó; e felett jeles.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a tanórákon részvétel a 14. pontban meghatározottak szerint és a ZH-k eredményes megírása.

16.2. Az értékelés:

A félév értékelése gyakorlati jegy, mely egy beadandó írásbeli dolgozat és az azt feldolgozó powerpoint prezentáció elkészítését jelenti. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és gyakorlati jegy (GYJ).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Hollán, Miklós (szerk.) Az EU mint a szabadság, a biztonság és a jog térsége : Magyarország az Európai Unióban 2004-2014 Budapest, Nemzeti Közszerzői Egyetem, 2014. ISBN: 9786155491399
2. Kondorosi Ferenc–Ligeti Katalin (szerk.): Az európai büntetőjog kézikönyve. Budapest, Magyar Közlöny Lap-és Könyvkiadó, 2008. ISBN: 9789639722316

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Nagy Judit: Az uniós bűnügyi együttműködés tendenciái (út a jogsegélytől az Európai Ügyészségig és közös nyomozócsoportokig) In: Ruzsonyi, Péter (szerk.) Tendenciák és alapvetések a bűnügyi tudományok köréből. Budapest, Nemzeti Közszerzői és Tankönyv Kiadó Zrt., 2014. ISBN: 9786155491337
2. Didier Bigo: EU Police Cooperation: National Sovereignty Framed by European Security? In: Elspeth Guild és Florian Geyer (szerk.): Security versus Justice? Ashgate, Police and Judicial Cooperation in the European Union. 2008. ISBN-13: 978-0754673590
3. Frederic Lemieux: International Police Cooperation, Emerging Issues, Theories and Practice. Willan Publishing, 2010. ISBN: 1843927616

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Nagy Judit, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** RBÜAM04
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Nemzetközi bűnügyi együttműködés jogi alapjai
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Legal principles of international criminal cooperation
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33% gyakorlat, 67% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA rendészeti szakirány
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Rendészettudományi Kar, Büntetőjogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Blaskó Béla, CsC, egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 42 (28 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 12 (8 EA + 4 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 3 (2 EA + 1 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy megismerteti az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló törvényt, továbbá az ahhoz kapcsolódó jogszabályokat büntető anyagi jogi és büntető eljárásjogi aspektusból.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course introduces the criminal law on cooperation with the European Union Member States, as well as related legislation on substantive criminal law and criminal procedural aspects.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a nemzetközi és uniós bűnügyi együttműködés sajátosságait. Ismeri a nemzetközi és európai rendészeti együttműködés sajátosságait. Ismeretekkel rendelkezik a szabadság, a biztonság és a jog térségére vonatkozóan. Ismeretekkel rendelkezik az európai rendőrségi képzési együttműködésre vonatkozóan.

Képességei: Képes integrált ismeretek széleskörű alkalmazására a közigazgatási, rendészeti és honvédelmi komplex területeken. Képes a biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és kockázatok elemzésére és értékelésére.

Attitűdje: Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik. Képes a csoportos és egyéni munkavégzésre is.

Autonómiája és felelőssége: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli az állami, illetve nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljait és érdekeit. Szakmai álláspontjának képviseléseként bátran és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The peculiarities of international and EU criminal cooperation. The peculiarities of international and EU criminal cooperation. Areas of freedom, security and law. Cooperation in law-enforcement training in the European Union.

Capabilities: The widescale application of integrated knowledge in the complex areas of public administration, law enforcement and defence. Analysing and assessing security challenges, threats and risks.

Attitude: An ability to identify, analyse and solve problems. The ability to work both in teams and individually.

Autonomy and responsibility: He/she is committed to serving and representing the goals and interests of the international organisation or public service he/she works for. By representing his/her professional position, he/she responsibly participates in the operation of his/her work organisation, in the elaboration, discussion and implementation of professional concepts.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. A nemzetközi bűnügyi együttműködés büntető anyagi jogi alapjai
- 12.1.2. A nemzetközi és az európai büntetőjog.
- 12.1.3. Az Európai Unió büntetőpolitikája.
- 12.1.4. A bűnügyi együttműködés.
- 12.1.5. A nemzetközi bűnügyi jogsegélyről anyagi jogi szempontból.
- 12.1.6. A nemzetközi bűnügyi együttműködés büntető eljárásjogi alapjai
- 12.1.7. A kiadatás. A büntetőeljárás átadása és átvétele. A szabadságelvonással járó büntetés vagy ilyen intézkedés végrehajtásának átvétele, illetve átengedése. A vagyonekobzás, elkobzás vagy ezzel azonos hatású büntetés vagy intézkedés végrehajtásának átvétele, illetve átengedése.
- 12.1.8. Az elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tétele vagy ezzel azonos hatású büntetés vagy intézkedés végrehajtásának átvétele, illetve átengedése. A külföldi államnál történő feljelentés és az eljárási jogsegély.
- 12.1.9. Az európai elfogatóparancs. Rendőrségi és igazságügyi együttműködés az Európai Unióban.
- 12.1.10. A büntetőeljárás alapjogok, az ártatlanság vélelme és az áldozatok jogai az Európai Unióban. A közvetítői eljárás az Európai Unióban. Tanúvédelem az Európai Unióban.

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Substantive criminal law bases for international criminal cooperation
- 12.2.2. International and European criminal law
- 12.2.3. European Union Criminal Policy
- 12.2.4. Criminal cooperation
- 12.2.5. About International Criminal Legal Assistance in Substantive Law
- 12.2.6. The Criminal Procedural Basis for International Criminal Cooperation
- 12.2.7. The extradition. Transfer and receipt of criminal proceedings. Receipt or surrender of the enforcement of a custodial sentence or measure. Receipt or surrender of the execution of a confiscation, confiscation or penalty or measure having equivalent effect.
- 12.2.8. Permanent inaccessibility of electronic data or interception or surrender of the execution of a penalty or measure having equivalent effect. Notification of a foreign state and legal aid.

- 12.2.9. European Arrest Warrant. Police and judicial cooperation in the European Union.
- 12.2.10. Fundamental rights in criminal proceedings, presumption of innocence and the rights of victims in the European Union. Mediation in the European Union. Witness protection in the European Union.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy teljesítésének elfogadásához az előadásokon a részvétel kötelező (minimum 70%); rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A félévközi feladat 1 beadandó dolgozat eredményes (legalább elégséges) megírása. A beadandó dolgozat témájának meghatározására a 9. témakört követően kerül sor, az 1-9 témaköröket érintve. A beadandó dolgozat értékelése ötfokozatú (60 %-tól elégséges, 70 %-tól közepes, 80-tól % jó, 90 %-tól jeles). A beadandó dolgozat beadási határidejének elmulasztása vagy eredménytelen dolgozat benyújtása esetén az oktató póthatáridőt biztosít, amelynek eredménytelensége esetén a feladat pótlására az aktuális szorgalmi időszakban nincs lehetőség.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15.. pontban meghatározott félévközi feladat eredményes teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Szóbeli vagy írásbeli kollokvium ötfokozatú értékeléssel. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és kollokvium (K).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Blaskó Béla – Budaházi Árpád: Nemzetközi bűnügyi együttműködés joga. Budapest, Dialóg Campus Kiadó. 2019. ISBN: 978-615-5920-65-3
2. Blaskó Béla: Magyar Büntetőjog Általános Rész, tankönyv, ötödik átdolgozott kiadás. Budapest–Debrecen, Rejtjel Kiadó, 2013. ISBN: 9789637255847
3. Farkas Ákos: Büntetőjogi együttműködés az Európai Unióban. Budapest, Osiris, 2001. ISBN: 963389199
4. Ligeti Katalin: Büntetőjog és bűnügyi együttműködés az Európai Unióban Budapest, KJK Kerszöv, 2004. ISBN: 9632247612
5. Hollán Miklós (szerk.): Az EU mint a szabadság, a biztonság és a jog térsége: Magyarország az Európai Unióban 2004-2014. Budapest, Nemzeti Közszerzői Egyetem, 2014. ISBN: 9786155491399

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Barabás A. Tünde: Börtön helyett egyezség?. Budapest, KJK-Kerszöv, 2004. ISBN: 9632246268
2. Kussbach Erich: Nemzetközi- és európai büntetőjog. Budapest, Szent István Társulat, 2005. ISBN: 9633617634
3. M. Nyitrai Péter: Bevezetés a nemzetközi büntetőjogba . Győr, Universitas – Győr Nonprofit Kft., 2009. ISBN: 9789639819528

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Blaskó Béla, CsC,
egyetemi tanár sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** RBATM04
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Nemzetközi migráció
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** International Migration
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA rendészeti szakirány
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Rendészettudományi Kar, Bevándorlási Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Hautzinger Zoltán, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 2 (1 EA + 1 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy által elsajátítandó tananyag átfogja a nemzetközi migrációhoz kapcsolódó definíciókat és a nemzetközi migrációt előidéző tényezőket. A tananyag globális rálátást ad a nemzetközi migráció hatásaira, a nemzetközi migrációt szabályozó joganyagra, valamint a migrációhoz kapcsolódó nemzetközi és hazai szervezetrendszerre.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Obtaining knowledge contains the international migration-related definitions and the reasons of international migration. The subject gives a global view on the effects, as well as, the legislation of international migration and the related international and national institution system.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Alapos ismeretei vannak a nemzetközi migrációra, mint kihívásra vonatkozóan.

Képességei: Képes a biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és kockázatok elemzésére és értékelésére. Képes a magas színvonalú, akár stratégiai jellegű elemzésekre és szakértői munkára. Képes a szakterületéhez kapcsolódó szakmai standardok alkalmazására.

Attitűdje: Képes a csoportos és egyéni munkavégzésre is. Kellő empátiával viseltetik a különböző társadalmi csoportok problémái iránt.

Autonómiája és felelőssége: Képes autonóm módon szakmai álláspontot kialakítani és döntést hozni. Feladatait a szakterületére vonatkozó hivatásetikai standardok figyelembevételével látja el.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Is familiar with international migration as a challenge in detail.

Capabilities: Is capable of analysing and assessing security challenges, threats and risks. Is capable

of preparing high quality as well as strategic reports and expert work. Is capable of applying professional standards related to his/her field.

Attitude: His/her personal attitude is characterized by the ability to work both in teams and individually. His/her personal attitude is characterized by empathy to problems of different social groups.

Autonomy and responsibility: He/she has a professional opinion and able to decide accordingly. He/she considers the professional ethical standards while working.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. A nemzetközi migráció fogalma és típusainak meghatározása. A nemzetközi migráns fogalma és csoportosítása.
- 12.1.2. A nemzetközi migráció története. Regionális sajátosságok.
- 12.1.3. A nemzetközi migrációt előidéző tényezők és a nemzetközi migráció elméletei.
- 12.1.4. Nemzetközi migráció és az Európai Unió.
- 12.1.5. Irregularis és illegális migráció.
- 12.1.6. Kényszermigráció. Menekültek.
- 12.1.7. A nemzetközi migráció hatásai.
- 12.1.8. Nemzetközi migráció és biztonság.
- 12.1.9. Nemzetközi migrációs trendek és számok. A nők migrációja.
- 12.1.10. Magyarország helye a nemzetközi migrációban.
- 12.1.11. Nemzetközi migráció és a kapcsolódó szervezetrendszer.
- 12.1.12. Állampolgárság és nemzetközi migráció.
- 12.1.13. Nemzetközi migráció és emberi jogok.
- 12.1.14. A nemzetközi migráció jogi háttere.
- 12.1.15. Zárthelyi dolgozat.

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Definition and types of international migration and migrant.
- 12.2.2. History of international migration. Regional characteristics.
- 12.2.3. Causes and theories of international migration.
- 12.2.4. International migration and the European Union.
- 12.2.5. Irregular and illegal migration.
- 12.2.6. Forced migration. Refugees.
- 12.2.7. Effects of international migration.
- 12.2.8. International migration and security.
- 12.2.9. International migration, trends and statistics. Migration of women.
- 12.2.10. The place of Hungary in international migration.
- 12.2.11. International migration and the related institution system.
- 12.2.12. Nationality and international migration.

- 12.2.13. International migration and human rights.
- 12.2.14. Legal background of international migration.
- 12.2.15. Test

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 80 %-án részt venni. Rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (szolgálati, orvosi) pótolható, egyéni megbeszélés szerint. A hallgató köteles az előadás és a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. A hiányzások elfogadható mértékét túllépő hiányzás esetén a félév teljesítése csak a tantárgyfelelős által meghatározott pluszfeladat elvégzése esetén írható alá.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgató a félév során 1 zárthelyi dolgozatot ír (12. pont témakörei). A zárthelyi dolgozat pótolható. A tantárgy gyakorlati jeggyel zárul, amelynek értékelését a zárthelyi dolgozat eredménye, valamint 1 prezentáció (12. pont témakörei) és 1 beadandó országinformációs elemzés (5-8 oldalas, az ország választható) adja. A zárthelyi dolgozat, a prezentáció és a beadandó értékelése ötfokozatú (60%-tól elégséges, 70%-tól közepes, 80%-tól jó, 90%-tól jeles).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 80 %-án részt venni. Rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (szolgálati, orvosi) pótolható, egyéni megbeszélés szerint. A hallgató köteles az előadás és a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. A hiányzások elfogadható mértékét túllépő hiányzás esetén a félév teljesítése csak a tantárgyfelelős által meghatározott pluszfeladat elvégzése esetén írható alá.

16.2. Az értékelés:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Hautzinger Zoltán: A migráció és a külföldiek büntetőjogi megjelenése. Pécs, AndAnn. 2018. ISBN: 978-963-89224-3-4
2. Szuhai Ilona: Nemzetközi migráció a 21. században. Budapest, Dialóg Campus, 2017. ISBN: 978-615-5877-39-1

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Halász Iván: A nemzetközi migráció és a közigazgatás. Budapest, Nemzeti Közszerzői Társaság, 2011. ISBN: 978-963-5034-79-6
2. Zoltán Hautzinger (ed.): Dynamics and Social Impact of Migration. Budapest, Dialóg Campus, 2019. ISBN: 978-615-5920-10-3

Dr. Hautzinger Zoltán, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** RRETM02
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Rendészet története
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** History of Law Enforcement
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33% gyakorlat, 67% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közzolgálati kapcsolatok MA rendészeti szakirány
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Rendészettudományi Kar, Rendészetelméleti és -történeti Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Sallai János, PhD, egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 42 (28 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 12 (8 EA + 4 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 3 (2 EA + 1 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A hallgatók megismerik a rendészet fogalmának kialakulását, korszakonkénti változásait, továbbá a rendfenntartás létrejöttét az ókorban és a középkorban. Ezen kívül oktatásra kerül a modern rendészet kifejlődése francia, német és magyar területeken. A hallgatók megismerik a XIX. és XX. század jeles rendészeti szakembereit, tudósait és azok munkásságát, továbbá a magyar rendészet fejlődésének főbb állomásait. A fentiekén kívül oktatásra kerül a háború rendészete, a jelentősebb rendészettel kapcsolatos törvények, rendeletek, egyes rendészeti szervezetek feladat- és intézményrendszere, ruházat, fegyverzeti anyagok története, valamint a rendészettudomány akkreditációja és etablációja. A hallgatók dolgozzák fel a rendészettörténet forrásait, ismerjék meg a rendészettörténet szakirodalmát, tárgyi, könyvészeti, levéltári kutatási helyszíneit.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Students learn about the development of the concept of policing, its changes from time to time, and the formation of law and order in antiquity and the Middle Ages. In addition, the development of modern policing in French, German and Hungarian areas will be taught. Students will learn about the 19th century. and XX. century prominent law enforcement professionals, scientists and their work, as well as the main stages of the development of Hungarian law enforcement. In addition to the above, training will be provided to the police of the war, the laws, regulations, major task forces and institutions of some law enforcement organizations, the history of clothing, armament materials, and the accreditation and standardization of police science. Students work on the sources of law enforcement history, and learn about the literature of law enforcement history, and the research sites of object, book, archives.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Széles körűen és rendszerszerűen ismeri a rendészet történetét, annak történeti alakulását, meghatározó korszakait és irányzatait.

Képességei: Képes alkalmazni a közigazgatási rendszerszemléletet. Alkalmas alapfeladatainak ellátása során információgyűjtő, elemző-értékelő, tervező-szervező és döntés előkészítő feladatok végzésére.

Attitűdje: Készen áll a támogató erőforrások folytonos keresésére, szakmai felelőssége és tudása folytonos fejlesztésére, személyes tanulását a közjó szolgálatában értelmezi. Munkavégzése során politikamentesség, bajtársiasság, lojalitás jellemzi. Nyitott az egyetemes és a nemzeti értékek megbecsülésére. Rendelkezik a hazaszeretet érzésével.

Autonómiaja és felelőssége: Saját munkájában és tetteiben magabiztos, kreatív és önálló. Tevékenységét pártatlanul végzi. A gyakorlati tudás és tapasztalatok megszerzését követően szervezeti egységét vezeti, működési folyamatait tervezi és irányítja, erőforrásaival gazdálkodik.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The history, historical development, and important eras and trends of law enforcement.

Capabilities: Apply public administration systems approach; perform information gathering, analysis-evaluation, planning-organizing and decision-making tasks during the execution of basic tasks.

Attitude: Continuously seek opportunities to find supporting resources, exercise new professional responsibilities, extend knowledge, and acknowledge that personal development serves public interests; devote themselves to being politically neutral, comradely, and loyal; be open to the appreciation of universal and national values; have the love of their nation.

Autonomy and responsibility: Be self-confident, creative and independent in their own work and actions; carry out their activities with impartiality; manage their organisational units, plan and be in charge of their operating procedures, as well as manage resources, after having gained practical knowledge;

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezető előadás. Tantárgy követelményei, megoldandó feladatok. Tantárgy tartalma.
- 12.1.2. Rendészet történet tárgyi, könyvészeti, levéltári forrásai.
- 12.1.3. Állam, biztonság, veszély, rend, közrend, közbiztonság, rendészet fogalmak áttekintése.
- 12.1.4. Rendfenntartás az ókorban és a középkorban. Rendészt kialakulása francia, porosz, osztrák területeken.
- 12.1.5. Modern magyar rendészet kialakulása. Karvasy Ágoston munkássága. A rendőrség centralizálásának és államosításának folyamata. (...)
- 12.1.6. A XX. századi magyar rendészet története. Concha Győző, Tomcsányi Móricz és Szamel Lajos munkássága. A háború rendészete. (...)
- 12.1.7. A magyar rendészettudomány akkreditációja és etablációja.(...)
- 12.1.8. A rendőrmúzeum tartalma. Tárlat látogatás
- 12.1.9. Az Állambiztonsági Történeti Levéltár rendészeti forrásai.
- 12.1.10. A magyar rendőrség története az állami rendőrség létrehozásától napjainkig. A fegyverhasználat és a kényszerítő eszközök története.
- 12.1.11. A rendészeti képzés, tisztképzés kialakulása, története. Az RTF és az NKE RTK létrehozása.
- 12.1.12. A magyar államhatárok, határrendészet története.
- 12.1.13. Konzultáció

12.1.14. Zh dolgozat írása.

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introductory presentation. Requirements of the course, tasks to be solved. Content of the course.
- 12.2.2. Material, book, archival sources of police history.
- 12.2.3. Overview of the concepts of state, security, danger, order, public order, public security, police.
- 12.2.4. Law and order in antiquity and the Middle Ages. They all formed French, Prussian, Austrian territories.
- 12.2.5. The emergence of modern Hungarian policing. The work of Ágoston Karvasy. The process of centralization and nationalization of the police. (....)
- 12.2.6. In the XX. History of the Hungarian Police of the 20th Century. Works by Győző Concha, Móricz Tomcsányi and Lajos Szamel. Police of the war. (....)
- 12.2.7. Accreditation and standardization of Hungarian law enforcement (....)
- 12.2.8. Contents of the Police Museum. Exhibition visit
- 12.2.9. Law enforcement sources of the State Security Historical Archives.
- 12.2.10. The history of the Hungarian police from the establishment of the state police to the present day. History of gun use and coercion.
- 12.2.11. Development and history of law enforcement training, officer training. Creating RTF and NKE RTK.
- 12.2.12. The history of the Hungarian state borders, border police.
- 12.2.13. consultation
- 12.2.14. Writing exam.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgatónak a tanórák legalább 70 %-án jelen kell lennie, 30 %-ot meghaladó hiányzás esetén a félév teljesítése nem írható alá. Igazolt hiányzás esetén, a hiányzó anyagot a jegyzetből és a szakirodalomból lehet pótolni, amiről szóbeli beszámoló útján ad számot a hallgató. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az előadások rendszeres látogatása, a foglalkozások témáiból beadandó dolgozat készítése a vizsgaidőszak kezdetéig. A beadandó dolgozat témajegyzéke az első előadáson kerül kihirdetésre. A tantárgy sikeres teljesítésének feltétele a feladatok határidőre való elkészítése.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon, továbbá a meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A félév értékelése szóbeli kollokvium vizsga. A Tanszék beszámoló felkészülési kérdéseket ad ki. A vizsga tartalmát az előadáson elhangzottak és az alább felsorolt kötelező és ajánlott irodalmak anyagai képezik. A szóbeli vizsga értékelése szummatív: 0-50% - elégtelen, 51-70% - elégséges, 71-80% - közepes, 81-90% - jó, 91-100% - jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Sallai János: A magyar rendészet története. Budapest, Rendőrség Tudományos Tanácsa. 2019. ISBN: 9786158148405
2. Sallai János: The History of Law Enforcement in Hungary. Budapest, Dialóg Campus Kiadó, 2018. ISBN: 9786155845154
3. Sallai János: A magyar rendészettudomány története. Budapest, NKE. 2015. ISBN: 9786155527661

17.2. Ajánlott irodalom:

1. A rendőrákadémiától az egyetemig. Rendészettörténeti tanulmányok. Budapest, Rendőrség Tudományos Tanácsa. 2019. ISBN: 978-615-80567-7-9
2. Gondolatok a rendészettudományról. Írások a Magyar Rendészettudományi Társaság megalapításának tizenötödik évfordulója alkalmából. Szerk: Gaál, Gyula - Hautzinger, Zoltán, Budapest, Magyar Rendészettudományi Társaság, 2019. ISBN: 9786158056786
3. Rendészettudományi szaklexikon. Budapest, Dialóg Campus Kiadó. 2019. ISBN: 978-963-5310-93-7
4. Virányi Gergely: Határőrizeti és határrendészeti tisztképzés 1903–2011. Budapest, Dialóg Campus Kiadó. 2019. ISBN:978-963-531-005-0

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Sallai János, PhD,
egyetemi tanár sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** RKRJM31
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Rendészeti közigazgatás
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Administrative Enforcement
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közzolgálati kapcsolatok MA rendészeti szakirány
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Rendészettudományi Kar, Közjogi és Rendészeti Jogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Balla Zoltán, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A hallgató megismeri a közigazgatás és a rendészet kapcsolati rendszerét, különös tekintettel annak jogi és szervezeti elemeire. A közigazgatás és a rendészeti igazgatás tartalmi összehasonlítása. A rendészet sajátosságai rendészet ágazati joga.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The course aims to provide insight into the interconnectedness of public administration and law enforcement with specific regard to its legal and structural elements. Comparing the contents of public administration and administrative law enforcement. The characteristics of law enforcement. The sectoral law of law enforcement.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Magabiztosan ismeri a közigazgatás és rendészeti szervek működésének általános és specifikus szabályait. Rendelkezik a hivatása önálló végzéséhez szükséges ismeretekkel.

Képességei: Magas szinten képes közreműködni a rendészeti, illetve a rendőri munkában, képes a munkafolyamatok megszervezésére. Képes a speciális rendészeti szakmai problémák felismerésére, elemzésére, az elvi és gyakorlati háttér feltárására.

Attitűdje: Ismeri és vállalja a szakmai identitást. Motivált az eredményességre. Önképzése folyamatos. Munkáját a kreativitás, a rugalmasság jellemzi.

Autonómiája és felelőssége: Bekapcsolódik a kutatási projektekbe és ott képviseli a szakmai nézeteit. Szakmai felelősséggel fordul a következő nemzedék felé, a rendészet terén megszerzett ismereteit átadja, példát mutat.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: On successful completion of the course, students should have confident understanding

and overview of the general and specific rules of public administration and law enforcement. Students should have the necessary knowledge to carry out their professional tasks autonomously.

Capabilities: On successful completion of the course, students should be able to contribute to law enforcement and policing tasks at a high level, and to organise work processes. Students should be able to identify, analyse special professional law enforcement issues, furthermore to explore and ascertain their detailed theoretical and practical grounds.

Attitude: On successful completion of the course, students should be familiar with and willingly identify with their profession. Students should be motivated to succeed. Students should strive for continuous self-development. Students should work creatively and flexibly.

Autonomy and responsibility: On successful completion of the course, students should get actively involved in research projects, and be able to represent their professional views. Students should turn to the successive generations with professional responsibility, pass them their knowledge gained in the field of law enforcement, and lead them by example.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. A közigazgatás és a rendészeti igazgatás rendeltetése
- 12.1.2. A rendészeti igazgatási jog általános jellemzése, kapcsolata az alaptörvénnyel és a különböző jogágakkal
- 12.1.3. A közigazgatás és a rendészet tartalmi sajátosságának azonosságai, illetve különbségei
- 12.1.4. A rendészet sajátosságai
- 12.1.5. A rendészet intézményrendszere
- 12.1.6. Egyes rendészeti szervek I.
- 12.1.7. Egyes rendészeti szervek II.
- 12.1.8. A rendészet személyzete

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. The function of administrative enforcement
- 12.2.2. General introduction of administrative enforcement and the Constitution
- 12.2.3. Features of law enforcement
- 12.2.4. Institutions of law enforcement
- 12.2.5. Specific institutions I. II.
- 12.2.6. The personnel of law enforcement

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgatónak a tanórák legalább 70 %-án jelen kell lennie, 30 %-ot meghaladó igazolt hiányzás esetén a félév teljesítése nem írható alá. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A félév során a hallgató köteles egy ZH-t az első órán kijelölt időpontban megírni, amelynek 60%-os arányú teljesítése a vizsgára bocsátás feltétele. A ZH-t egy alkalommal – utolsó foglalkozáson – lehet pótolni vagy javítani.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltételei: az órákon legalább 75%-os részvétel és a ZH legalább 60%-os megírása.

16.2. Az értékelés:

Szóbeli vagy írásbeli beszámoló háromfokozatú értékeléssel. A Tanszék beszámoló felkészülési kérdéseket ad ki. A vizsga tartalmát az előadáson elhangzottak és az alább felsorolt kötelező és ajánlott irodalmak anyagai képezik. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és kollokvium (K).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Balla Zoltán: A rendészet alapjai és egyes ágazatai. Budapest, Dialog Campus Kiadó. 2017. ISBN: 978-615-5680-75-5
2. Finszter Géza: Rendészettan. Budapest, Dialog Campus 2018. ISBN: 978-615-5845-93-2

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Balla Zoltán: A rendészet államigazgatáson kívüli és piacositott szervei. Magyar Rendészet 2015.
2. Finszter Géza: Rendészetelmélet. Budapest, Nemzeti Közszerológati és Tankönyv Kiadó Zrt. 2014. ISBN: 978-615-5305-59-7

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Balla Zoltán, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** RRETM03
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Rendészeti rendszerek és rendészetelmélet
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Law Enforcement Systems and Theory
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszerológati kapcsolatok MA rendészeti szakirány
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Rendészettudományi Kar, Rendészetelméleti és -történeti Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Deák József, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A hallgatók átfogó tájékoztatást kapnak a különböző rendészeti rendszerek, struktúrák kialakulásáról, felépítéséről és működéséről.
A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Students are provided with comprehensive information on the formation, structure and operation of different law enforcement systems and structures.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Mélyrehatóan ismeri a rendészettudomány és a rendészet elméletet megalapozó iskolákat, kialakulásának és fejlődésének történetét, alapjait, a jelenkori és jövőbeni dilemmákat, kihívásokat. Részletekbe menően ismeri és meg tudja határozni a rendészet szervezeti feladat- és hatásköri rendszerét, jogi szabályozását, különös tekintettel annak állami-közigazgatási kontextusára, társadalmi beágyazottságára, a rendészeti tevékenység kontrollmechanizmusára és a közösségi rendészet modelljére. Összefüggéseiben értelmezi a társadalmi folyamatok és jelenségek egymásra hatásának mechanizmusait, melyek elengedhetetlenek a problémamegoldás folyamatában.

Képességei: Képes a rendészettudomány területén kutatási, információ-, adatgyűjtési feladatok végzésére, a különböző területek elemzésére, majd az átfogó és speciális összefüggések rendszerben történő feltárására, szintetizálására és megfogalmazására. A kialakult helyzethez igazodó összefoglaló anyagok elkészítésére. Képes a rendészet területén érvényesülő nemzetközi tendenciák ismeretében a hatékony rendészeti együttműködésre. Képes a döntési javaslatok kidolgozásához szükséges problémák sokoldalú, interdiszciplináris megközelítésére, valamint a szakmai-etikai, jogállami és hatékonysági szempontoknak egyaránt megfelelő megoldási javaslatok kidolgozására.

Attitűdje: Szemléletmódja révén az élethosszig tartó tanulás belső igényével rendelkező, befogadó, nyitott és fogékony, kész a folyamatos önálló tanulásra és új ismeretek megszerzésére,

befogadására. - Munkája során kreatív, ötletgazdag, jó problémafelismerő, innovatív, rugalmas problémakezelő, -megoldó irányultságú. A munkakörével kapcsolatos problémák megoldása során törekszik a kezdeményezésre, személyes felelősségvállalásra és helyes döntés meghozatalára.

Autonómiája és felelőssége: Individualista személyként felelősséggel vállalja a kezdeményező szerepét az együttműködés területén, rendvédelmi kérdésekben szervezi a szervezetben belüli és kívüli partnerekkel az eredményes együttműködést. Jelentős mértékű önállósággal, tudatosan törekszik önfejlesztésre, a szakmai identitás alakítására, a szakmai nézetek képviselésére, fellép a rendvédelmi szakma értékeinek fejlesztése érdekében. Értékelkötelezett módon használja a szakmai érdekérvényesítés eszközeit, képviseli, betartja és betartatja a szervezet etikai normáit, szükség esetén kezdeményezi azok továbbfejlesztését.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: In-depth knowledge of law schools and law enforcement schools, the history of its formation and development, its foundations, present and future dilemmas and challenges. The student knows and is able to define in detail the organizational tasks and powers of the police, its legal regulation, especially its state-administrative context, its social embeddedness, the control mechanism of law enforcement and the model of community policing. It interprets the mechanisms of interaction between social processes and phenomena, which are essential in the process of problem solving.

Capabilities: He / she is able to carry out research, information and data collection tasks in the field of law enforcement, to analyze different fields, and then to systematically explore, synthesize and formulate comprehensive and special relationships. To produce summary materials adapted to the situation. It is capable of effective law enforcement co-operation in the light of international trends in law enforcement. He / she is able to provide a multidisciplinary, interdisciplinary approach to the problems required to develop decision proposals, as well as proposals for solutions that meet professional, ethical, rule of law and effectiveness considerations.

Attitude: Through his approach, he has an inner need for lifelong learning, is inclusive, open and receptive, ready for continuous independent learning and for acquiring new knowledge. In his / her work, he / she is creative, rich in ideas, good at problem recognition, innovative, flexible in problem solving and problem solving. In solving problems related to his / her job, he / she strives to take initiative, take personal responsibility and make the right decision.

Autonomy and responsibility: As an individualist, he / she takes the lead in the field of co-operation with responsibility and organizes effective co-operation with partners inside and outside the organization. With a considerable degree of independence, he consciously strives for self-development, the formation of professional identity, the representation of professional views, and acts to develop the values of the law enforcement profession. It uses value-driven professional advocacy tools, represents, adheres to, and enforces the ethical standards of the organization and, where necessary, initiates their further development.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. A közbiztonsági rendszer. (The public security system).
- 12.1.2. A közbiztonsági rendszer fogalma, elemei, értelmezési kerete.
- 12.1.3. A közbiztonsági rendszer típusai, alrendszerei, ezek kapcsolódási területei, összefüggésrendszere.
- 12.1.4. A közbiztonsági rendszerek alrendszereinek szerkezeti elemei, belső összefüggésrendszere, arányai.
- 12.1.5. A rendészeti alrendszer, a magánbiztonsági alrendszer és a civil önvédelem alrendszer.
- 12.1.6. A rendészeti rendszer (The law enforcement system).

- 12.1.7. A rendészeti rendszer és a közbiztonsági rendszer összefüggései, társadalmi vonatkozásai.
- 12.1.8. A rendészeti rendszer elemei, jogi szabályozási kerete.
- 12.1.9. A szűkebb értelemben interpretálható rendészeti hatóságok.
- 12.1.10. A Rendőrség, a Vám- és Pénzügyőrség, a Büntetés-végrehajtási szervezet és a nemzetbiztonsági szolgálatok.
- 12.1.11. A közbiztonsági rendszer további alrendszerei (Other subsystems of the public security system).
- 12.1.12. A magánbiztonság és a civil önvédelmi alrendszer, mint a közbiztonsági rendszer további elemei.
- 12.1.13. Összefüggések és funkciórendszer. A rendészeti rendszer speciális területei.
- 12.1.14. A rendészeti rendszer határterületei, az itt megjelenő szervezetek funkciórendszere, feladat és hatásköre.

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. The public security system.
- 12.2.2. Concept, elements, framework of interpretation and place of the public security system in law enforcement theory.
- 12.2.3. Types and subsystems of the public security system, their fields of connection and relation system.
- 12.2.4. Structural elements, internal context, proportions of subsystems of public security systems.
- 12.2.5. The police subsystem, the private security subsystem, and the civil self-defence subsystem. (9N/3L)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az előadásokon 70 %-ban kötelező a részvétel. Hiányzók pótlása egyénileg az adott témából írt beadandó dolgozat formájában kötelező.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az előadások rendszeres látogatása (a 13. pont szerint), a foglalkozások témájából prezentáció, esszé készítése, kiselőadás tartása. A foglalkozások témájából a nappali képzésben a 12.2., 12.5., 12.8. foglalkozásokon, a levelező képzésben a 12.8. foglalkozáson a ZH dolgozatok megírása. Értékelése: ötfokozatú – (a helyes válaszok aránya 0-60% elégtelen; 61-70% elégséges; 71-80% közepes; 81-90% jó; 91-100% jeles osztályzat). Eredménytelen zárthelyi dolgozat kétszer javítható. A nappali és levelező munkarendű képzésben a 12.3. foglalkozáson való kötelező részvétel, a meghatározott feladatok leadása.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A tanórák 70 %-án kötelező részvétel, prezentáció bemutatása, esszé készítés.

16.2. Az értékelés:

Beszámoló. Levelező munkarendes képzés esetén az utolsó foglalkozáson megírt ZH eredménye és a meghatározott feladat (esszé) leadására kapott ötfokozatú értékelés kerekített számtani átlaga a beszámoló részosztályzata. A Tanszék beszámoló felkészülési kérdéseket ad ki. A vizsga tartalmát az előadáson elhangzottak és az alább felsorolt kötelező és ajánlott irodalmak anyagai képezik. A beszámoló eredménye a részosztályzatok kerekített átlaga (2.51-4.50-ig megfelelt, 4.51-5.00 kiválóan megfelelt). Levelező munkarendes képzésnél egy szakmai témában elkészített esszé

is elfogadható beszámolóknak.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Sallai János: Rendészeti rendszerek jegyzet. Budapest, NKE, 2013.
2. Finszter Géza: Rendészettan. Budapest, Dialóg Campus, 2018. ISBN: 978-615-5845-93-2
3. Finszter Géza: Rendészetelmélet. Budapest, NKE RTK, 2014. ISBN: 978-615-5305-59-7
4. Finszter Géza: A rendőrség joga. Budapest, NKE RTK. 2014. ISBN: 978-615-5303-91-7

17.2. Ajánlott irodalom:

1. László, Ervin: Mit jelent és miért fontos az általános rendszerelmélet. Zene – rendszerelmélet – világrend. Budapest, Gondolat Kiadó, 1986. ISBN: 963-281-654-4
2. Szikinger, István: Rendőrség a demokratikus jogállamban. Budapest, Sík Kiadó, 1998. ISBN: 963-9001-11-2
3. Korinek, László: Kriminológia I. Budapest, Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó, 2010. ISBN: 978 963 9722 84 2

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Deák József, PhD,
adjunktus sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** RBGKRM31
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Rendőri, rendészeti, bűnügyi és gazdaságvédelmi szervek felsőszintű irányítása
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Top Management Control of Law Enforcement Agencies
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA rendészeti szakirány
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Rendészettudományi Kar, Bűnügyi, Gazdaságvédelmi és Kiberbűnözés Elleni Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Szendrei Ferenc, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 2 (1 EA + 1 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja megismertetni a hallgatókkal a rendvédelmi szervek, ezen belül a rendőrség vezetési – irányítási rendszerét, a különböző vezetési stílusokat, és vezetői magatartást. A hallgatók megismerik a nagy, országos jelentőségű szervezetek általános és a rendészeti szervezetek speciális jellemzőit, lehetséges szakmai tagozódásukat. Értelmezik a belső irányítás tartalmát, feladatait és lehetséges eszközeit. Bemutatásra kerülnek az alkalmazható munkamódszerek és munkaformák. Gyakorlati foglalkozás során megtekintenek egy speciális rendészeti vezetési pontot és információkat szereznek a rendkívüli helyzetek lehetséges irányítási sajátosságairól.
A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to familiarize students with the leadership and management system of law enforcement agencies, including the police, and the various leadership styles and leadership behaviors. Students learn about the general characteristics of large organizations of national importance and the specialty of law enforcement organizations, and their possible professional structure. They explain the content, tasks and possible tools of internal management. Applicable working methods and forms of work are introduced. During a practical exercise, they will look at a specialized law enforcement command post and obtain information on the potential management features of emergencies.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Részleteiben ismeri a rendészeti szervek vezetési és irányítási rendszerét.

Képességei: Képes a magas színvonalú, akár stratégiai jellegű elemzésekre és szakértői munkára. Képes konfliktushelyzetek kezelésére és enyhítésére, eredményes tárgyalási és együttműködési technikák alkalmazására.

Attitűdje: Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik.

Képes a csoportos és egyéni munkavégzésre is. Megszerzett tudására támaszkodva képes az általa képviselt szervezet érdekeinek védelmére és képviselőtére.

Autonómiája és felelőssége: Képes autonóm módon szakmai álláspontot kialakítani és döntést hozni. Képes mérlegelni a lehetőségek között, és az általa képviselt szervezet szakmai érdekeit és céljait szem előtt tartva kiválasztani a legmegfelelőbb megoldást.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The management and leadership system of law enforcement organs in detail.

Capabilities: Preparing high quality as well as strategic reports and expert work. Managing conflict situations using successful negotiation and cooperation skills.

Attitude: An ability to identify, analyse and solve problems. The ability to work both in teams and individually. An ability to protect and represent the interest of the organization based on his/her knowledge.

Autonomy and responsibility: He/she has a professional opinion and able to decide accordingly. He/she is able to consider options and select the best alternative while taking into consideration the professional interests and goals of his/her profession.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. A rendőri, bűnügyi és gazdaságvédelmi szervek felsőszintű irányításának általános elvei.
- 12.1.2. A rendőri, bűnügyi és gazdaságvédelmi szervek felsőszintű irányításának rendszerszemléletű megközelítése.
- 12.1.3. A rendőri, bűnügyi és gazdaságvédelmi szervezetek funkciói, típusai, fajtái.
- 12.1.4. A rendőri, bűnügyi és gazdaságvédelmi szervezetek típusai, irányítási modellek.
- 12.1.5. A rendőri, bűnügyi és gazdaságvédelmi szervezetek szervezeti alapformái.
- 12.1.6. A rendőri, bűnügyi és gazdaságvédelmi szervek vezetési rendszere, működtetésével szemben támasztott követelmények.
- 12.1.7. A vezetési funkciók gyakorlásának általános rendszermodellje a rendőri, bűnügyi és gazdaságvédelmi szervek vezetési rendszerében.
- 12.1.8. A rendőri, bűnügyi és gazdaságvédelmi szervek felsőszintű irányításában ható törvényszerűségek, alapelvek és általános elvek érvényesülése, hatása.
- 12.1.9. A Rendőrség felsőszintű irányításának és vezetésének elvei, specifikumai
- 12.1.10. A Rendőrség jogállása, feladatai, szervezete, szolgálati tagozódása.
- 12.1.11. A Rendőrség irányítása, vezetése.
- 12.1.12. A Rendőrség irányításának elvei.
- 12.1.13. A vezetési stílus, vezetői magatartás.
- 12.1.14. A várható kihívások és a rendőrség vezetői.
- 12.1.15. A jövő rendőrsége pontok.

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. General principles for the senior management of police, criminal and economic bodies.
- 12.2.2. A system-based approach to top-level management of police, criminal and economic bodies.
- 12.2.3. Functions, types and types of police, criminal and economic organizations.

- 12.2.4. Types of police, criminal and economic organizations, management models.
- 12.2.5. Basic organizational forms for police, criminal and economic organizations.
- 12.2.6. Management system and requirements for the operation of police, criminal and economic protection bodies.
- 12.2.7. General system model of the exercise of management functions in the management system of police, criminal and economic protection organs.
- 12.2.8. Exercise of law, principles and general principles in the top-level management of police, criminal and economic protection bodies.
- 12.2.9. Principles and specifics of the senior management and leadership of the Police Legal status, tasks, organization and division of the Police.
- 12.2.10. Police command and control.
- 12.2.11. Principles of Police Management.
- 12.2.12. Leadership style, leadership behavior.
- 12.2.13. Expected challenges and police leaders.
- 12.2.14. Future police points.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tanórák legalább 75%-án való részvétel. A távollétet a hallgatónak a hiányzást követő első foglalkozáson igazolnia kell. Igazolt hiányzások esetében, a 25%-os hiányzást meghaladó távollét esetén, az aláírás megszerzésének feltétele a mulasztott tananyag pótlása, illetve a szemináriumvezető vagy a tanszékvezető által meghatározott módon, a tananyagból tett beszámoló. Az igazolatlan hiányzás az aláírás megtagadásával jár. A hallgató kérelmére, különösen indokolt esetben, a tanszékvezető ettől eltérően is dönthet.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A félév során a hallgatók egy zárthelyi dolgozatot írnak, amely 60%-os teljesítéstől fogadható el. Az elmulasztott vagy eredménytelen zárthelyi dolgozat az oktató által megadott pót zárthelyi időpontban lehet javítani. A pót zárthelyi eredménytelensége esetén az adott témakörökből a szorgalmi időszak vége előtti ötödik napig a hallgató egy alkalommal szóbeli beszámolót tehet. A tantárgy előadója a félév során egy beadandó házi dolgozat elkészítését is előírhatja.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A foglalkozásokon fentebb meghatározott jelenlét, a sikeres zárthelyi dolgozat, valamint a házi dolgozat elfogadása.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés gyakorlati jegy, ötfokozatú értékelés. A gyakorlati jegy az órai munka értékelésének, a zárthelyi dolgozat eredményének és – amennyi a félév során az oktató előírta – a házi dolgozat eredményének átlagából tevődik össze. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Kovács, Gábor: Rendészeti szervek felsőszintű irányítása. Budapest, Rendőrtiszti Főiskola, 2009.
2. Finszter, Géza: Bevezetés a rendészettudományba. Budapest, Rendőrtiszti Főiskola, 2008.
3. Finszter, Géza: A rendészet elmélete és a rendészeti eszközrendszer. Budapest, Nemzeti Közszerzői és Tankönyv Kiadó Zrt. 2013. ISBN: 9786155344244
4. Finszter Géza: A rendészeti szervek működésének jogi alapjai. Budapest, Rendőrtiszti Főiskola, 2008.
5. Klein Sándor: Vezetés-és szervezéspszichológia. Budapest, Edge 2000 Kiadó, 2012. ISBN: 978-963-9760-07-3

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Krémer, Ferenc: A rendőri hatalom természete. Budapest, Napvilág Kiadó, 2003. ISBN: 963-9350-30-3
2. Salgó, László: Az új típusú biztonság. Budapest, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 1994. ISBN: 963-222-745-
3. Szikinger, István: Rendőrség a demokratikus jogállamban. Budapest, Sík Kiadó, 1998. ISBN: 963-85821-1-1
4. Dobák, Miklós: Szervezeti formák és vezetés. Budapest, Közgazdasági és Jogi Kiadó, 2006. ISBN: 963-224-243-2
5. Finszter Géza: A rendészet és a rendészeti igazgatás elmélete. Budapest, Rendőrtiszti Főiskola, 2010.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Szendrei Ferenc, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEKMTM08
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Szabadság, biztonság és jog érvényesülésének térsége
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Area of freedom, security and justice
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA rendészeti szakirány
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európai Köz- és Magánjogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Az Európai Unió szabadságon, biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térsége azért jött létre, hogy biztosítsa a személyek szabad mozgását, és magasabb szintű védelmet nyújtson az állampolgárok számára. Az általa lefedett szakpolitikai területek az Európai Unió külső határainak őrzésétől a polgári és büntetőügyekben folytatott igazságügyi, illetve rendőrségi együttműködésig terjednek. Magában foglalja továbbá a bevándorlási és menekültügyi politikákat, valamint a bűnözés (terrorizmus, szervezett bűnözés, számítástechnikai bűnözés, a gyermekek szexuális kizsákmányolása, ember- és illegális kábítószer-kereskedelem stb.) elleni küzdelmet. A tantárgy célja, hogy betekintést engedjen a szabadság, biztonság és jog érvényesülése térsége egyes jogterületeibe.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The European Union area of freedom, security and justice has come about in order to ensure the free movement of persons and to provide citizens with a higher level of protection. Its policy areas range from guarding the external borders of the European Union to judicial and police cooperation in civil and criminal matters. It also covers immigration and asylum policies and the fight against crime (terrorism, organized crime, cybercrime, sexual exploitation of children, trafficking in human beings and illicit drugs, etc.). The purpose of the course is to provide insight into certain areas of law in the area of freedom, security and justice.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a nemzetközi és európai rendészeti együttműködés sajátosságait. Ismeri a nemzetközi és uniós bűnügyi együttműködés sajátosságait. Ismeretekkel rendelkezik a szabadság, a biztonság és a jog térségére vonatkozóan. Elmélyült ismertekkel rendelkezik az európai határrendészeti együttműködésre vonatkozóan. Ismeretekkel rendelkezik az európai rendőrségi képzési együttműködésre vonatkozóan. A hallgató ismeri a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térsége kialakulását és jelenlegi jogi kereteit. A hallgató e tantárgy során mély

ismereteket szerez a büntető és a polgári igazságügyi együttműködésről, amelynek a bírói gyakorlatával is tisztában van. A szabadság, a biztonság és a jog érvényesülése térségének egyéb területeiről a tantárgy áttekintő képet ad. Hangsúlyos az ismeretkörben a releváns jogforrások és az Európai Unió Bírósága esetjogának bemutatása.

Képességei: Képes a biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és kockázatok elemzésére és értékelésére. Képes a nemzetközi szervezetek és intézmények tevékenységében való részvételre. Az állami vagy nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén a szervezet céljai és érdekei szem előtt tartásával kreatívan alkalmazkodni képes az újszerű feladatok megoldásához. Képes pontosan, gyorsan és lényegre törően megfogalmazni szakmai álláspontját az adott ügy kapcsán. A hallgató képes rendszerszinten átlátni a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülése területének jogi szabályait. A hallgató képes felismerni az egyedi jogviszonyokban uniós jogi elemeket és problémákat.

Attitűdje: Elkötelezett a közszolgálat, nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljai és érdekei iránt, képes felelősségteljes és toleráns magatartás tanúsítására, valamint mások véleményének tiszteletben tartására. Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik. A hallgató elkötelezett az uniós értékekkel különösen a jog érvényesülésének területén, törekszik az uniós jog hatékony alkalmazására. Elfogadja a szabadság, a biztonság és a jog érvényesüléséből adódó jogalkalmazási feladatokat.

Autonómiája és felelőssége: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli az állami, illetve nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljait és érdekeit. Képes autonóm módon szakmai álláspontot kialakítani és döntést hozni. A hallgató felelősséget vállal a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülése területére eső szakmai munkájáért. A kurzus segít abban, hogy a hallgató kreatívan oldja meg jogi feladatait, autonóm módon, önálló javaslatokat fogalmazzon meg uniós jogi kérdésekben.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The peculiarities of international and European police cooperation. The peculiarities of international and EU criminal cooperation. Areas of freedom, security and law. The European border protection cooperation in detail. Cooperation in law-enforcement training in the European Union. The student is familiar with the development of the area of freedom, security and justice and its current legal framework. The student will gain a deep understanding of criminal and civil justice cooperation in this subject, and will also be familiar with judicial practice. The subject gives an overview of other areas of the area of freedom, security and justice. It is important to present the relevant sources of law and the case law of the Court of Justice of the European Union.

Capabilities: Analysing and assessing security challenges, threats and risks. Participating in the work of international organisations and institutions. Adapting to new challenges taking into account the goals and interests of the organization while working for a state or international organization. Forming his/her professional opinion accurately, fast and concisely. The student is able to understand systematically the legal rules in the area of freedom, security and justice. The student will be able to identify EU legal elements and problems in individual legal relationships.

Attitude: The commitment to public service; commitment to the goals and interests of the organization if working for an international one; responsible and tolerant behaviour, respect for the opinions of others. An ability to identify, analyse and solve problems. The student is committed to EU values, especially in the field of justice, and strives to apply EU law effectively. The student accepts enforcement tasks arising from the area of freedom, security and justice.

Autonomy and responsibility: He/she is committed to serving and representing the goals and interests of the international organisation or public service he/she works for. He/she has a professional opinion and able to decide accordingly. The student assumes responsibility for his / her professional work in the area of freedom, security and justice. The course helps the student to solve his / her legal tasks creatively and formulate autonomous proposals on EU legal issues.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bel- és igazságügyi együttműködés kezdetei az Európai Unióban. A szabadság, biztonság, jog érvényesülése térségének létrejötte. Programok, jelenlegi jogi keretek
- 12.1.2. Esettanulmány, szerepjáték, gyakorlatok módszertana
- 12.1.3. Szabad mozgás és tartózkodás az EU-ban. A schengeni térség és együttműködés.
- 12.1.4. Szabad mozgás és tartózkodás az EU-ban. A schengeni térség és együttműködés. – gyakorlat
- 12.1.5. Az európai határőrizeti rendszer (EUROSUR). A Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség – Frontex. Vízumkódex. A vízuminformációs rendszerről (VIS) szóló rendelet
- 12.1.6. Határok védelme, vízumok – esettanulmányok
- 12.1.7. Európai menekültügyi rendszer. Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal. Európai Bevándorlási és Menekültügyi Paktum. Migrációs politika.
- 12.1.8. Menekültügy, migráció – az Európai Unió Bíróságának esetjoga
- 12.1.9. Rendőrségi együttműködés
- 12.1.10. Rendőrségi együttműködés – gyakorlat, esettanulmányok
- 12.1.11. Büntető igazságszolgáltatási együttműködés
- 12.1.12. Büntető igazságszolgáltatási együttműködés – gyakorlat, esettanulmányok
- 12.1.13. Polgári igazságügyi együttműködés
- 12.1.14. Polgári igazságügyi együttműködés – komplex gyakorlat

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Beginning of justice and home affairs cooperation in the European Union. Creation of an area of freedom, security and justice. Programs, current legal frameworks
- 12.2.2. Case study, role-playing game; RPG, methodology of exercises
- 12.2.3. Free movement and residence in the EU. The Schengen area and cooperation.
- 12.2.4. Free movement and residence in the EU. The Schengen area and cooperation. - practice
- 12.2.5. European Border Surveillance System (EUROSUR). European Border and Coast Guard Agency - Frontex. Visa Code. Regulation on the Visa Information System (VIS)
- 12.2.6. Border protection, visas - case studies
- 12.2.7. European Asylum System. European Asylum Support Office. European Pact on Immigration and Asylum. Migration policy
- 12.2.8. Asylum, migration - case law of the Court of Justice of the European Union
- 12.2.9. Police cooperation
- 12.2.10. Police cooperation - exercises, case studies
- 12.2.11. Judicial cooperation in criminal matters
- 12.2.12. Judicial cooperation in criminal matters - practice, case studies
- 12.2.13. Judicial cooperation in criminal matters - a complex exercise

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A foglalkozásokon való részvétel kötelező. Legfeljebb a foglalkozások 25%-án (nappali tagozaton három alkalommal, levelező tagozaton egy konzultációról) megengedett a hiányzás. A hiányzást nem szükséges igazolni, azonban a megengedett mérték túllépése esetén az aláírás megtagadható. Megengedett mértékű mulasztás esetén a hallgató köteles a tantárgyi programban leírt kötelezettségeket teljesíteni, a mulasztott foglalkozás anyagából önállóan felkészülni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Legfeljebb két prezentáció a félév során, jogesetmegoldások, szerepjátékok és órai aktivitás értékelése. Prezentációk a 12. pontban meghatározott gyakorlati témaköröknél. A prezentációk, a jogesetmegoldás, a szerepjátékok és az órai aktivitás a gyakorlati jegy 25-25-25-25%-át teszi ki.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy. A prezentációk, a jogesetmegoldás, a szerepjáték és az órai aktivitás az évközi jegy 25-25-25-25%-át teszi ki. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és gyakorlati jegy (GYJ).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Gombos Katalin: A jog érvényesülésének térsége az Európai Unióban. Budapest, CompLex Wolters Kluwer, 2014. ISBN: 9789632954172
2. Nagy Boldizsár, Jeney, Petra: A szabadság, biztonság és jog térsége az Európai Unióban. In: Kende Tamás (szerk.) Bevezetés az Európai Unió politikáiba. Wolters Kluwer, Budapest, 2015. ISBN: 9789632954615
3. Gelencsér Dániel – Selnicean László (szerk.): Uniós polgári eljárásjogi vívmányok a társadalmi fenntarthatóság szolgálatában. Budapest, Ludovika Kiadó 2020 (megjelenés alatt)

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Blaskó Béla, Budaházi Árpád: Nemzetközi bűnügyi együttműködés joga. Budapest, Wolters Kluwer, Nordex Nonprofit Kft. – Dialóg Campus Kiadó, 2019. ISBN: 9786155920646 ISBN: 9786155920653
2. Ligeti Katalin: Büntetőjog és bűnügyi együttműködés az Európai Unióban. Budapest, KJK-Kerszöv, 2004. ISBN: 9632247612
3. Fazekas Judit: Bel- és igazságügyi együttműködés az Európai Unióban - a hágai programtól a stockholmi programig. Kriminológiai tanulmányok (2000-) 49. kötet 2012.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEUTTM14
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A nemzeti érdekérvényesítés mechanizmusa az EU-ban
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** National interest assertion in the EU
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA Európa-tanulmányok szakirány
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európa-tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Marján Attila, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
  - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 2 (1 EA + 1 GY)
  - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a nemzeti érdekérvényesítés formáit, lehetőségeit és kereteit az EU döntéshozatalában. A kurzus bemutatja az uniós döntések előkészítését és elfogadását a bizottsági javaslatok előkészítésétől, az együtdöntési eljáráson keresztül a végrehajtás és jogérvényesítés legfontosabb lépéséig. A kurzus során a vonatkozó jogi és intézményi alapok áttekintését követően gyakorlati példákon keresztül vizsgáljuk meg a tagállami érdekérvényesítés mentetét. Külön kitérünk a tagállamközi koalíció-alkotás és együttműködés lehetőségeire, példáira. A tantárgy célja továbbá a hazai európai koordinációs és döntéshozatali rendszer, mint a hatékony érdekérvényesítés alapjának megismerése. A tárgy elsajátítása során a hallgatók megismerik az Európai Unió belüli nemzeti/tagállami érdekérvényesítés lehetőségeit és kereteit. Ismereteket szereznek a hazai érdekezési mechanizmusokról és érdekképviseleti rendszerről. Mindezeket elméleti ismeretek és gyakorlati esettanulmányokon keresztül ismerik meg.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to enable students to become familiar with the forms, possibilities and frameworks of national interest representation in the EU. This course explains the process of preparation of Commission proposals through the co-decision procedure to the adoption of EU legislation. Students learn about the possibilities and framework of national interest representation including lobbying within the European Union. They gain insights into domestic interest identification mechanisms and interest representation systems. All these are examined from theoretical and practical point of views.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a közpolitikai döntési folyamatokat, a jogalkotás rendjét, továbbá a nemzetközi jog főbb szabályait, az Európai Unió és a magyar közpolitika és közjog kapcsolatát.

Képességei: Képes nemzetközi vonatkozású ügyek intézésére, az Európai Unió szerveinél

igazgatási feladatok ellátására.

Attitűdje: Segítőkészség jellemzi és elkötelezett az esélyegyenlőség biztosítása iránt az állampolgárok jogérvényesítése során.

Autonómiája és felelőssége: Felelősséget vállal az általa végzett vezetői munkáért. Megfelelő irányítást lát el. Döntéseket kezdeményez.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: Decision-making processes in public policy, the legislative process, the main regulations of international law and the relationship between the European Union and hungarian public policy and public law.

Capabilities: Handling international matters, performing administrative tasks at bodies of the European Union.

Attitude: Desire to help and a commitment to ensure equal opportunities in civil enforcement.

Autonomy and responsibility: For his/her work as a leader, performing appropriate leadership, initiating decisions.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezető: Az európaizáció elméleti keretei: top-down és bottom-up irányok a tagállami érdekvérvényesítés szempontjából.
- 12.1.2. Az EU működésének az intézmények működésének rövid áttekintése
- 12.1.3. A jogszabálytervezetek előkészítése, lobby-tevékenység
- 12.1.4. Tagállami érdekképviselő a Tanácsban (munkacsoport, Coreper, tanácsülés)
- 12.1.5. Tagállami érdekképviselő az Európai Parlamentben
- 12.1.6. A tagállamok és az Európai Bizottság
- 12.1.7. Az európai ügyek hazai kormányzati koordinációja
- 12.1.8. Az együttdöntési eljárás, minősített többségi szavazás. A kettős többségi szavazás bevezetése, annak hatásai az érdekvérvényesítésre
- 12.1.9. Magyarország érdekvérvényesítési lehetőségei, ennek változása I.
- 12.1.10. Magyarország érdekvérvényesítési lehetőségei, ennek változása II.
- 12.1.11. Kitekintés az érdekvérvényesítés jövőjére
- 12.1.12. Gyakorlati példák az érdekvérvényesítés köréből I.
- 12.1.13. Gyakorlati példák az érdekvérvényesítés köréből II.
- 12.1.14. Összegzés, felkészítés a zárthelyi dolgozatra
- 12.1.15. Zárthelyi dolgozat

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction
- 12.2.2. The functioning of EU insitutions
- 12.2.3. Preparation of decision-making process, lobbying
- 12.2.4. Interest assertion of member-states in the Council
- 12.2.5. Interest assertion of member-states in the EP

- 12.2.6. Member-states and the Commission
- 12.2.7. Coordination of EU affairs
- 12.2.8. Joint decision procedure, qualified majority voting system.
- 12.2.9. Hungary
- 12.2.10. Outlook for the future
- 12.2.11. Case studies
- 12.2.12. Summary

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A foglalkozásokon történő részvétel legalább az órák 75 százalékán, igazolatlan hiányzás nem pótolható, igazolt hiányzás pótolható kisdolgozattal az adott óra témájából.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Zárthelyi dolgozat, félév végén, leadott tananyagból.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Zárthelyi dolgozat a félév végén.

16.2. Az értékelés:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és jegy.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Marján Attila (szerk.): Magyarország első évtizede az Európai Unióban 2004–2014 (Budapest: Nemzeti Közszerzői Egyetem Nemzetközi Intézet 2014) ISBN: 978-615-5305-42-9
2. Trócsányi László: Demokrácia és jogállamiság új kihívások előtt. Európai Tükör 2018/1, 109-114.
3. Arató Krisztina – Koller Boglárka(2015): Magyarország és az Európai Unió In: Körösnéyi András (szerk.) A magyar politikai rendszer - negyedszázad után. Budapest, Osiris Kiadó. ISBN: 9789634180043

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Gazdag Ferenc (szerk.): A magyar külpolitika 1989–2014 (Budapest: Nemzeti Közszerzői Egyetem, Nemzetközi Intézet 2014) ISBN: 978-615-5305-83-2 (Újabb kiadás előkészületben, várható megjelenés: 2020)
2. Györkös Péter: „Magyarország az uniós döntéshozatalban – nemzeti érdekvédelem és koalícióalkotás a huszonötök közösségében” in Hegedűs István (szerk.): A magyarok bemenetele. Tagállamként a bővülő Európai Unióban. Budapest, Demokrácia Kutatások Magyar Központja Közhasznú Alapítvány – BCE Politikatudományi Intézet, 2006. ISBN: 978-963-873-761-8
3. Györi Enikő: A nemzeti parlamentek és az Európai Unió. Budapest, Osiris, 2004. ISBN: 963-389-644-4
4. Pokol Béla: Európai Jurisztokrácia. Budapest, Dialóg Campus Kiadó, 2019. ISBN: 978-615-5945-42-7

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Marján Attila, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEKMTM12
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Az EU közigazgatási szabályrendszere és joggyakorlata
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Administrative Rules of the European Union
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közzolgálati kapcsolatok MA Európa-tanulmányok szakirány
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európai Köz- és Magánjogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Szegedi László, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy az EU közigazgatási szabályrendszerét ismerteti szervezeti, személyügyi és eljárásjogi szempontból. Emellett pedig kitér annak gyakorlati kérdéseire, valamint a magyar közigazgatási szervezetrendszerrel való kapcsolatára.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The subject is intended to introduce the basic administrative rules of the European Union with focus on organisational, staffing policy as well as procedural issues. Furthermore the subject reflects to practice-based issues related to this topic as well as to the relationship of these issues with the Hungarian administrative system.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri az Európai Unió jogrendszerét és annak sajátosságait.

Képességei: Európai integrációs és döntéshozatali folyamatok értelmezésére és az azokban való hatékony részvételre.

Attitűdje: Képes megosztani szakmai álláspontját az általa képviselt szervezet érdekeit és céljait szem előtt tartva.

Autonómiája és felelőssége: Képes autonóm módon szakmai álláspontot kialakítani és döntést hozni.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The legal system of the European Union and its peculiarities.

Capabilities: Interpreting and shaping international and European integration and decision-making processes.

Attitude: An ability to share his/her professional opinion with regard to the interests and goals of the organization.

Autonomy and responsibility: He/she has a professional opinion and able to decide accordingly.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Közvetett végrehajtás és közvetlen végrehajtás viszonya
- 12.1.2. Közvetett végrehajtás és közvetlen végrehajtás fejlődéstörténete
- 12.1.3. A közvetett végrehajtás és a közvetlen végrehajtás egymáshoz való viszonya
- 12.1.4. A közvetlen végrehajtás szervezeti keretei I.
- 12.1.5. A közvetlen végrehajtás szervezeti keretei II
- 12.1.6. A közvetlen végrehajtás szervezeti keretei III. – kitekintéssel a joggyakorlatra
- 12.1.7. A közvetlen végrehajtás közszolgálati keretei I.
- 12.1.8. A közvetlen végrehajtás közszolgálati keretei II.
- 12.1.9. A közvetlen végrehajtás közszolgálati keretei III. – kitekintéssel a joggyakorlatra
- 12.1.10. A közvetlen végrehajtás eljárásjogi keretei I.
- 12.1.11. A közvetlen végrehajtás eljárásjogi keretei II.
- 12.1.12. A közvetlen végrehajtás eljárásjogi keretei III. – kitekintéssel a joggyakorlatra
- 12.1.13. Szimuláció
- 12.1.14. Értékelés és összegzés

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Relations of indirect and direct implementation
- 12.2.2. History of indirect and direct implementation
- 12.2.3. Relations between indirect and direct implementation
- 12.2.4. Institutional framework of direct implementation I. II. III.
- 12.2.5. Public service framework of direct implementation I. II. III.
- 12.2.6. Procedural law framework of direct implementation I.II.III.
- 12.2.7. Simulation
- 12.2.8. Summary

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a tréningfoglalkozások legalább 75%-án részt venni. Amennyiben a hallgató az elfogadható hiányzások mértékét túllépi, a részvétel a tanárral való egyeztetés alapján meghatározott házi dolgozat készítésével pótolható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A tanulmányi munka alapja az előadások rendszeres látogatása (a 14. pont szerint), a foglalkozások témájából kiselőadás tartása, a nappali képzésben a 12.2., 12.5., 12.8., foglalkozásokon, a levelező képzésben a 12.8. foglalkozáson a ZH dolgozatok megírása. A zárthelyi dolgozat értékelése:

ötfokozatú értékelés – (a helyes válaszok aránya 0-60% elégtelen; 61-70% elégséges; 71-80% közepes; 81-90% jó; 91-100% jeles osztályzat). Eredménytelen zárthelyi dolgozat kétszer javítható. A nappali és levelező munkarendű képzésben a 12.7. foglalkozáson való kötelező részvétel, a meghatározott feladatok leadása.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jeggyel záruló értékelés alapja minden hallgatónál a zárthelyi írásbeli dolgozatra és az önállóan végrehajtott gyakorlati feladatokra kapott érdemjegyek szimmetrikusan kerekített átlaga.
17. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a legalább elégséges gyakorlati jegy

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Szegedi László: Az európai közigazgatás fejlődése és szabályozása. Budapest, Dialóg Campus, 2018, (1, 5-7. fejezetei) ISBN: 978-615-5889-66-0
2. Szegedi László: Közigazgatási bírói jogvédelem uniós átalakulás alatt - Eltérő jogvédelmi mércék az EU jogának uniós és tagállami végrehajtása során. Budapest, HVG-Orac, 2019. ISBN: 978 963 258 449 2

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Hofmann, Herwig C. H. - Rowe, Gerard C. - Türk, Alexander H. (ed.): Administrative Law and the Policy of the European Union. Oxford, Oxford University Press, 2011. ISBN: 9780199286485

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Szegedi László, PhD,
adjunktus sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

- 1. A tantárgy kódja:** HNBTTMA01
- 2. A tantárgy megnevezése (magyarul):** Az EU külkapcsolati rendszere
- 3. A tantárgy megnevezése (angolul):** System of EU's Foreign Relations
- 4. Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1.** 2 kredit
  - 4.2.** a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100% elmélet
- 5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA Európa-tanulmányok szakirány
- 6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék
- 7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Molnár Anna, PhD, egyetemi tanár
- 8. A tanórák száma és típusa**
  - 8.1.** össz óraszám/félév:
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 GY)
  - 8.2.** heti óraszám - nappali munkarend: 2 (2 EA + 0 GY)
  - 8.3.** Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
- 9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy az előadások során a hallgatók általános ismereteket kapjanak és elsajátítsák az Európai Unió külkapcsolati rendszerével összefüggő ismereteket. Az előadások során megismerik a külkapcsolati rendszer fejlődésének történelmi előzményeit (EVK, EPE, KKBP, KBVP), kialakulásának legfontosabb állomásait, területeit (kereskedelempolitika, fejlesztéspolitika és a humanitárius segélyezés, bővítéspolitika, KKBP, KBVP stb.) intézményrendszerét (EB, EKSZ stb.), főbb szereplőit (HR/VP) és eszközeit (átfogó és integrált megközelítés). A tantárgy elsajátítása lehetővé teszi, hogy a hallgatók tanulmányaik, illetve pályájuk során alkalmazni tudják az EU külkapcsolati rendszerének fogalmi kereteit.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The subject of the course is to give general overview on the external relations policies of the EU. The lecture will start with the presentation of the development of historical aspects: EEC, EPC, CFSP, CSDP). The course will then follow the concrete tools of external relations (trade policy, development and humanitarian policy, enlargement policy, CFSP, CSDP etc.). The course will present institutional structures, decision making processes, the role of the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy.
- 10. Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri az Európai Unió kül- és biztonságpolitikáját.

Képességei: Képes a szakterületéhez kapcsolódó szakmai standardok alkalmazására.

Attitűdje: Az állami vagy nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén a szervezet céljai és érdekei szem előtt tartásával kreatívan alkalmazkodni képes az újszerű feladatok megoldásához.

Autonómiája és felelőssége: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli az állami,

illetve nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljait és érdekeit.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: He/she is familiar with the Common Foreign and Security Policy of the European Union.

Capabilities: He/she is capable of applying professional standards related to his/her field.

Attitude: He/she is capable of adapting to new challenges taking into account the goals and interests of the organization while working for a state or international organization.

Autonomy and responsibility: He/she is committed to serving and representing the goals and interests of the international organisation or public service he/she works for.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezetés
- 12.1.2. Elméleti háttér
- 12.1.3. Az EU/EK külkapcsolati rendszer fejlődésének történeti háttere
- 12.1.4. Az EK/EU külső képviselete, diplomáciai kapcsolatok
- 12.1.5. A kereskedelmi kapcsolatok koncentrikus rendszere
- 12.1.6. A fejlesztéspolitika és a humanitárius segélyezés
- 12.1.7. I. zárthelyi dolgozat
- 12.1.8. Az EPÉ-től a KKBP kialakulásáig
- 12.1.9. Bővítéspolitika
- 12.1.10. Az EBVP/KBVP kialakulása
- 12.1.11. A külügyi és biztonságpolitikai főképviseelő és az EKSZ
- 12.1.12. Globális stratégia
- 12.1.13. II. zárthelyi dolgozat
- 12.1.14. Zárthelyi dolgozat javító

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction
- 12.2.2. Theoretical background
- 12.2.3. Historical background of the development of the EC / EU external relations
- 12.2.4. Diplomatic relations
- 12.2.5. Concentric system of trade relations
- 12.2.6. Development policy and humanitarian aid
- 12.2.7. Written test
- 12.2.8. From the EPE to the development of CFSP and CSDP
- 12.2.9. High Representative for Foreign Affairs and Security Policy and the EEAS
- 12.2.10. The Global Strategy
- 12.2.11. Written test

12.2.12. Written test (I or II)

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni. Az igazolatlan hiányzás nem pótolható. 25% feletti igazolatlan hiányzással az aláírás megtagadásra kerül.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A két zárthelyi dolgozat esetében az értékelés a hallgató által elért pontok alapján a következő módon történik: 0-50% = elégtelen (1), 51%-62,5%= elégséges (2), 63%-75% = közepes (3), 76%-87,5%= jó (4), 88%-100 = jeles (5).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

16.2. Az értékelés:

Az írásbeli kollokvium esetében az értékelés a hallgató által elért pontok alapján a következő módon történik:

0-50% = elégtelen (1)

51%-62,5%= elégséges (2)

63%-75% = közepes (3)

76%- 87,5%= jó (4)

88%-100 = jeles (5)

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és kollokvium (K).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Molnár Anna: Az EU külkapcsolati rendszere. Budapest, Dialog Campus Kiadó. 2018. ISBN: 978-615-5877-07-0
2. Simon Zoltán (szerk.): Az Európai Unió a világban – uniós külkapcsolatok a 21. században. Budapest, L'Harmattan Kiadó, 2017. ISBN: 9789634142966
3. Balázs Péter: Az Európai Unió külpolitikája. Budapest, Wolters Kluwer Kft. 2016. ISBN: 9789632956428

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Zoltán Gálik – Anna Molnár (ed.): Regional and Bilateral Relations of the European Union. Budapest, Dialóg Campus, 2019. ISBN: 978-615-5945-52-6
2. Gazdag Ferenc: Európai integráció és külpolitika. Budapest, Osiris, 2005. ISBN: 9789633897843
3. Jochen Rehr (ed.): Handbook on CSDP, The Common Security and Defence Policy of the European Union. Wien, Directorate for Security Policy of the Federal Ministry of Defence and Sports of the Republic of Austria. 2017. ISBN: 9789295201040
4. Shared Vision, Common Action: A Stronger Europe. A Global Strategy for the European Union's Foreign And Security Policy. 2016.
5. Jochen Rehr: Handbook for decision makers, The Common Security and Defence Policy of the

European Union. Wien, Armed Forces Printing Centre. 2017. ISBN: 9789295201088.

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Molnár Anna, PhD,
egyetemi tanár sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁKNGTM21
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Az európai integráció gazdaságtana
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Economics of the European Integration
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 4 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33% gyakorlat, 67% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA Európa-tanulmányok szakirány
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Szemlér Tamás, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 42 (28 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 12 (8 EA + 4 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 3 (2 EA + 1 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A kurzus során a hallgatók megismerkedhetnek az Európai Unió gazdasági integrációjának elméleti alapjaival és gyakorlati megvalósulásával. Megismerik az Európai Unió egyes gazdasági szakpolitikáinak rendszereit, e szakpolitikák elméleti hátterét, gyakorlati céljait, eszközeit, hatásait, korábbi, illetve várható jövőbeni fejlődési irányait. A kurzus során a következő közös politikákkal foglalkozunk a fenti szempontok szerint: Közös Agrárpolitika, regionális és kohéziós politika, közös kereskedelempolitika, versenypolitika. Részletesen megvizsgáljuk az egységes belső piac és a Gazdasági és Monetáris Unió működését, az európai gazdaságpolitikai koordináció előrehaladását. Kitérünk a közös költségvetésre, mint a közös politikák finanszírozásának egyik kiemelten fontos elemére. Képet adunk Európa változó szerepéről a - szintén változó - világgazdaságban.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): During the course students will get acquainted with the theoretical foundations and practical implementation of the economic integration of the European Union. They will learn about the systems of certain economic policies of the European Union, their theoretical background, their practical aims, tools, effects, past and future directions of development. Based on the above, the course deals with the following common policies Common Agricultural Policy, Regional and Cohesion Policy, Common Commercial Policy, Competition Policy. We will examine in detail the functioning of the Single Market and the Economic and Monetary Union and the progress of European economic policy coordination. We will tackle the EU budget as one of the most important elements of financing common policies. We provide a picture of Europe's changing role in the - also changing - world economy.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Alapos ismeretekkel rendelkezik az európai gazdasági integrációról, a belső piac, a Gazdasági és Monetáris Unió működéséről. Ismeretekkel rendelkezik az Európai Unió horizontális és ágazati politikáiról. Mélyen ismeri az európai gazdasági integráció logikáját és működési

mechanizmusait.

Képességei: Képes pontosan, gyorsan és lényegre törően megfogalmazni szakmai álláspontját az adott ügy kapcsán. Képes a Magyarországot körülvevő külpolitikai, gazdasági, biztonsági környezet változásainak értelmezésére. Ismereteit képes az európai gazdasági integráció egyes területeivel kapcsolatban felmerülő feladatokban alkalmazni.

Attitűdje: Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik. Megszerzett tudására támaszkodva képes az általa képviselt szervezet érdekeinek védelmére és képviselésére. Átfogó szemléletmóddal közelíti meg az európai gazdasági integráció komplex kérdésköreit.

Autonómiája és felelőssége: Képes mérlegelni a lehetőségek között, és az általa képviselt szervezet szakmai érdekeit és céljait szem előtt tartva kiválasztani a legmegfelelőbb megoldást. Képes autonóm módon szakmai álláspontot kialakítani és döntést hozni. Önálló feladatvégzésre és döntéshozatalra képes az európai gazdasági integráció területeihez kapcsolódó ügyekben.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The European economic integration, the internal market and the operations of the Economic and Monetary Union in detail. The horizontal and sectoral policies of the European Union. Deep knowledge of the logic and the mechanisms of functioning of European economic integration.

Capabilities: Forming his/her professional opinion accurately, fast and concisely. Understanding the changes undergoing in the foreign policy, economic and security environment around Hungary. He / she is capable to apply his / her knowledge to tasks arising in certain areas of European economic integration.

Attitude: An ability to identify, analyse and solve problems. An ability to protect and represent the interest of the organization based on his/her knowledge. A holistic approach to the complex issues of European economic integration.

Autonomy and responsibility: He/she is able to consider options and select the best alternative while taking into consideration the professional interests and goals of his/her profession. He/she has a professional opinion and is able to decide accordingly. Ability to carry out his / her tasks and take decisions in matters related to the areas of European economic integration.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. A gazdasági integráció elméletei.
- 12.1.2. Az európai integráció mikroökonómiája (I).
- 12.1.3. Az európai integráció mikroökonómiája (II).
- 12.1.4. Az egységes belső piac.
- 12.1.5. Az EU közös költségvetése.
- 12.1.6. Közös kereskedelempolitika és versenypolitika.
- 12.1.7. Közös Agrárpolitika és vidékfejlesztés.
- 12.1.8. Regionális és kohéziós politika.
- 12.1.9. A Gazdasági és Monetáris Unió.
- 12.1.10. Gazdaságpolitikai koordináció az EU-ban.
- 12.1.11. Európai gazdasági kormányzás – úton a kiteljesedett Gazdasági és Monetáris Unió felé.
- 12.1.12. Az EU helye a világgazdaságban.

- 12.1.13. Növekedés és válságkezelés a XXI. századi Európában.
- 12.1.14. EU-szintű és tagállami strukturális reformok.

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Theories of economic integration
- 12.2.2. The microeconomics of European integration I.
- 12.2.3. The microeconomics of European integration II.
- 12.2.4. The single market
- 12.2.5. The EU budget
- 12.2.6. Common commercial and competition policies
- 12.2.7. Common Agricultural Policy and rural development);
- 12.2.8. Regional and cohesion policy
- 12.2.9. Economic and Monetary Union
- 12.2.10. Economic policy coordination in the EU
- 12.2.11. European economic governance – towards a genuine Economic and Monetary Union
- 12.2.12. The EU in the world economy
- 12.2.13. Growth and crisis management in the 21st century Europe
- 12.2.14. EU- and Member State-level structural reforms

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az előadásokon a részvétel nem kötelező, de - a tananyag megfelelő megértése érdekében - ajánlott. A gyakorlatokon a részvétel kötelező; kettőnél (levelező tagozaton egynél) több hiányzás esetén az oktatóval egyeztetett plusz feladattal lehet kiváltani a jelenlétet. A gyakorlatokon egyéni/csoportos félévközi feladatokra, valamint (nappali tagozaton) egy zárthelyi dolgozat megírására kerül sor. A félévközi feladatok (l. 15. pont) elfogadása, a zárthelyi dolgozat megírása, valamint a gyakorlatokon a megfelelő mértékű jelenlét az aláírás feltétele. Igazolt hiányzás esetén a feladatok és a zárthelyi dolgozat pótolhatók.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A gyakorlatokon egyéni/csoportos félévközi feladatokra, valamint egy zárthelyi dolgozat A gyakorlatokon egyéni/csoportos félévközi feladatokra (egyéni/csoportos prezentációk), valamint (nappali tagozaton) egy zárthelyi dolgozat megírására kerül sor. Igazolt hiányzás esetén a feladatok és a zárthelyi dolgozat pótolhatók.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A félévközi feladatok elfogadása, a zárthelyi dolgozat megírása (nappali tagozaton), valamint a gyakorlatokon való megfelelő mértékű jelenlét az aláírás feltétele. A gyakorlatokon a részvétel kötelező; kettőnél több hiányzás esetén az oktatóval egyeztetett plusz feladattal lehet kiváltani a jelenlétet. (l. a 14. és 15. pontot).

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati órákon végzett munkával (feladat: max. 30 pont, órai aktivitás: max. 20 pont), valamint a max. 50 pontos zárthelyi dolgozattal összesen max. 100 pont szerezhető. Ponttárok és érdemjegyek: 0-50: elégtelen, 51-59: elégséges, 60-74: közepes, 75-87: jó, 88-100: jeles. A kreditek

megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és gyakorlati jegy (GYJ).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Palánkai Tibor et alia: A globális és a regionális integráció gazdaságtana. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2011. ISBN: 978-963-05-8977-2
2. Kengyel Ákos (szerk.): Az Európai Unió közös politikái. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2010. ISBN: 978-963-05-8748-8

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Marján Attila: Az Európai Unió gazdasága - Minden, amit az EU gazdasági és pénzügyi politikáiról tudni kell. Budapest, HVG Könyvek, 2006. ISBN: 978-963-96-8609-0
2. Kende Tamás – Szűcs Tamás (szerk.): Az Európai Unió politikái, Budapest, Osiris, 2001. ISBN: 978-963-38-9102-7
3. Halmai Péter: Európai gazdasági integráció (megjelenés alatt).

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Szemlér Tamás, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEUTTM08
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Európai eszme- és politikatörténet
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** History of European Thought and Politics
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA Európa-tanulmányok szakirány
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európa-tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Koller Boglárka, PhD, egyetemi tanár
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy az európai egység gondolat bemutatásával indítva az európai eszme-, és politikatörténet átfogó áttekintését nyújtja. A jelenkori európai integráció politika- és intézményrendszeréből visszatekintve a kurzus tárgyalja az európai egységhez kötődő legfontosabb antik és középkori gyökereket, újkori koncepciókat és a jelenkori terveket, víziókat is. A kurzus második felében az európai integrációtörténet legfontosabb mérföldköveinek áttekintésére kerül sor szintén az egyes korszakok legjelentősebb Európa-tervezeteinek bemutatásával. A kurzus végén sor kerül az Európa Unió jelenkori kihívásainak is a rövid bemutatására.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to introduce students the history of European thought and the milestones of integration history in post-1945 Europe. Students also get acquainted with the theories of integration and gain insights into the complex, dynamic relationship of EU's institutional and political system and the member states. The course discusses the process of enlargement with special focus on the Western Balkan, the exit of United Kingdom and the effects of the multiple crisis in the Union. Current issues in EU Politics are also covered.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Rendszerezett ismeretekkel rendelkezik a magyar, az európai és az Európán kívüli politikai rendszerekről, valamint a kormányzati rendszerek domináns nemzetközi típusairól.

Képességei: Képes a megszerzett ismeretei birtokában a társadalmi folyamatok általa kutatott szeptében új tudományos eredmények elemzésére, új tények és összefüggések feltárására, tudásának önálló szakmai koncepció formájában történő értékesítésére.

Attitűdje: Nyitott és befogadó szakterületének a legkülönfélébb nemzetközi kutatási eredményei iránt, és elkötelezett az általa hasznosnak ítélt új tudáselemek hazai megismertetése mellett.

Autonómiája és felelőssége: Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The Hungarian and European political systems, and of those outside of Europe, and of the dominant international types of governmental systems.

Capabilities: Analyzing new scientific results, finding new facts and relations, and marketing his/her knowledge in the form of an independent professional concept with the acquired knowledge, in the segment of social issues which he/she researches.

Attitude: Openness and being receptive to the findings of different international research projects of his/her field, and commitment to publicizing the new findings which he/she finds useful in his/her country.

Autonomy and responsibility: He/she is an independent and responsible person in the academic life of his/her professional field, and represents its professional principles and research results in every possible forum.

11. Előtanulmányi követelmények: -

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Mit jelent az, hogy Európa? Hol húzódnak Európa határai? – bevezetés, követelmények
- 12.1.2. Egység gondolat és Európa önértelmezése a 14. századtól a 18. századig
- 12.1.3. Nemzeti eszme és nacionalizmus a 18. és 19. századi Európában
- 12.1.4. Európa-gondolat Közép-Európában
- 12.1.5. Az európai integráció közvetlen előzményei a 20. században
- 12.1.6. Az európai integrációs elméletek a második világháború után
- 12.1.7. A II. világháború utáni világpolitikai helyzet és annak hatása az európai egységesülési folyamatra. A nyugat-európai integráció indulásának körülményei
- 12.1.8. A hatvanas évek európai integrációtörténetének sikerei és kudarcai. Útkeresés a hetvenes évek Európájában
- 12.1.9. A megtorpanó, majd új lendületre kapó integráció a nyolcvanas években. Az Európai Unió születése a kilencvenes években.
- 12.1.10. Inklúzió és bővítés - különös tekintettel a keleti bővítésre
- 12.1.11. Válságok Európája - integráció az új évezredben
- 12.1.12. Differenciált integráció a huszonnyolcask Európájában
- 12.1.13. Jövőképek és víziók a jelenkori Európában I.
- 12.1.14. Jövőképek és víziók a jelenkori Európában II.

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. The thought of European unity and Europe's self-understanding from the 14th century to the 18th century
- 12.2.2. National idea and nationalism in 18th and 19th century Europe
- 12.2.3. The idea of common Europe in Central Europe
- 12.2.4. The direct antecedents of European integration in the 20th century
- 12.2.5. European integration theories after World War II.

- 12.2.6. The Post-World War II political situation and its impact on the European unification process. The pre-conditions for the launch of Western European integration
- 12.2.7. Successes and failures in the history of European integration in the 1960s.
- 12.2.8. European integration in the 1970s
- 12.2.9. The stagnation and the new impetus in the 1980s
- 12.2.10. The birth of the European Union in the 1990s.
- 12.2.11. Inclusion and enlargement - with particular emphasis CEE countries
- 12.2.12. Europe of Crises - Integration in the New Millennium
- 12.2.13. Differentiated integration in the Europe of twenty-eight
- 12.2.14. Current issues and the future path of integration I.
- 12.2.15. Current issues and the future path of integration II.

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 1. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75%-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható igazolatlan hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A kredit megszerzésének feltétele: szóbeli vizsga.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75%-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható igazolatlan hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

16.2. Az értékelés:

A hallgatók részt vesznek az órai feladatokban és a vizsgaidőszakban szóbeli vizsgát tesznek.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

- 1. Az EU és Európa stratégiai kérdései (szöveggyűjtemény). Ludovika Egyetemi Kiadó, megjelenés alatt.
- 2. Arató Krisztina – Koller Boglárka: Európa utazása. Integrációtörténet. Budapest, Gondolat, 2015. ISBN: 9789636936150

17.2. Ajánlott irodalom:

- 1. Pokol Béla: Európai jurisztokrácia. Budapest, Dialóg Campus Kiadó, 2019. ISBN: 978-615-5945-42-7
- 2. Szénási Éva (szerk.): Elméletek az európai egységről I-II. Szöveggyűjtemény. Budapest,

- L'Harmattan Kiadó, 2002. ISBN 9639457904 és ISBN: 9639457906
3. Jánosi Rita, Túrke András István (szerk.) Plurimus Unum. Gondolatok Európa egységéről (szöveggyűjtemény). Europa Varietas Institute, 2009. ISBN: 978-963-463-949-7
  4. Kiss Gábor Ferenc: Az EU brit szemmel. Budapest, Századvég Kiadó, 2019. ISBN: 9786155164309
  5. Bóka Éva: Az európai integráció. Elméletek történelmi perspektívában. Budapest, Corvina Kiadó, 2008. ISBN: 9789631357196

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Koller Boglárka, PhD,
egyetemi tanár sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEKMTM10
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Az Európai Unió Bíróságának joggyakorlata
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** The Case Law of the Court of Justice of the European Union
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA Európa-tanulmányok szakirány
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európai Köz- és Magánjogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A tantárgy célja, hogy bemutassa az Európai Unió Bíróságának joggyakorlatát, jogértelmező és jogfejlesztő tevékenységét, valamint az Európai Unió Bírósága előtt zajló eljárások sajátosságait. Az órákon a hallgatók elemzik az Európai Unió Bírósága előtti ügyeket, különösen az előzetes döntéshozatali eljárások köréből. A kurzus elvégzése segít abban, hogy a hallgatók felismerjék és azonosítsák az egyedi jogviszonyokban felmerülő uniós jogi problémákat, megtanulják helyesen értelmezni az Európai Unió Bíróságának ítéleteit.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The aim of the course is to introduce the case law, interpretation and development of law of the Court of Justice of the European Union and the characteristics of procedures before the Court of Justice of the European Union. During the lectures, the students analyse the cases before the Court of Justice of the European Union with special regard to preliminary ruling procedures. Completion of the course will help students to recognize and identify problems of EU law in individual legal situations and to correctly interpret judgments of the Court of Justice of the European Union.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri az Európai Unió jogrendszerét és annak sajátosságait. Ismeri az Európai Unió intézményeinek stratégiai jelentőségű, politikai természetű dokumentumait. Ismeri az Európai Unió Bíróságára vonatkozó jogi dokumentumokat és szabályokat. A hallgató a kurzus keretében mély ismereteket szerez az Európai Unió Bíróságának működéséről. A tantárgy felkészíti a hallgatót arra, hogy megértse a sajátos jogértelmezési technikákat. A hallgató ismeri az Európai Unió Bírósága ítéleteinek nyelvezetét. A hallgató a gyakorlat során megismer európai jogeseteket. Megérti az uniós jogszabályok gyakorlati érvényesülését. Felismeri, azonosítja és csoportosítja a jogértelmezési módszereket.

Képességei: Képes a nemzetközi szervezetek és intézmények tevékenységében való részvételre.

Az állami vagy nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén a szervezet céljai és érdekei szem előtt tartásával kreatívan alkalmazkodni képes az újszerű feladatok megoldásához. Képes végrehajtó és irányító feladatkörök ellátására nemzetközi kapcsolatok területén. Képes felismerni uniós jogi problémákat, és azokat az esetjogi gyakorlat alapján kreatívan megoldani. Képes felismerni az Európai Unió Bírósága előtti eljárások és a tagállami eljárások kölcsönhatásait.

Attitűdje: Elkötelezett a közszolgálat, nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljai és érdekei iránt, képes felelősségteljes és toleráns magatartás tanúsítására, valamint mások véleményének tiszteletben tartására. Nyitottan, kreatívan és megoldás-centrikusan viszonyul a szakterületén tapasztalt kihívásokkal szemben. Képes megosztani szakmai álláspontját az általa képviselt szervezet érdekeit és céljait szem előtt tartva. Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik. Képes a csoportos és egyéni munkavégzésre is. Nyitottan, kreatívan és megoldás-centrikusan viszonyul a szakterületén tapasztalt kihívásokhoz.

Autonómiája és felelőssége: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli az állami, illetve nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljait és érdekeit. Szakmai álláspontjának képviseléseként bátran és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában. Képes autonóm módon szakmai álláspontot kialakítani és döntést hozni. Képes mérlegelni a lehetőségek között, és az általa képviselt szervezet szakmai érdekeit és céljait szem előtt tartva kiválasztani a legmegfelelőbb megoldást. Képes jogi szakkérdésekben autonóm módon szakmai álláspontot kialakítani és döntést hozni.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The legal system of the European Union and its peculiarities. Strategically significant documents of political nature of the European Union institutions. He/she knows the legal documents and rules applicable to the Court of Justice of the European Union. During the course the student will gain a deep understanding of the functioning of the Court of Justice of the European Union. The subject prepares the student to understand specific techniques of law interpretation. The student knows the language of the judgments of the Court of Justice of the European Union. The student becomes familiar with European law cases during the practice. Understands the practical effect of EU legislation. Recognizes, identifies, and groups legal interpretation methods.

Capabilities: Participating in the work of international organisations and institutions. Adapting to new challenges taking into account the goals and interests of the organization while working for a state or international organization. Completing executive and management tasks within the field of international relations. He/she is able to identify EU law problems and to solve them creatively based on case law. He/she is able to recognize interaction of procedures before the Court of Justice of the European Union and national level.

Attitude: The commitment to public service; commitment to the goals and interests of the organization if working for an international one; responsible and tolerant behaviour, respect for the opinions of others. Openness, creativity and solution-oriented to professional challenges. An ability to share his/her professional opinion with regard to the interests and goals of the organization. His/her personal attitude is characterized by an ability to identify, analyse and solve problems. The ability to work both in teams and individually. Openness, creativity and solution-oriented to professional challenges.

Autonomy and responsibility: He/she is committed to serving and representing the goals and interests of the international organisation or public service he/she works for. By representing his/her professional position, he/she responsibly participates in the operation of his/her work organisation, in the elaboration, discussion and implementation of professional concepts. He/she has a professional opinion and able to decide accordingly. He/she is able to consider options and select the best alternative while taking into consideration the professional interests and goals of his/her profession. He/she has a professional opinion in professional legal issues and able to decide accordingly.

11. Előtanulmányi követelmények: Az Európai Unió joga a gyakorlatban [ÁEKMTM01]

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Az Európai Unió Bíróságának felépítése
- 12.1.2. Az Európai Unió Bíróságának Alapokmánya
- 12.1.3. Az Európai Unió Bíróságának eljárási szabályzata
- 12.1.4. Jogértelmezési technikák
- 12.1.5. Az Európai Unió Bírósága előtti eljárások sajátosságai
- 12.1.6. Az Európai Unió Bírósága által hozott határozatok
- 12.1.7. Esetjogi adatbázisok I.
- 12.1.8. Esetjogi adatbázisok II.
- 12.1.9. A magyar előzetes döntéshozatali eljárások tapasztalatai I.
- 12.1.10. A magyar előzetes döntéshozatali eljárások tapasztalatai II.
- 12.1.11. A magyar előzetes döntéshozatali eljárások tapasztalatai III.
- 12.1.12. Szimulációs gyakorlat I.
- 12.1.13. Szimulációs gyakorlat II.
- 12.1.14. Összegzés, értékelés

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Structure of the Court of Justice of the European Union
- 12.2.2. Statute of the Court of Justice of the European Union
- 12.2.3. Rules of Procedure of the Court of Justice of the European Union
- 12.2.4. Techniques of Law interpretation
- 12.2.5. Specific features of proceedings before the Court of Justice of the European Union
- 12.2.6. Decisions of the Court of Justice of the European Union
- 12.2.7. Case Law Databases I.
- 12.2.8. Case law databases II.
- 12.2.9. Experience of the Hungarian preliminary ruling procedure I.
- 12.2.10. Experience of the Hungarian preliminary ruling procedure II.
- 12.2.11. Experience of Hungarian preliminary ruling proceedings III.
- 12.2.12. Simulation Exercise I.
- 12.2.13. Simulation exercise II.
- 12.2.14. Summary, evaluation

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A foglalkozásokon való részvétel kötelező. Legfeljebb a foglalkozások 25%-án (nappali tagozaton három alkalommal, levelező tagozaton egy konzultációról) megengedett a hiányzás. A hiányzást nem szükséges igazolni, azonban a megengedett mérték túllépése esetén az aláírás megtagadható.

Megengedett mértékű mulasztás esetén a hallgató köteles a tantárgyi programban leírt kötelezettségeket teljesíteni, a mulasztott foglalkozás anyagából önállóan felkészülni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Legfeljebb két prezentáció a félév során, jogesetmegoldások és órai aktivitás értékelése. Prezentációk a 12. pontban meghatározott 9-13. témaköröknél. A prezentációk, a jogesetmegoldás és az órai aktivitás a gyakorlati jegy 33-33-33%-át teszi ki.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy. A prezentációk, a jogesetmegoldás és az órai aktivitás a gyakorlati jegy 33-33-33%-át teszi ki. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és gyakorlati jegy (GYJ).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Gombos Katalin: Az Európai Unió joga. Budapest, Patrocínium Kiadó, 2017. ISBN: 978-963-413-183-0
2. Az Európai Unió Bíróságának Alapokmánya
3. Az Európai Unió Bíróságának Eljárési Szabályzata

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Blutman László: Az Európai Unió joga a gyakorlatban. Budapest, HVG-ORAC, 2013. ISBN: 978 963 258 202 3
2. Blutman László: EU-jog a tárgyalóteremben. Az előzetes döntéshozatal. Budapest, KJK KERSZÖV. 2003. ISBN: 963 224 744 5
3. Gombos, Katalin: Bírói jogvédelem az Európai Unióban – Lisszabon után. Budapest, CompLex, 2011. ISBN: 9632951255, 978 963 295 125 6
4. Simonné Gombos Katalin: 10 éve az Európai Unióban: Az előzetes döntéshozatali eljárás magyar tapasztalatai. (Bírói gyakorlat füzetek; Különszám.) Budapest, OPTEN Informatikai Kft. 2014. ISBN: 978 615 5122 02 6
5. Várnay Ernő – Papp Mónika – Varju Márton – Bartha Ildikó: EU-jog a tárgyalóteremben: a tagállamokkal szembeni kötelezettségszegési eljárások. CompLex, Budapest, 2006. ISBN: 963 224 878 3

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEUTTM22
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** EU döntéshozatal - szimuláció
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** EU Policy-making – Simulation
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA Európa-tanulmányok szakirány
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európa-tanulmányok Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Ördögh Tibor, PhD, adjunktus
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A szimulációs gyakorlaton a létszámtól függően a hallgatók valamely ország vagy országcsoport képviselőit látják el egy-egy intézményben. Az intézmények közül kialakításra kerül az Európai Tanács, az Európai Bizottság, az EU Tanácsa, az Európai Parlament, a nemzeti parlamentek és nem kormányzati szervezetek véleménye egy-egy téma kapcsán. Megismerkednek az Európai Unióban alkalmazott döntéshozatali eljárásokkal és az egyes intézmények szerepével ezen folyamatokban. Négy szimulációs gyakorlat keretében önállóan dolgozzák ki álláspontjukat és modellezik a döntéshozatal menetét. A szimulációs célja, hogy az EU-ban történő döntéshozatal bonyolult rendszerét átlássák és képesek legyenek tájékozódni az ügymenetben. A témák a hallgatók érdeklődésének középpontjában lévő kérdések közül kerülnek ki, ügyelve az aktualitásra.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Throughout the simulation exercise students will represent some of the countries of group of countries in different institutions. We will form the European Council, European Commission, EU Council, European Parliament, national parliaments, NGOs opinion regarding certain topics. They will learn about the decision making process of the EU and the different roles of certain institutions in that process. They will form their own opinion and model the decision making process throughout 4 simulations. The aim of the simulation is to show them the EU's decision making process and help them to get an insight into this difficult bureaucratic procedure. Topics will be chosen according to students interests and recent foreign affairs and internal affairs.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri az Európai Unió intézményeinek működését és együttműködésük sajátosságait, az Európai Unió döntéshozatalának eljárási rendjét.

Képességei: Képes a nemzetközi, illetve európai integrációs és döntéshozatali folyamatok

értelmezésére és az azokban való hatékony részvételre.

Attitűdje: Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik.

Autonómiája és felelőssége: Képes autonóm módon szakmai álláspontot kialakítani és döntést hozni.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The operations of the European Union institutions, their peculiarities and the decision-making mechanism in the European Union.

Capabilities: Interpreting and shaping international and European integration and decision-making processes.

Attitude: An ability to identify, analyse and solve problems. The ability to work both in teams and individually.

Autonomy and responsibility: He/she has a professional opinion and able to decide accordingly.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bevezetés
- 12.1.2. Döntéshozatal az Európai Unióban I.
- 12.1.3. Döntéshozatal az Európai Unióban II.
- 12.1.4. Intézmények szerepe a döntéshozatalban I.
- 12.1.5. Intézmények szerepe a döntéshozatalban II.
- 12.1.6. Szimulációs gyakorlat I. (kölségvetési eljárás)
- 12.1.7. Szimulációs gyakorlat I. (kölségvetési eljárás)
- 12.1.8. Szimulációs gyakorlat II. (különleges jogalkotási eljárás)
- 12.1.9. Szimulációs gyakorlat II. (különleges jogalkotási eljárás)
- 12.1.10. Szimulációs gyakorlat III. (rendes jogalkotási eljárás)
- 12.1.11. Szimulációs gyakorlat III. (rendes jogalkotási eljárás)
- 12.1.12. Szimulációs gyakorlat IV. (rendes jogalkotási eljárás)
- 12.1.13. Szimulációs gyakorlat IV. (rendes jogalkotási eljárás)
- 12.1.14. Összegzés

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction
- 12.2.2. Decision-making in the European Union I.
- 12.2.3. Decision-making in the European Union II.
- 12.2.4. The role of institutions in decision-making I.
- 12.2.5. The role of institutions in decision-making II.
- 12.2.6. Simulation exercise I (budgetary procedure)
- 12.2.7. Simulation exercise I (budgetary procedure)
- 12.2.8. Simulation exercise II. (special legislative procedure)
- 12.2.9. Simulation exercise II. (special legislative procedure)

- 12.2.10. Simulation exercise III. (ordinary legislative procedure)
- 12.2.11. Simulation exercise III. (ordinary legislative procedure)
- 12.2.12. Simulation exercise IV. (ordinary legislative procedure)
- 12.2.13. Simulation exercise IV. (ordinary legislative procedure)
- 12.2.14. Summary

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75 %-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni a tárgyfelelős számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Négy szimulációs gyakorlat teljesítése a tantárgyi programban meghatározottak szerint.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75 %-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni a tárgyfelelős számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

16.2. Az értékelés:

Négy szimulációs gyakorlat teljesítése a tantárgyi programban meghatározottak szerint, melyek egyenként 25%-os arányt jelentenek az osztályzatból. Így a négy szimuláció együttesen adja a végső osztályzatot. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és gyakorlati jegy (GYJ).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Simon Zoltán (szerk.): Döntéshozatal és jogalkotás az Európai Unióban. Elmélet és gyakorlat. Budapest, L'Harmattan Kiadó, 2013. ISBN: 9789637343247

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Győri Enikő: A nemzeti parlamentek és az Európai Unió. Budapest, Osiris, 2004. ISBN: 9789633896440
2. Boros László: Az EU intézményi és döntéshozatali rendszere. ELTE, Eötvös Kiadó, 2012.
3. Navracsics Tibor: Intézményi jövőképek a Brexit utáni időszakban, Európai Tükör 2017/1,
4. Osztovits András: EU döntéshozatal. Budapest, Nemzeti Közszerzői Egyetem Vezető-és Továbbképzési Intézet, 2014.
5. Marján Attila: EU közpolitika és szakpolitika. Budapest, Nemzeti Közszerzői Egyetem Vezető-és Továbbképzési Intézet, 2014.

Dr. Ördögh Tibor, PhD,
adjunktus sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁEKMTM08
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Szabadság, biztonság és jog érvényesülésének térsége
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Area of freedom, security and justice
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50% gyakorlat, 50% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA Európa-tanulmányok szakirány
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Európai Köz- és Magánjogi Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (14 EA + 14 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (4 EA + 4 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (1 EA + 1 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** Az Európai Unió szabadságon, biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térsége azért jött létre, hogy biztosítsa a személyek szabad mozgását, és magasabb szintű védelmet nyújtson az állampolgárok számára. Az általa lefedett szakpolitikai területek az Európai Unió külső határainak őrzésétől a polgári és büntetőügyekben folytatott igazságügyi, illetve rendőrségi együttműködésig terjednek. Magában foglalja továbbá a bevándorlási és menekültügyi politikákat, valamint a bűnözés (terrorizmus, szervezett bűnözés, számítástechnikai bűnözés, a gyermekek szexuális kizsákmányolása, ember- és illegális kábítószer-kereskedelem stb.) elleni küzdelmet. A tantárgy célja, hogy betekintést engedjen a szabadság, biztonság és jog érvényesülése térsége egyes jogterületeibe.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): The European Union area of freedom, security and justice has come about in order to ensure the free movement of persons and to provide citizens with a higher level of protection. Its policy areas range from guarding the external borders of the European Union to judicial and police cooperation in civil and criminal matters. It also covers immigration and asylum policies and the fight against crime (terrorism, organized crime, cybercrime, sexual exploitation of children, trafficking in human beings and illicit drugs, etc.). The purpose of the course is to provide insight into certain areas of law in the area of freedom, security and justice.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri a nemzetközi és európai rendészeti együttműködés sajátosságait. Ismeri a nemzetközi és uniós bűnügyi együttműködés sajátosságait. Ismeretekkel rendelkezik a szabadság, a biztonság és a jog térségére vonatkozóan. Elmélyült ismertekkel rendelkezik az európai határrendészeti együttműködésre vonatkozóan. Ismeretekkel rendelkezik az európai rendőrségi képzési együttműködésre vonatkozóan. A hallgató ismeri a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térsége kialakulását és jelenlegi jogi kereteit. A hallgató e tantárgy során mély

ismereteket szerez a büntető és a polgári igazságügyi együttműködésről, amelynek a bírói gyakorlatával is tisztában van. A szabadság, a biztonság és a jog érvényesülése térségének egyéb területeiről a tantárgy áttekintő képet ad. Hangsúlyos az ismeretkörben a releváns jogforrások és az Európai Unió Bírósága esetjogának bemutatása.

Képességei: Képes a biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és kockázatok elemzésére és értékelésére. Képes a nemzetközi szervezetek és intézmények tevékenységében való részvételre. Az állami vagy nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén a szervezet céljai és érdekei szem előtt tartásával kreatívan alkalmazkodni képes az újszerű feladatok megoldásához. Képes pontosan, gyorsan és lényegre törően megfogalmazni szakmai álláspontját az adott ügy kapcsán. A hallgató képes rendszerszinten átlátni a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülése területének jogi szabályait. A hallgató képes felismerni az egyedi jogviszonyokban uniós jogi elemeket és problémákat.

Attitűdje: Elkötelezett a közszolgálat, nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljai és érdekei iránt, képes felelősségteljes és toleráns magatartás tanúsítására, valamint mások véleményének tiszteletben tartására. Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik. A hallgató elkötelezett az uniós értékekkel különösen a jog érvényesülésének területén, törekszik az uniós jog hatékony alkalmazására. Elfogadja a szabadság, a biztonság és a jog érvényesüléséből adódó jogalkalmazási feladatokat.

Autonómiája és felelőssége: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli az állami, illetve nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljait és érdekeit. Képes autonóm módon szakmai álláspontot kialakítani és döntést hozni. A hallgató felelősséget vállal a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülése területére eső szakmai munkájáért. A kurzus segít abban, hogy a hallgató kreatívan oldja meg jogi feladatait, autonóm módon, önálló javaslatokat fogalmazzon meg uniós jogi kérdésekben.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The peculiarities of international and European police cooperation. The peculiarities of international and EU criminal cooperation. Areas of freedom, security and law. The European border protection cooperation in detail. Cooperation in law-enforcement training in the European Union. The student is familiar with the development of the area of freedom, security and justice and its current legal framework. The student will gain a deep understanding of criminal and civil justice cooperation in this subject, and will also be familiar with judicial practice. The subject gives an overview of other areas of the area of freedom, security and justice. It is important to present the relevant sources of law and the case law of the Court of Justice of the European Union.

Capabilities: Analysing and assessing security challenges, threats and risks. Participating in the work of international organisations and institutions. Adapting to new challenges taking into account the goals and interests of the organization while working for a state or international organization. Forming his/her professional opinion accurately, fast and concisely. The student is able to understand systematically the legal rules in the area of freedom, security and justice. The student will be able to identify EU legal elements and problems in individual legal relationships.

Attitude: The commitment to public service; commitment to the goals and interests of the organization if working for an international one; responsible and tolerant behaviour, respect for the opinions of others. An ability to identify, analyse and solve problems. The student is committed to EU values, especially in the field of justice, and strives to apply EU law effectively. The student accepts enforcement tasks arising from the area of freedom, security and justice.

Autonomy and responsibility: He/she is committed to serving and representing the goals and interests of the international organisation or public service he/she works for. He/she has a professional opinion and able to decide accordingly. The student assumes responsibility for his / her professional work in the area of freedom, security and justice. The course helps the student to solve his / her legal tasks creatively and formulate autonomous proposals on EU legal issues.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. Bel- és igazságügyi együttműködés kezdetei az Európai Unióban. A szabadság, biztonság, jog érvényesülése térségének létrejötte. Programok, jelenlegi jogi keretek
- 12.1.2. Esettanulmány, szerepjáték, gyakorlatok módszertana
- 12.1.3. Szabad mozgás és tartózkodás az EU-ban. A schengeni térség és együttműködés.
- 12.1.4. Szabad mozgás és tartózkodás az EU-ban. A schengeni térség és együttműködés. – gyakorlat
- 12.1.5. Az európai határőrizeti rendszer (EUROSUR). A Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség – Frontex. Vízumkódex. A vízuminformációs rendszerről (VIS) szóló rendelet
- 12.1.6. Határok védelme, vízumok – esettanulmányok
- 12.1.7. Európai menekültügyi rendszer. Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal. Európai Bevándorlási és Menekültügyi Paktum. Migrációs politika.
- 12.1.8. Menekültügy, migráció – az Európai Unió Bíróságának esetjoga
- 12.1.9. Rendőrségi együttműködés
- 12.1.10. Rendőrségi együttműködés – gyakorlat, esettanulmányok
- 12.1.11. Büntető igazságszolgáltatási együttműködés
- 12.1.12. Büntető igazságszolgáltatási együttműködés – gyakorlat, esettanulmányok
- 12.1.13. Polgári igazságügyi együttműködés
- 12.1.14. Polgári igazságügyi együttműködés – komplex gyakorlat

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Beginning of justice and home affairs cooperation in the European Union. Creation of an area of freedom, security and justice. Programs, current legal frameworks
- 12.2.2. Case study, role-playing game; RPG, methodology of exercises
- 12.2.3. Free movement and residence in the EU. The Schengen area and cooperation.
- 12.2.4. Free movement and residence in the EU. The Schengen area and cooperation. - practice
- 12.2.5. European Border Surveillance System (EUROSUR). European Border and Coast Guard Agency - Frontex. Visa Code. Regulation on the Visa Information System (VIS)
- 12.2.6. Border protection, visas - case studies
- 12.2.7. European Asylum System. European Asylum Support Office. European Pact on Immigration and Asylum. Migration policy
- 12.2.8. Asylum, migration - case law of the Court of Justice of the European Union
- 12.2.9. Police cooperation
- 12.2.10. Police cooperation - exercises, case studies
- 12.2.11. Judicial cooperation in criminal matters
- 12.2.12. Judicial cooperation in criminal matters - practice, case studies
- 12.2.13. Judicial cooperation in criminal matters - a complex exercise

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A foglalkozásokon való részvétel kötelező. Legfeljebb a foglalkozások 25%-án (nappali tagozaton három alkalommal, levelező tagozaton egy konzultációról) megengedett a hiányzás. A hiányzást nem szükséges igazolni, azonban a megengedett mérték túllépése esetén az aláírás megtagadható. Megengedett mértékű mulasztás esetén a hallgató köteles a tantárgyi programban leírt kötelezettségeket teljesíteni, a mulasztott foglalkozás anyagából önállóan felkészülni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Legfeljebb két prezentáció a félév során, jogesetmegoldások, szerepjátékok és órai aktivitás értékelése. Prezentációk a 12. pontban meghatározott gyakorlati témaköröknél. A prezentációk, a jogesetmegoldás, a szerepjátékok és az órai aktivitás a gyakorlati jegy 25-25-25-25%-át teszi ki.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy. A prezentációk, a jogesetmegoldás, a szerepjáték és az órai aktivitás az évközi jegy 25-25-25-25%-át teszi ki. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és gyakorlati jegy (GYJ).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Gombos Katalin: A jog érvényesülésének térsége az Európai Unióban. Budapest, CompLex Wolters Kluwer, 2014. ISBN 9789632954172
2. Nagy Boldizsár, Jeney, Petra: A szabadság, biztonság és jog térsége az Európai Unióban. In: Kende Tamás (szerk.) Bevezetés az Európai Unió politikáiba. Wolters Kluwer, Budapest, 2015. pp. 497-582. ISBN:9789632954615
3. Fazekas Judit: Bel- és igazságügyi együttműködés az Európai Unióban - a hágai programtól a stockholmi programig. Kriminológiai tanulmányok (2000-) 49. kötet 2012. 26-48.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Blaskó Béla, Budaházi Árpád: Nemzetközi büntügyi együttműködés joga. Wolters Kluwer, Nordex Nonprofit Kft. – Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2019. ISBN: 9786155920646 ISBN: 9786155920653
2. Ligeti Katalin: Büntetőjog és büntügyi együttműködés az Európai Unióban. KJK-Kerszöv, Budapest, 2004. ISBN: 9632247612

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin, PhD,
egyetemi docens sk.

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** ÁTKTM11
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Tárgyalástechnika nemzetközi környezetben
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Negotiation techniques in international context
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
  - 4.1. 3 kredit
  - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100% gyakorlat, 0% elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok MA Európa-tanulmányok szakirány
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Társadalmi Kommunikáció Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Jenei Ágnes, PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
  - 8.1. **össz óraszám/félév:**
    - 8.1.1. nappali munkarend: 28 (0 EA + 28 GY)
    - 8.1.2. levelező munkarend: 8 (0 EA + 8 GY)
  - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: 2 (0 EA + 2 GY)
  - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A hallgatók a kurzus első részében alapozó tárgyalástechnikai ismereteket, készségeket sajátítanak el, ezt követően a külügyspecifikus bilaterális és multilaterális tárgyalások jellemzőivel ismerkednek meg, végül konkrét nemzetközi tárgyalásokat elemeznek. Az egymásra épülő interaktív gyakorlatokat, szerepjátékokat nemzetközi tárgyalások szimulációja, majd valós nemzetközi tárgyalások kiscsoportos feldolgozása követ. Az elméleti ismeretek átadása mellett a cél a hallgatók gyakorlati, procedurális tudásának és elemző képességének fejlesztése. Az órák tömbösített formában, a tapasztalati tanulást elősegítő, kis létszámú csoportokban zajlanak.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): In the first part of the course students learn the basis skills necessary for effective negotiations. In the second part of the course students get familiarity with the intercultural negotiations, and have an overview of the characteristics of the bilateral and multilateral international negotiations. Finally, students analyze specific international negotiations. Learning method: experimental learning, based on interactive activities, simulations, role plays.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Ismeri az Európai Unió intézményeinek működését és együttműködésük sajátosságait, az Európai Unió döntéshozatalának eljárási rendjét. Ismeretekkel rendelkezik a nemzeti érdekérvényesítés mechanizmusairól és modelljeiről az Európai Unióban.

Képességei: Képes konfliktushelyzetek kezelésére és enyhítésére, eredményes tárgyalási és együttműködési technikák alkalmazására. Magas szintű kapcsolatteremtési készséggel rendelkezik. Képes a közszolgálat nemzetközi kapcsolataiban döntések előkészítésére és meghozatalára.

Attitűdje: Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik. Nyitottan, kreatívan és megoldás-centrikusan viszonyul a szakterületén tapasztalt kihívásokkal

szemben. Felelős módon gazdálkodik a rábízott vagy megszerzett információval.

Autonómiája és felelőssége: Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli az állami, illetve nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljait és érdekeit. Képes autonóm módon szakmai álláspontot kialakítani és döntést hozni. Feladatait a szakterületére vonatkozó hivatásetikai standardok figyelembevételével látja el.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: The operations of the European Union institutions, their peculiarities and the decision-making mechanism in the European Union. The mechanism and models of asserting national interests in the European Union.

Capabilities: Managing conflict situations using successful negotiation and cooperation skills. Building relations professionally. Preparing and making decisions in international public service relations.

Attitude: An ability to identify, analyse and solve problems. Openness, creativity and solution-oriented to professional challenges. Responsible information management.

Autonomy and responsibility: He/she is committed to serving and representing the goals and interests of the international organisation or public service he/she works for. He/she has a professional opinion and able to decide accordingly. He/she considers the professional ethical standards while working.

11. Előtanulmányi követelmények:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum:

12.1. Magyarul:

- 12.1.1. 1-4 óra: Bevezetés, alapfogalmak (tárgyalások fő típusai, felépítése, időbeli lefolyása, dinamikája), kétszemélyes tárgyalások bonyolítása, elemzése; hasonló helyzetek elemzése nemzetközi környezetben;
- 12.1.2. 5-8 óra: Fő stratégiák és technikák tudatosítása, kipróbálása, hasonló helyzetek elemzése nemzetközi környezetben;
- 12.1.3. 9-12 óra: interkulturális tárgyalások: kihívások; hasonló helyzetek elemzése nemzetközi környezetben;
- 12.1.4. 13-16 óra: külügyspecifikus tárgyalások szimulációja; hasonló helyzetek elemzése nemzetközi környezetben;
- 12.1.5. 17-20, 21-24 órák: A hallgatók külügyminisztériumok által bonyolított tárgyalásokat elemeznek gyakorlati szakember segítségével (előkészítés, lebonyolítás, a tárgyalási tematikák, írásba foglalt eredmények, valamint a tárgyalásokat előkészítő, kísérő és értékelő kommunikáció különböző formáinak, az interkulturális kihívások kezelésének elemzése).
- 12.1.6. 25-28 óra: A hallgatók az előadóval közösen kiválasztott témában, az elsajátított szempontrendszer segítségével esettanulmányokat készítenek egy-egy nemzetközi tárgyalásról, melyet a csoport közösen beszél meg, egy aktuális nemzetközi témáról. A tárgyalást szerepjáték formájában megjelenítik.

12.2. Angolul – English:

- 12.2.1. Introduction, basic definitions
- 12.2.2. Main strategies and methods.
- 12.2.3. Intercultural negotiations
- 12.2.4. Simulation of diplomatic negotiations
- 12.2.5. Visit in the MFA

12.2.6. Case studies

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése: 3. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni. Rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

Reflexiós jegyzet leadási határideje a 16. órát követő egy hétben; oktatói visszajelzés egy héten belül történik, az értékelésnél a reflexiók szakszerű, szakirodalmi jártasságot is feltételező kidolgozása jelent előnyt. Az esettanulmányok értékelése az érintett óra végén történik. Az értékelésnél előnyt jelent a felhasznált források gazdagsága, a több szempontból történő elemzés, az önálló, kritikai gondolkodás. Az órán történő aktivitás a teljes kurzusra vonatkozik, ennek értékelése a kurzus végén történik.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

16.2. Az értékelés:

Aktív részvétel 30%, reflexiós jegyzet vezetése a sajátélmény gyakorlatokra vonatkozóan a megadott szempontrendszer szerint 30%; páros vagy kiscsoportos munkában esettanulmányok készítése nemzetközi tárgyalásokkal kapcsolatban 40%. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és gyakorlati jegy (GYJ).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Fürjes Balázs: Tárgyalástechnika. NKE 2019. Online tananyag;
2. Henry Kissinger: Diplomácia. Panem Kft. 2008. ISBN: 9789635451999.
3. Tim Marshall: A földrajz fogságában. Tíz térkép, amely mindent elmond arról, amit tudni érdemes a globális politikai folyamatokról. Frissített, bővített kiadás. 2019. PARK KÖNYVKIADÓ KFT. ISBN: 9789633554111

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Blahó András: Térjünk a tárgyra! Tárgyalástan. Budapest, Aula Kiadó, 2003. ISBN: 9639478172
2. Hofmeister Tóth Ágnes – Mitev Ariel Zoltán: Üzleti kommunikáció és tárgyalástechnika. Budapest, Akadémia Kiadó, 2007. ISBN: 9789630585323

Budapest, 2021.01.05.

Dr. Jenei Ágnes, PhD,
egyetemi docens sk.